

TYRNÄVÄN KUNNAN
TILINPÄÄTÖS
2024

Sisällysluettelo

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	1
1.1 Tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset.....	1
2 TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	1
2.1 Tilinpäätös.....	1
2.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....	1
3. TOIMINTAKERTOMUS	2
3.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset	2
3.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	3
3.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
3.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
3.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	7
3.2.5 Kunnan henkilöstö	14
3.2.6 Ympäristöasiat	14
3.2.7 Muut ei taloudelliset asiat	14
3.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	15
3.2.9 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	16
3.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	17
3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	19
3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	20
3.4.2 Toiminnan rahoitus.....	20
3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	22
3.6 Kokonaistulot ja kokonaismenot.....	24
3.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	25
3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	25
3.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus	25
3.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	26
3.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä	27
3.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	27
3.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	28
3.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	32
3.8.1 Asiaa koskeva sääntely.....	32
3.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	32
3.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	32
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	32
4.1 Seurantaa koskeva sääntely.....	32
4.2 Tavoitteiden toteutuminen.....	32
4.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	32

4.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	33
4.3.2 Tuloslaskelman toteutuminen	35
4.3.3 Investointien toteutuminen	36
4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen	37
4.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	38
4.4 Hallinto- ja kehittämisosasto	39
4.5 Sivistysosasto	58
4.6 Tekninen osasto	77
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	87
5.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	87
5.2 Tyrnävän kunnan tuloslaskelma.....	87
5.3 Rahoituslaskelma	88
5.4 Kunnan tase	89
5.5 Konsernilaskelmat.....	90
6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	93
6.1 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	94
6.2 Tasetta koskevat liitetiedot.....	97

TYRNÄVÄN KUNNAN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2024

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

1.1 Tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalakiä sekä sovelletaan kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (Kuntal 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin nähden erityislain asemassa. Siltä osin kuin mainittujen lakien säännökset poikkeavat toisistaan, noudatetaan kuntalakiä (KPL 8:5 §). Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (Kuntal 112 §). Myös konsernitilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakiä (Kuntal 114 §). Kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista on lisäksi annettu erillinen asetus (525/2020).

Tilinpäätöksen sisältö

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus (Kuntal 113.2 §). Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot. Kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta ohjeistetaan tarkemmin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

Tilinpäätöslaskelmat laaditaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti kaavoihin. Liitetietojen antamisessa noudatetaan kuntajaoston antamaa yleisohjetta.

Tilinpäätöksen laadinta ja allekirjoittaminen

Tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaisissa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä (Kuntal 113.1 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja. Tilinpäätös voidaan allekirjoittaa myös sähköisesti. Jos tilinpäätöksen allekirjoittaja on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä, on tätä koskeva lausuma sisällytettävä siihen hänen vaatimuksestaan.

2 TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

Tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat. Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt. Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyvät lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

2.1 Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus (KPL 3:1.4 §).

2.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt (KPL 3:13 §), joiden laatimisesta on annettu ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta koskevassa yleisohjeessa.

3. TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta.

3.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024 vähemmän kuin pelättiin ja uhkana oli. Näyttääkin siltä, että pääosin kunnat onnistuivat sopeutustoimissaan. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2024. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan nettotoimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023 verrattuna.

Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kaikkiaan kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi jälleen kasvuun.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Energiayhtiöiden osuuksien myynti Mikkeliissä, vesilaitoksen yhtiöittäminen Tampereella sekä Helsingin ja Espoon positiiviset tulokset kattoivat koko maan tuloksesta yli 70 prosenttia. Ilman näitä kaupunkeja kuntien tulos jäisi 300 miljoonaan euroon.

Heikoimman tuloksen kuntajoukkoon sijoittuu useita isoja ja keskisuuria kaupunkeja. Euromääräisesti heikoimmat tulokset tehtiin Vantaalla, Haminassa ja Lahdessa. Asukaskohtaisissa tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousee sen sijaan pienempiä kuntia. Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Rakenteellisesta alijäämästä on vaikea päästä eroon. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä. Myös kuntakonsernien talouden merkitys korostuu.

Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuutta ollaan uudistamassa vastaamaan kuntien uutta roolia sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeisessä tilanteessa. Uudistuksen tavoitteena on, että erikoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa turvataan. Uuden rahoitusmallin on tarkoitus vahvistaa itsehallintoa ja säilyttää kuntien saamien valtionosuuksien yleiskatteellisuus. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti siten, että se ei lisää julkisia menoja, vaan vahvistaa kasvua ja julkista taloutta pitkällä aikavälillä. Osana uudistusta arvioidaan verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen piirissä olevien verojen tarkoituksenmukaisuutta ja tasauksen tasoa. Samalla tarkastellaan tasauksen piirissä olevien verojen määrää ja tasauksen suuruutta. Perusperiaatteena on, että kuntien alueella syntyvästä verotulosta mahdollisimman suuren osan tulee jäädä kuntien omaan käyttöön, kuitenkin kaikkien kuntien elinvoima ja kuntien välinen rahoituksen tasapainoisuus huomioiden. Kuntien valtionosuus uudistus astunee voimaan 2027. Alkuperäinen tavoite oli, että uudistus olisi saatu voimaan jo vuoden 2026 alusta.

Tyrnävällä vuosi 2024 oli kokonaisuutena varsin hyvin onnistunut monenlaisista haasteista huolimatta. Kunta lähti vuoteen 2024 770 000 euroa negatiivisella talousarviolla. Vuoden aikana toimintaa sopeutettiin ja tehostettiin monella tapaa. Lopulta kunnan **tulos** muodostui **2 962,90 euroa** positiiviseksi ja tilikauden **ylijäämäksi** tuli **19 944,81 euroa**.

Positiivinen tulos oli kuudes peräkkäinen. **Vuoden 2024 jälkeen kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 3 587 642,81 euroa.**

Kunnan toimintatuotot vuonna 2024 olivat 3 605 580,19 euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli 3 457 712,78 euroa, vuonna 2022 5 654 462,20 euroa, vuonna 2021 4 951 472,60 euroa ja vuonna 2020 4 055 529,52 euroa.

Toimintakulut puolestaan olivat -24 292 656,65 euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli -24 524 864,11 euroa, vuonna 2022 -47 308 112,59 euroa ja vuonna 2021 -45 333 929,93 euroa.

Toimintakatteeksi muodostui näin ollen **-20 687 076,46 euroa**, kun se vuonna 2023 oli -21 067 151,33 euroa, vuonna 2022 -42 057 877,53 euroa ja vuonna 2021 -40 382 457,33 euroa.

Verotuloja kuntaan kertyi 12 633 820,39 euroa. Ansio- ja pääomatuloverojen osuus oli 11 148 805,77 euroa, yhteisöverojen osuus oli 446 605,47 euroa ja kiinteistöverojen osuus oli 1 038 408,44 euroa. Vuonna 2023 verotuloja kertyi 12 064 660,82 euroa, vuonna 2022 22 109 796,18 euroa ja vuonna 2021 21 577 980,71 euroa.

Valtionosuuksia kuntaan tuli 11 047 666,00 euroa. Vuonna 2023 saimme valtionosuuksia 12 189 387,00 euroa, vuonna 2022 22 401 451,00 euroa ja vuonna 2021 21 352 948,00 euroa.

Korko- ja rahoituskulujen sekä -tuottojen jälkeen **vuosikate oli 2 234 175,45 euroa.**

Tyrnävän kunnan **tulos vuodelta 2024 oli 2 962,90 euroa positiivinen ja tilikauden ylijäämä 19 944,81 euroa positiivinen** tehdyn investointivarauksen jälkeen. Viimeisimpien vuosien tulokset olivat seuraavat: 2023 tulos oli 640 368,74 euroa, 2022 tulos oli 199 426,84 euroa, 2021 tulos oli 205 499,82 euroa, vuoden 2020 tulos oli 976 258,28 euroa ja vuoden 2019 184 695,20 euroa.

Suhteellinen velkaantuneisuutemme nousi ollen **133 %**, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 125,5 %, vuonna 2022 luku oli 70,95 % ja vuonna 2021 75,7 %.

Lainakantamme kasvoi myös ollen **35 940 968 euroa**. Vuonna 2023 vastaava luku oli 30 365 451,94, vuonna 2022 **29 139 635,28 euroa**, vuonna 2021 30 201 318,62 euroa, vuonna 2020 31 310 501,80 euroa, vuonna 2019 31 939 141,51 euroa ja vuonna 2018 33 749 519,54 euroa.

Lainaa per asukas oli 5 531,93 euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli 4 653,71 euroa, vuonna 2022 4 441,00 euroa, vuonna 2021 4 582,00 euroa, vuonna 2020 4 740,00 euroa, vuonna 2019 4 812,29 euroa ja vuonna 2018 4 990,63 euroa. **Rahat ja pankkisaamisemme olivat 1 173 907 euroa**.

Omavaraisuusasteemme heikkeni ollen **25,6 %**, kun se vuonna 2023 oli 28,5 %, vuonna 2022 28,78 %, vuonna 2021 28,35 %, vuonna 2020 27,70 % ja vuonna 2019 26,07 % sekä vuonna 2018 24,99 %.

Tyrnävän kunnassa väestökehitys on ollut positiivista pitkällä aikavälillä, mutta vuoden 2015 (6 734) jälkeen väestön määrä on laskenut reilulla 200 henkilöllä. Selittävinä tekijöinä ovat erityisesti ikäluokkien 15–19 poismuutto ja syntyvyyden lasku.

31.12.2024 Tyrnävän **kunnan asukasmäärä oli 6 497**. Vuosi sitten vastaava luku oli 6 525. Syntyneiden määrä on laskenut useilla kymmenillä lapsilla vuodesta 2015. **Vuonna 2024 Tyrnävällä syntyi 83 lasta**, kun vastaavasti vuonna 2023 syntyi 76 lasta, vuonna 2022 75 lasta, vuonna 2021 111 lasta, vuonna 2020 63 lasta, vuonna 2019 101 lasta ja vuonna 2018 107 lasta.

Joulukuun lopussa 2024 Tyrnävällä oli 261 työtöntä työnhakijaa, kun vastaava luku 31.12.2023 oli 251, 31.12.2022 192 työtöntä työnhakijaa ja 31.12.2021 233 työtöntä työnhakijaa. **Työttömyysaste joulukuun lopussa 2024 oli 9,3 %**. Vuoden 2023 joulukuun lopussa vastaava luku oli 8,9 %, vuoden 2022 joulukuun lopussa vastaava luku oli 6,8 %, vuonna 2021 luku oli 8,4 %, vuoden 2020 lopussa 10,1 %, vuoden 2019 lopussa 8,8 % sekä vuoden 2018 lopussa työttömyysaste oli 8,9 %. **Avoimia työpaikkoja oli joulukuun lopussa 0**, kun niitä vuosi sitten oli 9, vuoden 2022 lopussa 16, vuoden 2021 lopussa 58, vuoden 2020 lopussa 37, vuoden 2019 lopussa 19 ja vuoden 2018 lopussa 12 avointa työpaikkaa.

Vuonna 2024 Tyrnävälle perustettiin 43 yritystä. Lakanneita yrityksiä oli 23. Edellisten vuosien vastaavat luvut ovat: 2023 37/16, 2022 23/12, 2021 29/7, 2020 25/11, 2019 25/7.

Vuonna 2024 kunnanvaltuustossa tehtiin yhteensä 62 päätöstä ja kunnanhallituksessa 262 päätöstä. Merkittävimmät päätökset olivat Kirkonseudun ja Palkin asemakaavat, kylien yhteistyösopimukset, Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040, henkilöstön lomauttaminen, kunnan myöntämät avustukset, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, palveluliikenteen järjestäminen, Oulun seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus 2025–2035, Tyrnävän Kehitys Oy:n lainahakemus ja Tyrnävän kunnan toimintasuunnitelma - työllisyyspalvelut.

Strategiaan asetettujen tavoitteiden valossa onnistuimme hyvin. Varsinkin, kun lähdimme vuoteen 2024 770 000 euroa negatiivisella talousarviolla. Onnistumisessa meitä auttoi mm. positiivinen verokertymä, normaalia leudommat talvikuukaudet ja monet tehostamistoimenpiteet. Erityisen tärkeää kuluvan ja lähivuosien taloushaasteiden kannalta on, että olemme saaneet kerrytettyä ylijäämätalille arvokasta puskuria. Iso kiitos kuuluu niin päättäjille, kuntalaisille, kaikille työntekijöille ja yhteistyökumppaneille. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin!

Turvallista kevään odottelua!

Tyrnävällä 11.3.2025

Vesa Anttila, Kunnanjohtaja

3.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan valtuusto

Kunnanvaltuuston jäsenmäärä on 27

Kunnanvaltuusto valtuustokaudella 1.8.2021 – 31.5.2025

Valtuuston poliittiset voimasuhteet kaudella 2021–2025 ovat

Suomen Keskusta r.p.	16
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	2
Perussuomalaiset r.p.	4
Vasemmistoliitto r.p.	1
Kansallinen Kokoomus r.p.	4

Valtuusto jäsenet 1.1.2024 alkaen

Bäckman Tarja, Erkkilä Senja, Heikkilä-Tuomaala Hannele, Herrala Helena, Karppinen Kari, Karppinen Ossi, Kauppi Pasi, Lithovius Helena, Manninen Ville-Juhani, Matinlauri Minna, Matinolli Jari, Matinolli Maarit, Myllyoja Emilia, Mällinen Seija, Ojala Timo, Paaso Maria, Partanen Jari, Partanen Marko, Patala Heikki, Pokka Soili, Rusila Tiia, Sainio Lauri, Suotula Annukka, Törmä Visa, Uitto Jaakko, Väisänen Seija, Ylitalo Jussi. Valtuuston puheenjohtaja on Jussi Ylitalo kesk., I varapuheenjohtaja Emilia Myllyoja SDP ja II varapuheenjohtaja Visa Törmä kesk.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu yhdeksän jäsentä.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet kaudella 2021–2025 ovat: Suomen Keskusta viisi jäsentä, Perussuomalaiset yksi jäsen, Kansallinen Kokoomus kaksi jäsentä, Vasemmistoliitto yksi jäsen.

Kunnanhallituksen jäsenet vuonna 2024

Heikkilä-Tuomaala Hannele, Karppinen Ossi, Matinolli Maarit, Mällinen Seija, Partanen Jari, Partanen Marko, Patala Heikki, Rusila Tiia, Suotula Annukka. Kunnanhallituksen puheenjohtaja on Annukka Suotula, ensimmäinen varapuheenjohtaja Maarit Matinolli ja toinen varapuheenjohtaja Marko Partanen.

Lautakunnat

Lautakunnat ovat luottamushenkilöistä koostuvia toimielimiä, jotka vastaavat Tyrnävän kunnan palvelujen järjestämisestä. Kunnanvaltuusto valitsee lautakuntien jäsenet.

Sivistyslautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee koulutukseen liittyviä asioita esiopetuksesta aikuiskoulutukseen. Lisäksi sivistyslautakunnan toimialaan kuuluvat kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aikapalvelut. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta vuonna 2024

Matinlauri Minna puheenjohtaja, Sainio Lauri varapuheenjohtaja, Huusko Vesa, Pokka Soili, Uitto Jaakko, Väisänen Seija, Timo Mäkelä, Timo Kääriäinen, Senja Erkkilä.

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan vastuualueeseen kuuluvat mm. julkisten tilojen ja alueiden hoitaminen, vuokra-asuntotoimen hoitaminen ja väestönsuojelutehtävät. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä.

Tekninen lautakunta vuonna 2024

Karppinen Kari puheenjohtaja, Matinolli Jari varapuheenjohtaja, Alapirtti Mirka, Bäckman Tarja, Hietikko Veli-Matti, Junttila Anita, Lithovius Helena, Ojala Timo, Pasi Kauppi.

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilain määräämiä tehtäviä. Esimerkiksi kunnallisvaaleissa keskusvaalilautakunta vastaa tuloksen laskennasta ja vahvistaa tuloksen. Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä.

Keskusvaalilautakunta vuonna 2024

Marttinen Tuula puheenjohtaja, Tuura Petteri varapuheenjohtaja, Kangasjärvelä Timo, Matero Riitta, Suutari Anu.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävät ovat lakisääteisiä. Sen tehtävät liittyvät kunnan ulkoiseen valvontaan. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnassa on viisi jäsentä.

Tarkastuslautakunta vuonna 2024:

Törmä Visa puheenjohtaja, Myllyoja Emilia varapuheenjohtaja, Markus Anu, Manninen Ville, Maria Paaso.

3.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiontalous ja yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talous on viime vuosina kohdannut merkittäviä haasteita, mutta viime vuonna nähtiin hienoista nousua, vaikka talouskehitys oli toista vuotta peräkkäin miinuksella. Bruttokansantuote (bkt) supistui -0,2 prosenttia vuoden takaisesta, mikä osoittaa talouden haurauden. Erityisen heikkoa kehitys oli vuoden viimeisellä neljänneksellä, jolloin kvartaalikasvu suhteutettuna edelliseen neljännekseen supistui jälleen. Tämä merkitsee heikkoa lähtötilannetta vuoden 2025 kasvulle, mikä asettaa haasteita tulevalle vuodelle. Vuoden 2024 kokonaiskysyntä väheni 0,55 %, kun vienti ja yksityiset kulutusmenot pysyivät suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Bruttokansantuotteen kasvua ylläpiti julkisten kulutusmenojen ja investointimenojen kasvu, mikä oli merkittävä tekijä talouden elpymisessä.

Julkinen talous heikkeni merkittävästi, 4,2 prosenttia vuonna 2024. Heikkenemiseen vaikutti heikko suhdanne, varautumismenojen kasvu sekä aikaisempien vuosien nopean inflaation vaikutukset. Verotulot jatkoivat vaimeaa kasvua, mikä ei riittänyt kompensoimaan talouden heikkouksia. Työttömyysvakuutusmaksujen merkittävä aleneminen heikensi myös rahoitusasemaa, mikä lisäsi julkisen talouden haasteita. Suuren alijäämän ja puolustusvoimahankintojen rahoituksen takia julkinen velka nousee v. 2024 nopeasti yli 82 prosenttiin, mikä asettaa pitkän aikavälin haasteita talouden kestävyden kannalta.

Pidemmällä aikavälillä on nähtävissä julkisen talouden tulojen ja kulujen välillä vallitseva epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvaje arvio kertoo, kuinka paljon julkista taloutta olisi vahvistettava lähitulevaisuudessa, jotta julkinen talous olisi pitkän aikavälin tasapainossa. Valtiovarainministeri arvioi, että kestävyysvajetta on noin 1,5 % suhteessa BKT:hen eli noin 5 miljardia euroa vuodessa 2029 tasolla. Verrattuna edelliseen ennusteeseen arvio kestävyysvajeen suuruudesta on pienentynyt 0,5 prosenttiyksikköä. Kestävyysvaje arvioon vaikuttavat päivitetty väestöskennario ja ennustemuutokset.

Kuntatalous

Vuoden 2024 kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien talouden tilanne heikkeni, mutta pelättyä vähemmän. Manner-Suomen kuntien viime vuoden tilinpäätösarviot kertovat merkittävästi ennakoitua paremmasta kehityksestä. Vuoden 2024 talousarvioihin verrattuna kuntien yhteenlaskettu toimintakate oli yli 400 miljoonaa vahvempi: verotuloja kertyi lähes 240 miljoonaa enemmän ja vuosikate nousi miltei 900 miljoonaa arvioitua korkeammaksi. Odotettua vahvemman kuntatalouden taustalla on monta syytä. Inflaatio jäi pelättyä alhaisemmaksi ja kuntien sopeutusohjelmat alkoivat purra jo viime vuoden aikana. Menokasvu oli arvioitua maltillisempaa ja toimintakate kasvoi 1,8 %. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli kuitenkin negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet rahoittamaan kaikkia investointeja. Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonaa euroa.

Vaikkakin verotulot kertyivät vuonna 2024 ennustettua paremmin, on huomioitava, että vuoden 2024 verotulot laskivat 3,3 % eli noin 350 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna. Työllisyys pieneni 30 000 hengellä. Sote-uudistus vaikutti vielä verokertymiin mm vuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea. Kunnat saivat 2024 valtionosuuksia yhteensä noin 3,4 miljardia euroa, ne kuitenkin laskivat edellisestä vuodesta 6,6 %, joka on noin 200 miljoonaa euroa. Sote-siirtolaskelmat tarkentuivat ja näihin tulee 500 miljoonan euron vähennys, jota kompensoitiin vuonna 2024 192 miljoonan euron määräaikaisella valtionosuuden lisäyksellä. Tämä perintään kunnilta takaisin vuosien 2025–2027 aikana.

Kuluva vuosi tuo kuitenkin kunnille uusia epävarmuustekijöitä, ja vuoden 2025 talousarviot lupaavat nopeasti kasvavia alijäämiä etenkin suurimmissa kaupungeissa. TE-uudistus saattaa aiheuttaa monilla alueilla enakoimattomia kustannuksia, etenkin kun työttömyys on kasvanut odotuksia enemmän, ja maailmanpolitiikan epävarmuus lisää riskiä talouden elpymisen siirtymisestä.

Alueellinen talouden kehitys

Alueiden talouden ja työllisyyden tilanne on heikentynyt ja useilla alueilla ovat odotukset lähitulevaisuudesta apeat. Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset heikentävät tilannetta monilla toimialoilla, korkea korkotaso ja hintojen nousu näkyvät kulutuksen hiipumisena, ja varsinkin rakentamisen toimialan vaikeudet heijastelevat sekä aluetalouteen että työllisyyteen. Myös metsäteollisuuden sopeutustoimilla on suuria alueellisia vaikutuksia. Talouskehityksen alakulosta odotetaan kuitenkin lyhytaikaista ja ensi vuoden syksyn osalta näkymät ovat jo kirkastuneet.

Tällä kehyskaudella kuntien kiinteistökantaan kohdistuu etenkin sote-uudistuksen seurauksena tarve uudelleenjärjestelyihin, joilla tulee olemaan vaikutuksia kuntatalouteen. Hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään julkisen sektorin tilaohjelma, jonka tavoitteena on tehostaa julkisen sektorin tilakustannuksia merkittävästi sekä hakea ratkaisuja valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin tilaomaisuuskysymyksiin. Kuntien on lisäksi mahdollista saada sote-uudistukseen liittyvistä omaisuusjärjestelyjen kustannuksista korvausta tietyn ehdoin.

Pohjoisen geopoliittinen tilanne on muuttunut. Venäjän hyökkäyssodan ja sitä seuraavan Nato-jäsenyyden, energia-kriisin ja huoltovarmuuden korostumisen myötä pohjoisen painoarvo on kasvanut merkittävästi. Tämän lisäksi osamiseen perustuvan kasvun ja vihreän siirtymän asettamien vaatimusten myötä katseet ovat kääntyneet pohjoiseen vahvasti jo aiemmin.

Oulun seutu on tunnettu pohjoisen kulttuurin, tieteen ja sivistyksen kehto. Oulussa kansainvälinen yliopistoyhteisö, yritykset ja kaupunkilaiset ovat tiiviissä ja elävässä vuorovaikutuksessa, mikä luo kaupunkiin innovatiivisen ja tulevaisuusorientoituneen ilmapiirin. Oulu on kansainvälisesti tunnettu vetovoimaisena, eloisana ja positiivisena yliopisto-kaupunkina. Tiivis kaupunkikeskusta mahdollistaa hiilineutraalin arjen, vilkkaan sosiaalisen elämän sekä toimivat palvelut. Korkeakoulujen riittävä perusrahoitus, TKI-rahoituksen nostaminen ja vihreän siirtymän investoinnit vauhdittavat kestävä kasvun innovaatioita. Energiaomavaraisuuden vauhdittaminen, pohjoisten mineraalien kestävä hyödyntäminen ja digitalisaation edistäminen sekä 6G-tekniikan kehittäminen ovat esimerkkejä pohjoisista ratkaisuista. Oulun seudun tiedepuistohankkeet parantavat tuottavuutta ja digitaalisen terveydenhuollon osaamiskeskuksessa kehitetään ratkaisuja kestävä hyvinvoinnin tuottamiseksi.

(lähteet: kuntaliitto, VM, kuntarahoitus)

3.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tyrnävän kuntastrategian toimeenpanoa seurataan ja arvioidaan perustuen kunnan strategiaan valintoihin sekä strategian läpileikkaaviin teemoihin.

Tyrnävän visio

Tyrnävän kunta on turvallinen koti jokaiselle ja kaikelle

Tyrnävän kuntastrategia

Tyrnävän kuntastrategia Tyrnävä kylien kunta vuosille 2022–2026 hyväksyttiin 13.12.2022 § 78.

Tyrnävän kuntastrategia kiteytyy strategiaan sisällytettyyn sloganiin ”Tyrnävä. Mukavamman arjen kotikunta”, joka kertoo Tyrnävällä asumisen mahdollistamasta väljemmästä, laadukkaammasta ja turvallisemmasta arjesta tinkimättä kaupunkiseudun tarjonnasta.

Kuntamme elinvoima, vetovoima ja pitovoima sekä edellytyksemme kasvulle rakentuvat maaseudun ja kaupungin leikkausalueissa. Tarjoamme mukavampaa, luonnonläheisempää ja edullisempaa asumista ulkoliikuntamahdollisuuksien avulla sekä laadukkaat arjen lähipalvelut (mm. päiväkodit, Pisa 2022 -menestystäkin saavuttaneet koulut) siten, että kuntalaistemme on helppo hyödyntää päivittäisessä elämässään myös kaupunkiseudun koko tarjontaa.

Yritysyhteistyöllinen Tyrnävä on mukavamman arjen kotikunta myös kunnassamme toimiville yrityksille. Kunnan elinkeinoyhtiö Tyrnävän Kehitys Oy on kunnassamme toimivan ja kuntaamme sijoittuvan yrittäjän asialla. Tyrnävän Kehityksen maksuttomat, palveluhenkiset ja ratkaisukeskeiset yrityspalvelut sujuvoittavat prosesseja sekä tarjoavat tukea, neuvontaa ja sparrausta läpi yrityksen elinkaaren.

Strategian lähtökohdat

Kuntastrategia on kunnan johtamisen työkalu. Siinä perehdytään toiminnan nykytilaan, määritellään toiminnan keskeiset painopisteet ja kehittämiskohteet sekä ennakoidaan tulevaisuuden haasteita ja pyritään löytämään keinoja niihin vastaamiseen. Kunnan strategiassa määritellään, mihin suuntaan Tyrnävän kuntaa kehitetään ja miten tulevaisuuteen varaudutaan. Kuntastrategia on strategia, jolla valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista, ja jonka mukaisesti kuntaa johdetaan.

Strategiseen työskentelyyn liittyy kiinteästi toimintaympäristön hyvä tuntemus ja kriittinen tietoisuus paremmasta. Kehittämistyön on oltava tavoitteellista toimintaa, jossa myös muutokset ovat mahdollisia. Kehittämistyölle on asetettava aina tavoitteet, joita arvioidaan säännöllisesti. Toimintaa muutetaan tarvittaessa tavoitteiden mukaisiksi.

Tyrnävän kuntastrategian lähtökohtana on itsenäinen yhteistyötä tekevä kunta. Tulevaisuuden muutoksiin vastataan pitämällä kuntatalouden vakautta edelleen yhtenä keskeisenä strategisena painopistealueena. Kuntatalouden hoidossa on toimittava pitkäjänteisesti ja pidättyvästi siten, että tasapainotila suunnitelmakaudella saavutetaan. Kunnan vakaa talous luo perustan muulle kehitystyölle.

Uuden strategian vision mukaisesti lähipalvelut, sivistys ja hyvinvointi, turvallinen ja sujuva arki sekä elinympäristön kehittäminen ovat kunnan toiminnan keskiössä. Kunta toimii aktiivisesti yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja luo mahdollisuuksia elinkeinoelämän kehittämiseksi. Tyrnävän kunnan toimintatavoissa asiakas- ja asukaslähtöisyys sekä laaja hyvinvointinäkökulma.

Kunnan menestyminen nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä on riippuvainen monista tekijöistä. Keskeistä on kyky tunnistaa yhteiskunnalliset muutokset ja etsiä niihin aktiivisesti ratkaisumalleja niin kunnan sisällä kuin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Onnistuminen edellyttää laaja-alaista näkemystä ja tasapainotilan saavuttamista keskeisten tavoitteiden välillä sekä määrätietoista työtä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kuntastrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi

Strategian toimeenpano

- Vuosittainen talousarviovalmistelu (aihiot strategiasta toimialoittain)
- Vuosittain arviointia toteutetaan tilinpäätöksen ja tarkastuslautakunnan havaintojen pohjalta
- Osavuosikatsaukset mahdollistavat tilikauden aikaisen tarkastelun sekä mahdolliset korjausliikkeet

Hyvinvointikertomus osana hyvinvointijohtamista

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Sote-järjestämislain 6§ velvoittaa kuntia raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä. Sen lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Tyrnävällä on säännöllisesti kokoontuva hyvinvointityöryhmä. Tavoitteena on vahvistaa poikkihallinnollisia hyvinvointirakenteita osana kunnan johtamista ja kytkeä hyvinvointijohtamisen näkökulma osaksi kunnan toimintaa sekä toiminnan ja talouden suunnittelua. Tavoitteena on myös lisätä luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden hyvinvointijohtamisen osaamista ja kehittää kuntalaisten osallisuutta ja järjestöyhteistyötä hyvinvointityössä.

Hyvinvointikertomus on olennainen osa kunnan normaalia vuosittaista strategia-, talousarvio-, toiminta- ja käyttösuunnitelmatyötä ja liittyy tilinpäätökseen ja arviointiin. Hyvinvointikertomustieto liitetään muuhun toimintaympäristötietoon ja hyödynnetään talousarvion suunnitteluohjeiden ja itse talousarvion laadinnassa.

Erityisesti hyvinvointikertomuksen pohjalta on noussut koulutuksen merkitys hyvinvoinnin ja tasa-arvon tuojana.

Turvallisuus

Tyrnävä on kyselyn mukaan koettu yleisesti ottaen turvalliseksi kunnaksi. Yleistä turvattomuuden tunnetta on vähän, mutta parannettavaakin on. Tehty selvitys on turvallisuustyön pohjana. Kuntalaisten turvallisuus ja toisaalta turvattomuus muodostuvat monista eri tekijöistä.

Turvallisuus on hyvinvointia. Turvallinen kunta kiinnostaa asukkaita, yrityksiä ja on haluttu työpaikka. Turvallisuustyötä johtaa kunnanjohtaja yhdessä turvallisuuspäällikön, johtoryhmän, pelastuslaitoksen, poliisin ja muiden viranomaisten edustajien kanssa. Tavoitteena on, että turvallisuuden edistäminen kuuluu kaikille ja on osa jokaisen työtä.

Tyrnävän kunnan strategiset valinnat

Kuntastrategiatyö toteutettiin vuonna 2022 useilla eri foorumeilla. Strategiatyössä osallistutettiin kuntalaiset ideoineen osallistumaan prosessiin. Strategian laatimiseksi järjestettiin kuntalaisille avoimia seminaareja sekä tiedotustilaisuuksia kunnanvaltuustossa, kunnanhallituksessa, lautakunnissa ja henkilökunnan ja yrittäjien kanssa. Osallistuminen oli kaikilla foorumeilla hyvää ja innostunutta. Yhteistyön tuloksena saatiin Tyrnävän kunnan strategiset valinnat

- Kasvamme parhaaksi kuntatyönantajaksi
- Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle
- Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa
- Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen
- Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen
- Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Strategian toimeenpano

- Vuosittainen talousarviovalmistelu (aihiot strategiasta toimialoittain)
- Seuranta ja arviointi toteutetaan vuosittain
- Perusteellisempi arvio toteutetaan valtuustokauden lopussa
- Vuosittain arviointia toteutetaan tilinpäätöksen ja tarkastuslautakunnan havaintojen pohjalta

Hyvinvointikertomus osana hyvinvointijohtamista

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Vuonna 2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntia raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä. Sen lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Laajempi hyvinvointikertomus on laadittu syksyllä 2022 ja valtuusto on hyväksynyt sen 7.11.2022.

Tyrnävän arvoperusta

- Avoimuus
- Kestävyys
- Oikeudenmukaisuus
- Turvallisuus
- Vastuullisuus

Tyrnävän kunnan strategiset valinnat

- Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle
- Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa
- Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen
- Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen

- Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Tyrnävän kunnan strategian läpileikkaavat teemat

Strategian läpileikkaavat teemat

- Hyvinvointi
- Elinvoima
- Juurevuus

HYVINVOINTI

Tyrnävällä on poikkeuksellinen ikärakenne. Kuntalaisista noin 45 prosenttia on alle 29-vuotiaita, 17 % kuntalaisista on 0–9-vuotiaita. Palvelujen kehittämistä on tehty aidosti hallintokuntien rajat ylittävällä tavalla. Ikärakenne aiheuttaa haasteita investointien osalta.

Strategiset valinnat hyvinvoinnin näkökulmasta

- Hyvinvoiva henkilöstö on kunnan keskeinen menestystekijä. Tyrnävän kunta käyttää monipuolisia kannustimia henkilöstön työssäjaksamisen, viihtymisen ja pysymisen edistämiseksi. Matala ja tiivis organisaatio mahdollistaa vuorovaikutuksen yli osastojen.
- Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut sekä vapaan sivistystyön palvelut lisäävät kuntalaisten hyvinvointia erityistarpeet huomioiden.
- Kuntalaisten mahdollisuus lähipalveluiden käyttöön helpottaa arkea ja lisää vapaa-aikaa. Asiointimatkojen määrään ja liikkumistapaan pyritään vaikuttamaan hyvinvoinnin ympäristön näkökulmista.
- Kunnan moniammatillinen hyvinvointiryhmä valmistelee vuosittain hyvinvointia tukevat tavoitteet ja toimenpiteet.
- Hyvinvointitapahtumat ja sähköiset osallistumisen kanavat mahdollistavat kuntalaisten osallistumisen ja yhteisöllisen tekemisen.
- Kunta tarjoaa kuntalaisille monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet. Ympäristöstä huolehditaan tiiviissä yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lapsiperheiden ja eri ikäryhmien viihtyisyyteen kiinnitetään huomiota ja nostetaan ympäri kuntaa sijaitsevat erityiset kohteet esille.
- Kunta edistää palvelurakenteen monipuolisuutta ja uusien työpaikkojen syntymistä. Yrittäjien hyvinvointia tukevat yrittäjätilaisuudet, tapahtumat ja liikuntapalvelut. Kunnan ruokapalveluissa hyödynnetään lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan.

Toteutuminen

Vuonna 2024 kunnan HYTE-työryhmä kokoontui 4 kertaa. Valtuusto hyväksyi päivitetyn lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 10.6.2024. Tyrnävän kunnan hyvinvointikatsaus 2024 ja hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2025 hyväksyttiin valtuustossa 9.12.2024.

Tyrnävän kunta osallistui Pohteen järjestämään 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille kohdennettuun Zekki-Pro kyselyyn sekä kaikille kuntalaisille suunnattuun Minun arkeni ja elämäni -tiedonkeruuseen. Saatua tietoa tullaan hyödyntämään hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden määrittelyssä sekä toiminnan kehittämisessä ja kohdentamisessa.

Jokainen osasto toimialueellaan toteutti HYTE-suunnitelman mukaisia toimenpiteitä talousarvion mukaisesti. Hyte -kerroin oli 17,6.

ELINVOIMA

Vahva alkutuotanto

Kunnassa oli vuonna 2024 123 aktiivitalaa. Niillä oli peltoa viljelyksessä 11 131 ha. Karjataloustiloja on yhteensä 13. Maitoa tuotetaan n. 4,9 milj. litraa vuodessa.

High Grade-alue

Korkealuokkaisen siemenperunan tuotantoalueiksi on Euroopassa nimetty viisi aluetta: Skotlanti, Irlanti, alue Pohjois-Saksassa, Azorit sekä Tyrnävän ja Limingan kuntien muodostama alue.

Palvelualan merkitys työllistäjänä on kasvanut Tyrnävällä. Eniten työpaikkoja Tyrnävällä on terveys- ja sosiaalipalveluiden alalla. Luovat alat nousevat ja mahdollistavat uuden yrittäjyyden.

Tavoitteet

- Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle
- Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa
- Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen
- Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen
- Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Toimenpiteet

- Kunta tarjoaa kattavasti varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä vapaan sivistystyön tarjoamat mahdollisuudet. Yrittäjyyskasvatus on osana opetussuunnitelmaa.
- Maankäytön ja kaavoituksen keinoin mahdollistetaan yritysten ja asukkaiden sijoittuminen yhdyskuntarakenteen kannalta järkevästi. Huolehditaan kunnan sisäisistä ja alueellisista yhteyksistä.
- Varataan resursseja hyvinvointia tukeviin toimenpiteisiin eri ikäryhmät huomioiden. Kunnan kiinteistöstä ja maaomaisuudesta pidetään huolta suunnitelmallisesti ja pitkän aikavälin tavoitteita asettaen.
- Kuntalaiset osallistuvat päätöksentekoon. Kaikessa päätöksenteossa ennakkovaikutusten arviointi on päätöksenteon perusta. Avoimen päätöksenteon kautta osallistava budjetointi tuodaan käytäntöön osana talouden suunnittelua.
- Elinympäristöstä huolehditaan suunnitelmallisesti. Ainutlaatuiset kohteet, kuten kuntakeskuksen Meijerialueen ympäristö, nostetaan omaan arvoonsa ja niitä kehitetään vetovoimatekijöinä.
- Kunta luo yrityksille kehittymisen mahdollisuuksia kunnassa. Kunta tekee tiivistä yhteistyötä paikallisen ja seudullisen yrittäjäyhteisön kanssa. Lähiruoka ja ainutlaatuinen toimintaympäristö ovat esillä eri toiminnoissa.

Toteutuminen

Vuonna 2024 tilaisuuksia ja tapahtumia on järjestetty vuosikellon mukaisesti.

Asemakaavojen ajantasaisuutta on tarkasteltu sekä jalankulun ja pyöräilyn tavoiteohjelman toimenpiteiden toteutumisesta on seurattu osana seudullista yhteistyötä. Viestintä- ja markkinointisuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet ovat edenneet vuosikellon mukaisesti ja Meidän Tyrnävä -brändiä on vahvistettu kyläkohtaisella brändityöllä kylien yhteistyösopimusten valmistelujen yhteydessä.

Työllisyystilanne on heikentynyt vuoden 2024 aikana johtuen vallitsevasta taloustilanteesta. Taantuma ja siitä johtuvat lomautukset näkyvät vuoden lopun luvuissa. Marraskuun 2023 työttömyysprosentin ollessa 8,1 % ja joulukuussa 9,3 %. Edellisen vuoden vastaavien lukujen tilanne marraskuun osalta 7,3 % ja joulukuun osalta 8,9 %. Työttömyysaste on siis kasvanut.

JUUREVUUS

Tavoitteet

- Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle
- Olemme lähellä ja saavutettavissa
- Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- Mahdollistamme avoimen ja osallistavan vuorovaikutuksen
- Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen
- Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Toimenpiteet

- Tyrnäväläiset arvot ja historia sisältyvät varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin sekä vapaan sivistystyön opintoihin. Opetuksessa hyödynnetään paikallisia ihmisiä ja yhteisöjä siten, että kulttuuriperintö pysyy osana yhteisöä ja kehittyy edelleen
- Paikallisia palveluita ja niiden näkyvyyttä tuetaan eri tavoin. Lähipalveluiden saatavuus pyritään mahdollistamaan kuntalaisille
- Tyrnäväläistä rakennusperintöä vaalitaan ylläpitämällä kunnan rakennusten kuntoa ja järkevää käyttöä. Yhteisiä varoja suunnataan paikallisiin hyvinvointia lisääviin tekoihin ja alueen monipuoliseen kehittämiseen
- Vuoropuhelu paikallisten kanssa on aktiivista. Kuntalaisten osallistuminen tukee päätöksentekoa ja kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua. Osallisuuteen on monta tapaa: vaikuttaa voi tapahtumissa, palautteilla, sähköisissä kanavissa ja kohtaamisissa. Yhdessä teemme tulevaisuuden Tyrnävää
- Vahvalle alkutuotannolle tyypillisiä maisemia ja rakennuksia ylläpidetään ja arvostetaan. Kylät ja jokivarret pidetään yhteistyössä avoimina ja siisteinä. Ympäristörakentamisessa huomioidaan kuntalaisten toiveita
- Tyrnävän osaamista brändin kautta nostetaan paikallisia elinkeinoja esille. Vahva alkutuotanto, erityisesti perunan viljely ja niiden jalostusasteen nosto sekä paikallisten erityispiirteiden hyödyntäminen ovat osana kunnan elinvoimatyötä.

Toteutuminen

Lakeuden kansalaisopisto toimii Limingan, Lumijoen ja Tyrnävän kuntien alueella. Sen toiminta perustuu lakiin vapaasta sivistystyöstä. Lakeuden kansalaisopisto tarjoaa matalan kynnyksen harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia ja yleissivistävää koulutusta tasa-arvoisesti kaikenikäisille toimialueensa asukkaille. Kansalaisopiston tavoitteena on edistää kuntalaisten aktiivista osallistumista, yhteisöllisyyttä, elinikäistä oppimista ja sekä henkistä että fyysistä hyvinvointia.

Tyrnävällä kansalaisopiston kursseille osallistui 344 henkilöä vuonna 2024. Toteutuneita kursseja oli 27 kpl. Tyrnävällä järjestettiin kursseja musiikkiin, kuvataiteisiin ja muotoiluun, kädentaitoihin sekä tanssiin ja liikuntaan liittyen. Opetustunteja toteutui 893,45 oppituntia.

Tyrnäväläisiä opiskeli vuonna 2024 Limingan seudun musiikkiopistossa yhteensä 55 henkilöä. Opetusta annettiin seuraavissa instrumenteissa: viulu, alttoviulu, sello, huilu, piano, laulu, trumpetti, klarinetti, sähkökitara, kitara. Teoria-aineita (MuPe) järjestettiin 3 läpivuoden kestävästä kurssista. Vuonna 2024 musiikkiopisto järjesti Tyrnävällä 9 konserttia.

Vuoden 2024 aikana nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuivat sovitun mukaisesti.

Talousoikeus kunnassa on pysynyt positiivisena. Tilikausien kertynyt ylijäämä on edelleen kasvanut.

Kunnan oma ruokahuolto on nostanut lähiruokaprofilia. Lähiruokaa suosittiin koulujen ruokalistalla.

TYRNÄVÄN KUNNAN TALOUS SUUNNITELMAKAUDELLE

Tyrnävän kunnan talousoikeus jatkui positiivisena. Taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Taseeseen on kertynyt noin 3,5 miljoonan euron ylijäämä. Kertomusvuoden tilinpäätös on positiivinen. Tähän auttoi erityisesti verotulojen huomattava kasvu. On huomattava myös, että vuoden toimintakate oli noin 481 tuhatta euroa euroa alijäämäinen verrattuna alkuperäiseen talousarvioon. Tämä johtuu toimintatuottojen budjetoitua paremmasta toteutumisesta. Valitettavasti toimintamenot ylittivät budjetin noin 355 tuhannella eurolla. Verotulojen kasvu on viimeisten vuosien aikana ollut alle maan keskiarvon, kun poistetaan veroäyrin korotuksen vaikutukset.

Kunnan kasvutavoitteen saavuttaminen merkitsee, että kunnan lisääntyvät palvelu- ja investointitarpeet edellyttävät palvelutuotantotapojen tehokkuuden ennakoluulotonta tarkastelua sekä suunnitelmallista ja hyvin ajoitettua investointipolitiikkaa sekä eri investointimallien tarkastelua.

Vuoden 2025 talousarvio ja suunnitelmavuodet 2026–2027 oli laadittu siten, että kunta tekee kyseisinä vuosina alijäämäisiä tuloksia. Tehdyn talouden tasapainottamissuunnitelman mukaan vuosina 2024.2026 tehdään yhteensä noin 2,6 miljoonaa euroa alijäämää. Käyttötalousmenoja seurataan jatkuvasti ja raportoidaan valtuustolle neljän kuukauden välein.

Käyttötalouden nettomenot pienenevät kertomusvuonna 1,8 % (edellisenä vuonna pienenevät 48,6 % johtuen hyvinvointialueudistuksesta).

Kiinteistövero % 2024	Yleinen	Vakituisten asuntojen	Muu asuinrakennus
Tyrnävä	1,12	0,54	1,12
Pohjois-Pohjanmaa	1,14	0,53	1,12
Koko maa	1,10	0,52	1,19

Tulovero % kehitys	2023	2024
Tyrnävä	9,36	9,90
Pohjois-Pohjanmaa	8,27	8,35
Koko maa	8,36	7,50

Verotulojen kehitys Tyrnävä 1000 €	2020	2021	2022	2023	2024
Tulovero	18 634	19 943	20 276	10 498	11 149
Kiinteistövero	843	932	986	1 014	1 038
Yhteisövero	422	703	847	553	447
Yhteensä	19 898	21 578	22 109	12 065	12 634

Lainat

Tyrnävän kunnan lainakanta oli vuoden 2024 alussa 30 365 542 euroa ja vuoden lopussa 35 941 267 euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 12 000 000 euroa vuonna 2024. Asukasta kohden lainamäärä on 5 532 (ed. vuonna 4 654) euroa. Konsernilainat ovat yhteensä 36 824 576 (ed. vuonna 33 152 200) euroa ja 5 668 (ed. vuonna 5 081) euroa/asukas.

Kunnan talousasemaa esittäviä lukuja	2020	2021	2022	2023	2024
Verotulot milj. €	19,9	21,6	22,1	12,1	12,6
Valtionosuudet milj. €	21,8	21,4	22,4	12,2	11,0
TA-lainat milj. €	31,3	30,2	29,1	30,4	35,9
TA-lainat € /asukas	4 740	4 660	4 441	4 654	5 532
Vuosikate 1000 €	3 243	2 327	2 196	2 754	2 234
Vuosikate € /asukas	491	353	335	421	344
Vuosikate % käyttötuloista	7,1	4,9	4,4	9,9	8,1
Vuosikate % poistoista	159,3	109,7	110,0	130,3	100,1
Investointien tulorahoitus %	290,6	186,8	128,7	63,6	30,2
Lainanhoitokate	1,1	0,8	0,6	0,8	0,6
Kassan riittävyys pv.	12	16	15	8	12

3.2.5 Kunnan henkilöstö

Kertomusvuonna **kunnanjohtajana** on toiminut Vesa Anttila.

Osastopäälliköt

Hallinto- ja kehittämisosasto Talous- ja hallintojohtaja Jarno Kilpinen

Sivistysosasto vs. sivistysjohtaja Teija Eskola

Tekninen osasto Tekninen johtaja Hannu Komu

Tunnusluvut

31.12.2024 Tyrnävän kunnan henkilöstömäärä oli 316 henkilöä, sisältäen vakinaisen ja määräaikaisen sekä palkkatuella palkatun henkilöstön.

Henkilöstön saatavuudessa varhaiskasvatuspalveluissa oli haasteita.

Henkilöstömäärä 31.12. osastoittain, sisältäen vakinaiset ja määräaikaiset sekä palkkatuella palkatut henkilöt:

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2022	2023	2024
Hallinto- ja kehittämisosasto	24	24	22
Sivistysosasto	251	251	249
Tekninen osasto	52	45	45
Yhteensä	473	321	316

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.

Ikä	-30	30–39	40–49	50–59	60–64	65-	lkm
Naiset	29	49	94	51	28	3	254
Miehet	6	11	19	18	7	1	62
Kaikki	35	60	113	69	35	4	316

Henkilöstökulut €	2022	2023	2024
Kulut tuloslaskeman mukaan	20 879 464,54	15 417 462,21	14 872 227,26
kulut aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	168 181,34	47 686,70	48 373,92
Henkilöstökulut yhteensä	21 047 645,88	15 465 148,91	14 920 601,18

3.2.6 Ympäristöasiat

Tyrnävän kunta on ollut Hinku -verkostoon vuodesta 2016 alkaen. Tyrnävän Hinku-työryhmä koordinoi kunnan vähähiilisyystyön toimenpiteitä ja tavoitteiden asettamista. Hinku-verkosto on sitoutunut tavoitteeseen 80 % päästövähennyksestä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Poikkihallinnollinen Hinku-työryhmä seuraa ja ohjaa vähähiilisyden toteutumista kunnan eri toiminnoissa. Tyrnävän kunta on mukana myös kuntien energiatehokkuusohjelman jatkosopimuksessa 2017–2025.

3.2.7 Muut ei taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a luvun mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta.

Tyrnävän kunnalla on sisäisen valvonnan ohje osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa.

Sisäisen valvonnan avulla saadaan riittävä varmuus siitä, että mm. seuraavat yleiset tavoitteet saavutetaan

- Noudatetaan lakeja, säännöksiä ja johdon ohjeita
- Välytään resurssien menetyksiltä, jotka aiheutuvat tuhlauksesta, huonosta hoidosta,
- virheistä, väärinkäytöksistä, petoksista tai muista epäsäännönmukaisuuksista
- Pystytään tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään virheitä ja hallitsemaan riskejä.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaan sisäinen valvonta koostuu viidestä toisiinsa liittyvästä osatekijästä, jotka ovat johtamista ja organisaatiokulttuuri, riskienhallinta, valvontatoimenpiteet, raportointi ja tiedonvälitys sekä seuranta ja arviointi. Johtamista ja organisaatiokulttuuri luovat perustan valvonnalle ja edistävät tavoitteiden saavuttamista sekä henkilöstön valvontatietoisuutta. Organisaatiokulttuuri koostuu mm. eettisistä arvoista, rehellisyydestä, organisaation ihmisten pätevyydestä sekä tavasta, jolla johto antaa valtaa ja vastuuta sekä organisoii ja kehittää henkilöstöään.

Sisäisen valvonnan ohjeessa on viitattu kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain ja rikoslain säännöksiin, joiden mukaan viranhaltija tai julkisyhteisön työntekijä ei saa vaatia tai hyväksyä lahjaa tai muuta etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa. Arviointikriteerinä on se, voiko edun vaatiminen, hyväksyminen tai vastaanottaminen vaarantaa luottamusta viranomaiseen, viranhaltijaan tai julkishallinnon työntekijään.

Toimintakertomuksessa on erikseen selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Ulkoisen valvonta koostuu tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan toiminnasta, sekä valtion viranomaisen, kunnan jäsenten ja asianosaisten valvonnasta.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa päivittäistä toimintojen, varojen käytön ja muun taloudenhoidon valvontaa. Tarkkailu kuuluu esimiehille ja on olennainen osa palvelujen järjestämisestä ja muuta toimintaa. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa.

3.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talouden kokonaiskysyntä alkaa hitaasti kasvaa vuonna 2025. Yksityinen kulutus ja investoinnit alkavat asteittain toipua, kun kuluttajien ja yritysten luottamus talouteen kohenee vähitellen, taludellinen epävarmuus hälvenee ja korkotason odotetaan alenevan. Maailmantalous piristyy asteittain, mikä vahvistaa Suomen viennin kasvua. Julkinen talous säilyy syvästi alijäämäisenä, ja julkinen velkasuhde kasvaa edelleen, vaikka mittavat sopeutustoimet kohentavatkin vähitellen julkisen talouden rahoitusasemaa.

Vuonna 2025 yksityinen kulutus kasvaa vain niukasti, sillä ostovoiman kasvu pysähtyy tilapäisesti. Inflaatio hieman kiihtyy, sillä yleinen ALV-kanta nousi syyskuussa 2024 ja lisää veronkorotuksia tulee voimaan vuoden 2025 alussa. Työmarkkinoiden heikko suhdanne jatkuu, eikä työttömyys vielä vähene. Lisäksi useisiin sosiaalietuuksiin kohdistuu yhä leikkauksia. Epävarmuus omasta toimeentulosta ja talouden kehityksestä pysyy yhä suurena, mikä hillitsee kulutushaluja. Säästämisaste pysyy siksi verrattain korkeana. Samalla kuitenkin rahoitusmarkkinoilla odotetaan korkotason edelleen alenevan vuoden 2025 aikana, mikä tukee etenkin velallisten kotitalouksien ostovoimaa ja mahdollisuuksia kuluttaa.

Yksityisen kulutuksen kasvu kiihtyy vuosina 2026–2027. Ostovoima vahvistuu jälleen, kun suhdanne voimistuu, työllisyys paranee ja kotitalouksien tulot kasvavat. Myös kuluttajien luottamus talouteen toipuu vähitellen. Inflaatio pysyy lähivuosina maltillisena, mikä ansiosta kotitaloudet pystyvät yhä säästämään osan tuloistaan. Säästämisaste pysyykin yli 2 prosentissa koko ennustejakson ajan.

Vuonna 2025 yksityiset investoinnit alkavat hitaasti kasvaa. Asuinrakentamisen laskusuhdanne hellittää, mutta kasvu käynnistyy hyvin hitaasti. Tuotannolliset investoinnit alkavat vähitellen kasvaa vuonna 2025, kun kysyntä vahvistuu. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan korkojen laskevan, mikä tukee investointien kasvun käynnistymistä.

Yksityisten investointien kasvu kiihtyy vuosina 2026–2027, kun sekä asuinrakentaminen että tuotannolliset investoinnit piristyvät. Rahoitusmarkkinoilla korkotason odotetaan pysyvän alhaisena myös vuosina 2026 ja 2027.

Vuodesta 2025 alkaen hallituksen päättämät välillisten verojen – ennen kaikkea arvonlisäverotuksen – kiristykset parantavat julkisen talouden rahoitusasemaa.

Hallituksen päättämät sopeutus- ja säästötoimet alkavat kohentaa valtion- ja paikallishallinnon talouden tasapainoa erityisesti vuodesta 2025 alkaen. Samaan aikaan niiden taloutta rasittavat kuitenkin aiemmin sovitut suuret palkankorotukset sekä julkisen palvelutarpeen ja korkomenojen kasvu. Lisäksi säästötoimien vastapainona ovat muun muassa puolustukseen ja T&K-rahoitukseen liittyvät menolisäykset. Kuntahallinnon alijäämä syvenee vuosina 2025–2027 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun määräaikaiset valtionosuusleikkaukset hidastavat kuntien saamia tulonsiirtoja.

Heikko suhdannetilanne on vähentänyt työvoiman kysyntää. Tämä on näkynyt avoimien työpaikkojen jyrkkänä vähenemisenä. Lisäksi lomautukset ja irtisanomiset ovat lisääntyneet vuoden 2024 aikana. Työmarkkinoiden osallistumisaste on kuitenkin pysynyt korkeana. Työttömyys on kasvanut, sillä virta työttömyyteen on lisääntynyt niin työllisistä kuin työvoiman ulkopuolisesta väestöstä ja työttömien työllistyminen on hidastunut. Työttömyysasteen arvioidaan olevan tällä hetkellä rakenteellista työttömyysastetta suurempi.

Työttömyysaste alkaa samoin laskea suhdannetilanteen parantuessa ja on 8,2 % vuonna 2026. Vuonna 2027 työttömyysaste on 7,7 % ja on silloin tavoittanut rakenteellisen työttömyysasteen tason.

Ennusteen riskit ovat voittopuolisesti ennustettua heikomman talouskehityksen suuntaan. Yhdysvaltain kauppapolitiikan kiristyminen uhkaa vaikeuttaa Suomen viennin kasvumahdollisuuksia. Geopoliittiset jännitteet Ukrainassa ja Lähi-idässä kasvattavat edelleen epävarmuutta maailmantaloudessa. Kotimaassa finanssipolitiikan kiristyminen saattaa lyhyellä aikavälillä heikentää yksityistä kulutusta arvioitua voimakkaammin. Talous voi lähivuosina kasvaa myös ennakoitua nopeammin. Suhdanteen käännekohdissa talous on usein elpynyt ripeämmin kuin etukäteen on arvioitu.

Pidemmän ajan arvioon Tyrnävän kunnan kehityksestä talouden kannalta tulee vaikuttamaan verotulojen kehitys sekä muutokset valtionosuuksissa. Valtionosuudet kasvoivat vuodelle 2025 noin 0,4 miljoonaa euroa, mutta samanaikaisesti kuntien vastuulle tuli TE-toimintojen järjestäminen ja toteutunut valtionosuuden kasvu ei riitä paikkaamaan kasvaneita toimintakuluja. Ennusteen mukaan valtionosuudet pysyvät tällä tasolla lähitulevaisuudessa. Verotuloihin ennustetaan kuitenkin lievää nousua. Kunnassa on tehty taloussuunnitelma seuraavalla kolmelle vuodelle. Suunnitelman mukaan kunta tekee kolmena seuraavana vuonna negatiivisen tuloksen.

Viimeisten vuosien aikana tehdyt merkittävät investoinnit rajoittavat kunnan kykyä uusiin isoihin investointeihin lähivuosina. Tulevia investointeja pitää tarkasti arvioida ja suunnitella huolellisesti suunnitelmavuosina.

Käyttötalouden osalta vuosi 2024 toteutui positiiviseksi johtuen muun muassa verotulojen positiivisesta kehityksestä, mutta vuosi 2025 tulee olemaan negatiivinen.

3.2.9 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. strategiset, toiminnalliset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saataavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Syksyllä 2023 käynnistetyssä valtionosuusuudistuksessa pyritään päivittämään kuntien rahoituksen kokonaisuutta vastaamaan paremmin kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uudistuksen peruslähtökohtana on – edelleenkin – varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa. Sen rinnalla pyritään huomioimaan erilaistuneen kuntakentän erilaisia tarpeita. Uudistuksen aikataulua on vastikään muutettu ja tällä hetkellä uudistuksen voimaantumista tavoitellaan vuoden 2027 alusta. Uudistusta valmistelevalle työryhmälle pohjaseityksen uudesta valtionosuusjärjestelmästä tulisi olla valmis jo tänä vuonna.

Rahoituksen saamisessa ei ole ollut ongelmia. Ennakointi maailmantalouden kehityksestä vaikeuttaa korkotason ennakointia. Viimeisten kahden vuoden aikana korkotaso on muuttunut merkittävästi, ensin nousten ja nyttemmin korkotaso on osittain palautunut. Korkeherkkien lainojen osuus Tyrnävän kunnan tämänhetkisestä lainakannasta on noin 30 %. Tästä huolimatta korkotason nousu vaikuttaa oleellisesti kunnan tulokseen, koska korkeiden korkojen aikana vuonna 2024 kunta nosti uutta lainaa noin 12 miljoonaa euroa.

3.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 11.6.2014 §:ssä 30 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet Tyrnävän kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus on 19.12.2011 hyväksynyt ohjeen sisäisen valvonnan järjestämisestä. Ohjeessa on määritelty mm. sisäisen valvonnan rakenne Tyrnävän kunnassa, sisäisen valvonnan osatekijät, sisäisen valvonnan toteuttajat ja heidän vastuunsa, riskienhallintapolitiikka ja valvontatoimenpiteet toimintaprosesseissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Arviointikysely osastopäälliköille

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen arviointi vuodelta 2024 on tehty ja se toteutettiin käyttämällä kunnanhallituksen hyväksymää arviointilomaketta. Arvion tekivät osastopäälliköt kukin omien osastojensa toiminnasta. Tällä kertaa arvioitiin seuraavia kokonaisuuksia: Tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen seuranta, riskien hallinta, tieto ja tiedonvälitys tai tiedonkulku. Vastausten analysointi on vielä kesken.

Tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen seuranta

Kunnan tavoitteilla ohjataan kunnan toimintaa ja resurssien käyttöä. Tavoitteet luovat perustan toiminnan ja sen tuloksellisuuden arvioinnille. Olennaisiin asioihin kohdistuvat ja mitattavat tavoitteet mahdollistavat toiminnan ja siihen liittyvien riskien (poikkeamien) arvioinnin ja havaitsemisen.

Arviointi: Strategian suunnittelu-, toimeenpano- ja seurantavastuut on selkeästi määritelty ja ne toteutuvat käytännössä. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta on säännöllistä kaikilla osastoilla.

Riskienhallinta

Riskillä tarkoitetaan sellaisen tapahtuman mahdollisuutta, joka voi uhata kunnan tavoitteiden saavuttamista. Riski voidaan myös ymmärtää hyödyntämättä jääneeksi strategiseksi tai toiminnalliseksi mahdollisuudeksi. Kuntaa ja sen toimintaa voidaan johtaa ja kehittää riskien mahdollisuuksien perusteella. Tunnettujen riskien toteutumisen todennäköisyyttä ja vaikutusta tulisi arvioida ja määritellä toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi.

Riskienkartoitusraportti

Kunnan vakuutusten hoidossa käytetään vakuutusmeklaripalveluja. Riskienkartoitusraportin tiivistelmässä todetaan, että riskienhallinnan näkökulmasta Tyrnävän kuntaa voidaan pitää tyyppillisenä kohteena.

Riskiä parantavia seikkoja

- Merkittävimmät toiminnot, kuten lämmön-, sähkön- ja vedentuotanto on siirretty alueella toimivien yritysten tai kunnan omistamien itsenäisten oikeushenkilöiden tehtäväksi.
- Kunnan tarjoamat muut palvelut ovat toiminnoiltaan ja kokoluokaltaan joko pieniä tai keskimääräisiä.
- Kunnan omistamat kiinteistöt ja muu omaisuus on tyyppillistä eikä niihin liity erityistä riskiä (mm. kemikaalit).

Riskiä heikentäviä seikkoja

- Kokonaisvaltaista riskienhallintajärjestelmää ei ole.
- Jatkuvuussuunnittelua tärkeiden kohteiden näkökulmasta on tehty pääsääntöisesti varautumissuunnittelun (vrt. poikkeustila) mukaisesti.
- Toiminnan kannalta merkittävien kohteiden, kuten koulujen, päiväkotien yms. tiloihin ei ole tehty kattavaa omaisuus- ja keskeytysriskikartoitusta ei jatkuvuussuunnitelmia.
- Kuntakonsernin ulkopuolelle ulkoistettujen tehtävien riskienhallinnan tasoa ei arvioida yhtenäisen mallin mukaisesti.

Riskienhallinnan kokonaisvaltaisuus

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista, johon on kiinnitetty huomiota. Tyrnävän kunnassa tehdään systemaattista riskienhallintaa, jonka avulla kunnan uhkana olevat riskit saadaan saman tavoitteellisen suunnittelun piiriin kuin kunnan muutkin toiminnat. Kunnanhallituksen hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen liitteenä on kattava kyselylomake sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen arvioinnista. Arviointia on tehty vuodesta 2019 alkaen tavoitteiden asettamisesta ja niiden seurannasta, riskienhallinnasta, tiedonvälityksestä ja tiedon kulusta sekä seurantamenettelyistä. Arviointi on tehty vuosittain johtoryhmätasolla ja osastot osastopäällikön johdolla arvioi omaa toimintaansa.

Riskien hallintaan kuuluu mm. jatkuva talouden seuranta ja siihen liittyvien riskien minimointi ja ennakointi. Kunnassa toteutetaan myös yksikkökohtaista riskienhallintaa, johon olennaisesti kuuluu mm. yksikkökohtaiset turvallisuuskävelyt. Turvallisuuskävelyjen perusteella ennaltaehkäistään erityisesti henkilö- ja omaisuusriskien realisoituminen.

Tyrnävän kunta kehittää riskienhallintaa koko ajan osana toimintojaan. Tavoitteena on päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnilla, ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä, resurssien keskittämällä, tiedolla johtamisella ja sisäisillä vastuukysymyksillä suojautua riskien realisoitumiselta.

Edellisten vuosien tapaan Tyrnävällä toteutetaan päätösten vaikutusten ennakkoarviointia osana riskienhallintaa. Kunnassa tehtävät päätökset ovat usein mittavia ja laajoja, ja ne vaikuttavat syvästi kuntalaisiin, kunnan työntekijöihin ja kunnan talouteen. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tuleekin ottaa huomioon, miten ne vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen ja kunnan elinvoimaan ja imagoon. Vuoden 2024 aikana otimme käyttöön erillisen EVA-lomakkeen, jota käytetään merkittävimpien asioiden päätösten tukena.

Vuonna 2024 teimme myös laajan riskiarvioinnin, joka tehdään vuosittain pienempimuotoisena ja aina kolmen vuoden välein laajana. Vaikutukseltaan suurimmat riskit vuonna 2025 ovat iäkkäät ja huonokuntoiset kiinteistöt (16), henkilöstön poissaolot (15), kaavoituksen (12) ja elinvoiman kehittämisen (12) resurssit. Myös lähivuosien voimakkaat sopeutustoimet ja niiden kerrannaisvaikutukset vaikuttavat moneen yksittäiseen riskiin. Myös erilaiset turvallisuusriskit ja -uhkat kasvavat koko ajan. Meidän tuleekin systemaattisesti ja etupainotteisesti pyrkiä ehkäisemään riskien realisoituminen.

Riskeiltä suojaudutaan myös vakuutuksin. Vakuutusturvan oikealla tasolla pitämiseksi käytetään vakuutusmeklaripalveluja.

Turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Kunnassa toimii nimettynä turvallisuusvastaava tehtävänä kunnan turvallisuutta, varautumista ja valmiussuunnittelua koskevat asiat.

Kuntalaissa on säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Niissä on erityisesti kiinnitetty huomiota sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kattavuuteen, järjestämiseen ja raportointiin. Säännösten mukaan valtuuston tulee päättää kunnan kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Lisäksi hallintosääntöön on tehty tarpeelliset määräykset asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Hallintosääntö on tarkistettu vuoden 2022 aikana. Muilta osin viitataan jäljempänä esitettyihin kehittämistoimenpiteisiin.

Vuoden 2024 aikana osastopäälliköt ovat kiinnittäneet huomiota mm. henkilöstön oikeaan määrään ja osaamiseen. Osastopäällikköjen näkemyksen mukaan henkilökunnan riittävyys on turvattu myös normaalien sairauspoissaolosten aikana, uusille työntekijöille on asianmukaiset perehdytyskäytännöt, joiden noudattamista valvotaan, uusien henkilöiden tarve ennakoidaan ja tehtävät määritellään etukäteen. Tietyillä toimialoilla, kuten varhaiskasvatuksessa, uusien työntekijöiden saatavuudessa on ollut suuria haasteita.

Edelleen nähdään, että toimintaan ja kunnan tulevaisuuteen liittyvistä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä vakavimpia ovat tietoturvariskit, kilpailutusten onnistumisen, sopimus ja vastuuriskit, henkilöstöriskit, kiinteistöjen sisäilma-asiat, talouden ennakointi ja korkoriskin hallinta sekä rahoituksen saamisen turvaaminen.

Riskeihin voidaan vastata seuraavasti: Rakenteiden ja prosessien uudistaminen, henkilöstön koulutus ja työnkierto, hyvinvointityön vaikutus koko kuntaorganisaatioon, yhteistyö yli hallintorajojen, säännölliset palaverit/dokumentointi, henkilöstötarpeiden ennakointi, perehdyttäminen, avoimuus, tiedottaminen, yhdessä kehittäminen, kustannusten ennakointi, työtehtävien määrittely, yhteistyö työterveyshuollon kanssa, kuukausittainen talouden seuranta yksiköittäin, säännölliset kiinteistökierrokset, kiinteistöjen järjestelmälliset kuntoarviot ja tutkimukset, urakoitsijoiden tietojen tarkistaminen/tilaajavastuu, osaamisen lisääminen ja lakimiespalvelujen käyttäminen sekä lainojen suojaaminen.

Tieto ja tiedonvälitys tai -kulku

Toimivat vuorovaikutus- ja raportointikanavat mahdollistavat sen, että kunnan johto, henkilöstö ja sidosryhmät saavat oikea-aikaisesti olennaista ja käyttökelpoista tietoa toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Oikea, riittävä ja luotettava tieto on välttämätöntä päätöksenteossa ja toiminnan arvioinnissa.

Kunnalla on käytössään sisäiset tiedotuskanavat ja -menettelyt, joita käyttäen vastuualueen ja sen tulosalueiden ja tulosyksiköiden johto ja henkilökunta saavat työtehtäviinsä liittyvää ajantasaista tietoa.

Kunnan viestintäpäällikkö vahvistaa kunnan sisäistä ja ulkoista viestintää. Lisäksi kunnalla on käytössään raportointijärjestelmä, joka tuottaa luotettavaa ja ajantasaista tietoa tavoitteiden saavuttamisesta.

Tieto, tiedonvälitys – ja vuorovaikutus siirtyvät ja keskittyvät entistä enemmän sähköisiin järjestelmiin. Toimivat vuorovaikutuskanavat ja -menettelyt vaativat panostuksia henkilöstön osaamiseen ja laitteistoon. Sähköisten järjestelmien helppokäyttöisyys on otettu huomioon mm. kunnan kotisivujen ja intran suunnittelussa sekä sähköisten kokouskäytäntöjen kehittämisessä.

Sisäinen viestintä on noussut esille myös monissa henkilöstöpalavereissa yhdeksi tärkeimmistä kehitettävistä asioista. Kunnassa on viestintäryhmä vastaamassa tähän tarpeeseen ja lisäksi kunnan viestintäkoordinaattori auttaa omalla panoksellaan.

Tietoturvaryhmälle ei ole tullut tietoon kertomusvuonna tietoturvarikkeitä. Tietoturvapoliikkaohjeessa on ohjeet rikkeiden käsittelystä. Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamia ei ole ollut. Atk-laittilojen lämpötilan seuranta on reaalitajassa. Jakamon kulunvalvontahälytykset toimivat. Hälytykset menevät vartiointiliikkeelle.

Sisäistä tarkastusta on kohdistettu vuorovuosin eri toimintoihin. Kohdennettuja tarkastuksia käytetään edelleen myös osana sisäistä tarkastusta.

Käytössä olevia työmenetelmiä

- Ostolaskujen ym. menotositteiden käsittelyyn kunnanhallitus ja lautakunnat nimeävät vastaanottajat ja hyväksyjät
- Nimenkirjoitusoikeudet on määritelty hallintosäännössä
- Päätösvalta ja delegoinnit määritelty hallintosäännössä ja delegointipäätöksin
- Sopimusten seurannan hälytysjärjestelmä
- Tietohallinnossa tietosuoja- ja tietoturvapoliitikat, tietoturvaohjeet, salasanaikäytännöt ja ohjelmankäyttöoikeudet
- Kirjaamiskäytännöt asioille

Kehittämistoimet

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen arviointiin tarvitaan edelleen selkeyttämistä. Kyselyn avulla riskienhallintatyölle saadaan näkyvyyttä ja se saadaan kiinteäksi osaksi toimintayksiköiden työtä.
- Hankinta-asioihin ja erityisesti tarjouspyyntöihin käytetään enemmän aikaa ja hankitaan lisää osaamista mm. koulutuksen avulla ja asiantuntijapalvelua käyttäen.
- Kiinteistöjen järjestelmälliset kuntoarviot ja toimenpiteet
- Perustyöhön keskittyminen

Kannanotto sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminatavoissa on edelleen kehitettävää. Kohtuullinen varmuus sisäisen valvonnan tuloksellisuudesta vuodelta 2024 on saatu.

3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Toimintatuotot olivat kertomusvuonna 3 605 580 euroa ja toimintakulut olivat 24 292 657 euroa. Toimintatuotot lisääntyivät 4,3 % eli 147 867 euroa. Toimintatuottoja kertyi 836 713 euroa enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Toimintatuottojen toteutuma-aste oli 130 %.

Toimintakulut vähenivät 232 207 euroa (edellisenä vähenivät 23 187 476 euroa), -0,95 %.

Toimintakatteeksi muodostui 20 687 076 euroa. Verotulot olivat 12 633 820 euroa. Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,7 %. Verotulojen toteutuma-aste oli 103,10 %. Valtionosuudet olivat 11 047 666 euroa. Valtionosuudet vähenivät 9,4 %. Valtionosuuksien toteutuma-aste oli 99,1 %.

Vuosikatteeksi muodostui 2 234 175 euroa. Poistoja kirjattiin yhteensä 2 231 213 euroa. Satunnaisia tuottoja ja kuluja ei tilikauden aikana kirjattu. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 19 945 euroa.

Tuloslaskelma (ulkoiset luvut)	2024	2023	2022
Toimintatuotot	3 605 580	3 457 713	5 654 462
Toimintakulut	24 292 657	24 524 864	47 712 340
Toimintakate	20 687 076	21 067 151	42 057 878
Verotulot	12 633 820	12 064 661	22 109 796
Valtionosuudet	11 047 666	12 189 387	22 401 451
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	28 454	39 607	12 621
Muut rahoitustuotot	26 035	36 944	25 885
Korkokulut	797 973	439 738	277 055
Muut rahoituskulut	16 750	70 200	18 725
Vuosikate	2 234 175	2 753 511	2 196 096
Poistot ja arvonalentumiset	2 231 213	2 113 142	1 996 669
Tilikauden tulos	2 963	640 369	199 427
Satunnaiset erät	0	0	0
Vapaaehtoinen varaus lisäys/vähennys	400 000	-400 000	0
Poistoeron lisäys/vähennys	-383 018	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	19 945	240 369	199 427

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ Toimintakulut %	14,8	14,1	11,9
Vuosikate/Poistot %	100,1	130,3	110,0
Vuosikate, euroa/asukas	344	421	335
Asukasmäärä	6 497	6 525	6 561

3.4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus

täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Tyrnävän kunnan toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä on viideltä vuodelta 2 461 237 euroa.

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Kertomusvuoden investointien tulo-rahoitus -tunnusluku on 30,15 % (ed. vuonna 63,64 %).

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi tai suurempi. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Tyrnävän kunnan lainanhoitokatteen kehitys vuodesta 2000 lähtien vaihtelee 0,0–2,8 välillä. Kertomusvuonna lainanhoitokate oli 0,56 (ed. vuonna 0,76).

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan rahavirta		€
Vuosikate	2 234 175	2 753 511
Satunnaiset erät		
Tulo-rahoituksen korjauserät	-114 204	-90 781
Investointien rahavirta		
Investointimenot	7 409 942	-4 326 567
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	126 823	280 455
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 163 149	-1 383 382
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	-67 475	-178 000
Antolainasaamisten vähennykset	45 000	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 224 183	-3 774 183
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-2 200 000	5 000 000
Tyrnävän Sotavammaisten tukiyhdistys Ry		
Tyrnävän Kuitu Oy osakaslaina		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	44 732	-18 172
Saamisten muutos	-89 158	518 394
Korottomien velkojen muutos	117 980	-1 681 111
Rahoituksen rahavirta	5 626 895	-133 072
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 173 907	710 160
Rahavarat 1.1.	710 160	2 226 614
Rahavarojen muutos	463 747	- 1 516 454

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuonna 2020 kassan riittävyys oli 12 päivää, vuonna 2021 16 päivää, vuonna 2022 15 päivää, vuonna 2023 8 päivää ja vuonna 2024 12 päivää.

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	2 461 236,66	5 373 005,08
Investointien tulorahoitus %	30,15	63,64
Laskennallinen lainahoitokate	0,57	0,75
Lainanhoitokate	0,56	0,76
Kassan riittävyys, pv	12	8
Asukasmäärä hlö	6 497	6 525

3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Lainamäärän kehitys	2024	2023	2022	2021	2020
Lainakanta milj. euroa	35,9	30,4	29,1	30,2	31,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys 1000 €	12 000	0	4 000	4 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys 1000 €	4 224	3 774	4 062	3 109	3 029
Lainat euroa/asukas	5 532	4 654	4 441	4 582	4 740
Konsernilainat euroa/asukas	5 668	5 081	5 899	5 657	5 544

Tyrnävän kunnan tase ja sen tunnusluvut

Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste %	25,6	28,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	197,2	125,5
Kertynyt yli-/alijäämä €	3 587 643	3 567 698
Kertynyt yli-/alijäämä € /asukas	552	547
Lainat 31.12. €/asukas	5 532	4 654
Lainakanta 31.12.	35 941 269	30 365 452
Lainat ja vastuut 31.12.	36 145 358	30 621 454
Lainat ja vastuut 31.12. €/asukas	5 563	4 693
Lainasaamiset	320 286	320 286
Kunnan asukasmäärä	6 497	6 525

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä + Tilikauden ylijäämä. Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainasaamiset 31.12. Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja

Kunnan tase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	52 172 587	46 984 001	OMA PÄÄOMA	13 552 055	13 532 110
Aineettomat hyödykkeet	1 024 832	1 109 045	Peruspääoma	9 964 412	9 964 412
Aineettomat oikeudet	44 058	62 521	Muut omat rahastot	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	980 774	1 046 524	Edellisten tilikausien ali/ylijäämä	3 567 698	3 327 329
Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden ali/ylijäämä	19 945	240 369
Aineelliset hyödykkeet	48 071 578	42 821 253	POISTOERO JA VAPAAEHTOIS- SET VARAUKSET	383 018	400 000
Maa- ja vesialueet	5 928 256	5 940 874	Poistoero	383 018	0
Rakennukset	37 066 826	29 893 669	Vapaaehtoiset varaukset	0	400 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 698 095	4 479 152	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	285 775	94 794	Muut pakolliset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	35 454	35 454	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	113 817	115 925
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	57 173	2 377 310	Valtion toimeksiannot	0	0
Sijoitukset	3 076 177	3 053 702	Lahjoitusrahastojen pääomat	995	995
Osakkeet ja osuudet	2 484 401	2 484 401	Muut toimeksiantojen pääomat	112 822	114 930
Muut lainasaamiset	200 475	178 000	VIERAS PÄÄOMA	40 480 001	34 786 205
Muut saamiset	391 302	391 302	Pitkäaikainen	28 458 698	21 591 269
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	112 822	114 930	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 458 698	21 591 269
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut toimeksiantojen varat	112 822	114 930	Lyhytaikainen	12 021 303	13 194 936
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 243 482	1 735 309	Joukkovelkakirjalaina	2 800 000	5 000 000
Vaihto-omaisuus	25 102	69 834	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 682 570	3 774 183
Ennakkomaksut	0	0	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muu vaihto-omaisuus	25 102	69 834	Ostovelat	2 137 484	1 809 708
Saamiset	1 044 474	955 315	Muut velat	301 949	326 247
Pitkäaikaiset saamiset	324 056	320 286	Siirtovelat	2 099 300	2 284 798
Lainasaamiset	320 286	320 286	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	54 528 891	48 834 240
Siirtosaamiset	3 770	0			
Muut saamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	720 418	635 030			
Myyntisaamiset	294 217	344 335			
Muut saamiset	410 353	290 695			
Siirtosaamiset	15 848	0			
Rahat ja pankkisaamiset	1 173 907	710 160			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	54 528 891	48 834 240			

3.6 Kokonaistulot ja kokonaismenot

Tulot 2024	1 000 €
Toiminta	
Toimintatuotot	3 606
Verotulot	12 634
Valtionosuudet	11 048
Korkotuotot	28
Muut rahoitustuotot	26
Satunnaiset tuotot	0
Tulorahoituksen korjauserät	0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	114
Investoinnit 2024	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisen vähennykset	45
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0
Oman pääoman lisäykset	0
Kokonaistulot yhteensä	39 627
Menot 2024	
Toiminta	
Toimintakulut	24 293
- Valmistus omaan käyttöön	
Korkokulut	798
Muut rahoituskulut	17
Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjauserät	0
Investoinnit 2024	
Investointimenot	7 410
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäys	67
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 224
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 200
Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaismenot yhteensä 2024	39 009

3.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä. Yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteisötyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisyhteisöjen lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät.

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	Yhdistelty(kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt (yhteensä)	2	
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt		
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt	1	
Osuuskunnat		
Yhdistykset	0	
Säätiöt		
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	2	7
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	6	7

Tytäryhtiöt Tyrnävän Kehitys Oy ja Tyrnävän Vesihuolto Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen, kuntayhtymät omistussuuden suhteessa ja yhteisyhteisöistä Hirsijärven Vesi Oy ja Tyrnävän Kuitu Oy on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuus- ja muista omistusyhteisyhteisöistä (kunnan omistussuus tai määräysvalta on alle 50 %), joita ei ole yhdistelty konsernitaseeseen on luettelo liitetiedoissa.

Konsernitaseen tunnusluvut	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Omavaraisuus - %	27,0	27,8	27,5	26,1	30,6	27,8
Konsernin lainakanta milj. euroa	35,2	36,6	37,3	38,7	33,2	36,8
Konsernin lainat euroa/asukas	5 313	5 544	5 657	5 899	5 081	5 668

3.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Tyrnävän kunnan konserniohjeissa on määritelty kunnan toimivalta ja vastuu Tyrnävä-konsernissa. Tyrnävän kunnan omistajapolitiikan tavoitteena on tuottaa laadukkaita ja edullisia palveluja kunnalle ja kuntalaisille. Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto. Valtuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja hyväksyy konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Valtuusto on kuntakonsernin ylin valvoja. Valtuusto hyväksyy tavoitteet talousarviossa ja taloussuunnitelmassa koko kuntakonsernille.

Päivitetty konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 10.3.2025.

Konserniohjeen mukaan tilivuoden päätyttyä tytäryhteisön tulee toimittaa kunnalle vuosikertomus sekä konsernitaseen laatimisessa tarvittavat tiedot kunnan edellyttämässä määräajassa. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee laatia kirjanpitoa yhtenäisesti siten, että konsernitaseen laatimista varten tarvittavat tiedot on vaikeuksitta saatavissa. Yhteisöjen tulee myös laskea kunnan poistosuunnitelman mukaiset poistot kunnan konsernitasetta varten.

Tytäryhteisöjen henkilöstöpolitiikassa noudatetaan kunnan omaksumia yleisperiaatteita elleivät asianomaista alaa koskevat sopimukset muuta edellytä.

Kunnanhallitus koordinoi, antaa konsernivalvontaa koskevia ohjeita ja seuraa yhteisöjen hallintoa ja taloudenhoitoa sekä tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemiensa epäkohtien poistamiseksi. Kunnanhallitus valitsee edustajat kuntayhtymiä lukuun ottamatta muiden tytäryhteisöjen hallintoelimiin (yhtiökokous tai muun yhteisömuodon hallintoelin) ja antaa tarvittaessa yksityiskohtaisemmat ohjeet kunnan edustajille eri yhteisöjen hallintoelimissä käsiteltävistä asioista.

Tyrnävän Vesihuolto Oy:n tulee informoida kunnanjohtajaa välittömästi poikkeus- tai häiriötilanteista veden jakelussa tai muista vesiyhtiön toiminnan muutoksista.

3.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tyrnävän Kehitys Oy yhdistettiin ensimmäistä kertaa vuoden 2021 kunnan tilinpäätökseen. Kunta omistaa 100 % Tyrnävän Kehitys Oy:stä. Tyrnävän Kuitu Oy on yhdistelty ensimmäisen kerran vuonna 2018 Tyrnävän kunnan tilinpäätökseen. Kunta omistaa 49 % Tyrnävän Kuitu Oy:stä. Oulun seudun koulutuskuntayhtymä OSAO on yhdistelty ensimmäisen kerran vuonna 2010 Tyrnävän kunnan tilinpäätökseen. Kunnan omistusosuus on 2,7 %. Tyrnävän kunnan osuus Pohjois-Pohjanmaan liitosta on 1,05 %. Hyvinvointialueuudistuksen myötä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ei kuulu enää Tyrnävän kuntakonserniin vuonna 2023. Tyrnävän kunnan omistusosuus Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiristä oli 1,36 %.

Tyrnävän Vesihuolto Oy

Tyrnävän Vesihuolto Oy:n osakkeita on 100 kpl, joista Tyrnävän kunnalla on 68 %.

Kunta on antanut vuonna 2015 Tyrnävän Vesihuolto Oy:n 600 000 euron lainalle takauksen.

Kunta sai vastavakuudeksi panttikirjoja neljään eri tilaan:

400 000 euroa, kiinnitys tilaan Suojala, kiinteistötunnus 859-401-5-32

200 000 euroa, kiinnitys tilaan Vesikukkola, kiinteistötunnus 859-401-123-0

200 000 euroa, kiinnitys tilaan Alavesilä, kiinteistötunnus 859-401-95-13

200 000 euroa, kiinnitys tilaan Pumpsula, kiinteistötunnus 859-401-41-22

Kunta on antanut vuonna 2024 Tyrnävän Vesihuolto Oy:n 500 000 euron lainalle takauksen.

Kunta sai vastavakuudeksi panttikirjan:

800 000 euroa, kiinnitys tilaan Ele, kiinteistötunnus 859-401-124-6

Kuluvan vuoden aikana toteutettiin Tyrnävän Vesihuolto Oy:n historian suurin yksittäinen hanke, jossa Sakela Rakenus Oy toteutti uudet toimitilat yritykselle Tehtaantielle.

Vuosi sujui vedenjakelun osalta hyvin, toimintavuoden aikana korjattiin Partaalla tulva-aikana rikkoutunutta DN50 joen alitusputkea kahteen kertaan. Toinen suurempi vuoto ilmeni keskustaaajamassa, kun vanhan DN75 runkoputken halkeama aiheutti suurehkon vesivuodon. Toimintavuoden aikana toteutettiin pitkään mietitty ja valmisteltu hanke, jossa tuotiin paineviemäriverkosto Partaantien alkupäähän. Tähän runkoviemäriin liitettiin toimintavuoden aikana viisi kiinteistöä.

Tyrnävän Vesihuolto Oy osallistui toimintavuoden aikana omalta osaltaan Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy:n, Hirsijärven Vesi Oy:n, Vesi- ja Viemärlaitosyhdistyksen ja Pohjois-Suomen vesivaliokunnan toimintaan. Naapurilaitosten kanssa jatkui tiivis ja hyvä yhteistyö.

Tyrnävän Kehitys Oy

Yhtiö vastaa Tyrnävän kunnan elinkeinokehityksestä kokonaisvaltaisesti ja toimii kunnan strategian mukaisesti elinkeinokehittämisessä yhdessä eri sidosryhmien kanssa. Yhtiölle on laadittu oma strategia, joka pohjautuu kunnan elinkeinostrategiaan. Lisäksi yhtiöllä on hallituksen hyväksymät tavoitteet ja toimenpiteet, jotka ohjaavat operatiivista toimintaa.

Vuonna 2024 yhtiön palveluksessa oli toimitusjohtaja Lasse Lyijynen. Tämä vuosi oli kehitysyhtiön kolmas kokonainen toimintavuosi. Tyrnävän elinkeinon painopiste on alkutuotannossa, mutta jatkojalostusta ei ole saatu merkittävästi kasvatettua. Alkutuotannon haasteena on tuotteiden hinta, johon tuottajat eivät voi juurikaan vaikuttaa. Alueen High Grade -status mahdollistaa kuitenkin laadukkaan siemenperunaviljelyn, mikä parantaa kannattavuutta.

Palvelutuotannon asiakaskunta koostuu sekä oman kunnan että lähikuntien asukkaista. Kasvua on havaittavissa erityisesti lähikunnista, joissa elinvoiman kehittyminen on Tyrnävää parempaa. Tuotannollisten toimijoiden määrä Tyrnävällä on pieni, ja epävarmuus sekä heikko elinvoiman kasvu ovat haasteita yritysten kasvulle. Positiivisia poikkeuksia kuitenkin löytyy, ja uusia omakotitaloja sekä muita investointeja on toteutunut, vaikkakin pienessä mittakaavassa.

Tyrnävän Kehitys Oy on tullut entistä tutummaksi tyrnäväläisille yrittäjille, ja yritykset ovat käyttäneet yhtiön palveluita entistä enemmän. Asiakaskäyntejä ei kuitenkaan ole seurattu, koska tähän tarkoitukseen ei ole käytössä työkaluja. Yhtiö on hyvin mukana Oulun alueen elinkeinotoimijoiden verkostossa, ja yhteistyö alueen toimijoiden kanssa on lisääntynyt. Tämä näkyy muun muassa siinä, että yhtiö on ollut mukana valmistelemaan useita hankkeita muiden lähi-alueiden organisaatioiden kanssa.

Tyrnävän Kehitys Oy on mukana Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskuksen hallinnoimassa Erikoiskasveilla Eurooppaan -hankkeessa, joka keskittyy erikoiskasvien, kuten juuresten, rohdoskasvien ja yrttien viljelyn kehittämiseen. Hanke alkoi syksyllä 2024 ja kestää kolme vuotta. Hankkeen kustannukset ovat yhteensä 4 000 euroa. Lisäksi yhtiö osallistuu Koulutuskuntayhtymä OSAOn hallinnoimaan Virtuaalikasvihuone -hankkeeseen, joka kehittää puutarha-alan opetusta ja osaamista alueella.

Vuosi 2024 oli Tyrnävän Kehitys Oy:n ensimmäinen vuosi, jolloin yhtiöllä oli todellista liikevaihtoa. Tyrnävän kunta ja kehitysyhtiö tekivät palvelusopimuksen elinvoiman kehittämisestä, mikä mahdollisti tämän. Tulevaisuudessa on edelleen panostettava uusien yritysten saamiseksi Tyrnävälle. Hyvä esimerkki tästä on vuoden 2024 lopulla käynnistynyt Business Park Tyrnävä -toimitilan rakentaminen, jonka täyttöaste oli lähes 90 % heti rakentamisen alkaessa.

3.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä

Tyrnävän kuntakonsernista on yhteenveto konsernin liitetiedoissa. Yli 50 prosentin määräämisvalta on Tyrnävän Kehitys Oy:ssä sekä Tyrnävän Vesihuolto Oy:ssä.

Tyrnävän kuntakonsernin kehityksen arvioidaan jatkuvan nykyisessä laajuudessaan.

3.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeilla konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja -periaatteet sekä täsmentää kunnan ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana. Konserniohje on uusittu vuonna 2025.

Tyrnävän Vesihuolto Oy:n hallituksessa on kunnanhallituksen edustus. Tyrnävän kunnalla ja Tyrnävän Vesihuolto Oy:llä on sama tilintarkastaja. Asiakirjahallinnossa on tehty yhteistyötä (arkistonmuodostussuunnitelman valmistelu). Tyrnävän Kehitys Oy:n hallituksessa on myös kunnanhallituksen edustus ja yhtiöllä on sama tilintarkastaja kuin kunnalla. Myös Lakeuden Kuitu Oy:ssä on hallituksessa kunnanhallituksen edustus.

Konserniohje sisältää konsernijohtamiseen, -ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita sekä määrittelee, minkälaista yhteistyötä konsernitason tasolla tehdään, esim. Tyrnävän kunnan tytäryhteisön henkilöstöpolitiikassa on konserniohjeen mukaan noudatettava kunnan omaksumia yleisperiaatteita elleivät asianomaista alaa koskevat sopimukset muuta edellytä. Konserniohjeen mukaan tilivuoden päätyttyä tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle vuosikertomus sekä konsernitilinpäätöksen laatimisessa tarvittavat tiedot kunnan edellyttämässä määräajassa. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee laatia kirjanpitoa yhtenäisesti siten, että kunnan konsernitaseen laatimista varten tarvittavat tiedot on vaikeuksitta saatavissa.

Kehittämistoimet (konsernia koskevat)

Tieto, tiedonvälitys ja – kulku ovat kehittyneet harjoitusten myötä, jatketaan harjoittelua ja yhteistyötä erityisesti koko kuntaa koskevissa häiriötilanteissa

Jatketaan turvallisuustyötä.

Sisäisen valvonnan toimintatavoissa on edelleen kehitettävää. Kohtuullinen varmuus sisäisen valvonnan tuloksellisuudesta vuodelta 2024 on kuitenkin saatu.

Konsernituloslaskelma

Konsernituloslaskelma	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Toimintatuotot	5 146 761,71	4 617 876,65
Toimintakulut	-27 405 064,74	-27 495 105,53
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	46 625,43	32 238,60
Toimintakate	-22 211 677,60	-22 844 990,28
Verotulot	12 633 820,39	12 064 660,82
Valtionosuudet	13 222 656,45	14 228 194,34
Rahoitustuotot ja kulut	-751 795,36	-426 559,10
Korkotuotot	50 639,15	56 818,91
Muut rahoitustuotot	37 045,65	37 264,05
Korkokulut	-822 195,20	-449 533,04
Muut rahoituskulut	-17 284,96	-71 109,02
Vuosikate	2 893 003,88	3 021 305,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 804 037,56	-2 637 110,18
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	88 966,32	384 195,60
Tilinpäätössiirrot	-11 476,98	14 333,93
Tilikauden verot	-39,02	-3 942,18
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	77 450,32	394 587,35

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,78	16,79
Vuosikate/Poistot %	103,17	114,57
Vuosikate euroa/ asukas	445,28	463,04
Asukasmäärä	6 497	6 525

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohdaisia eroja. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Konsernin vuosikate prosenttia poistoista: kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Konsernin vuosikate euroa/asukas: Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Konsernin rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 893 003,88	3 021 305,78
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-182 482,51	-128 004,16
Tilikauden verot	-39,02	-3 942,18
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 811 940,76	-4 782 493,81
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 075,47	22 915,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	134 237,69	288 288,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 963 145,25	-1 581 930,18
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antosaamisten lisäykset	-67 474,88	0,00
Antosaamisten vähennykset	223 000,00	0,00
Lainakannan muutokset	5 810 338,71	1 102 812,39
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 489 661,29	-3 897 187,61
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 200 000,00	5 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	11 361,52	-40 974,94
Saamisten muutos	-134 292,79	662 936,03
Korottomien velkojen muutokset	123 198,70	-1 653 527,19
Rahoituksen rahavirta	5 966 131,26	71 246,29
Rahavarojen muutos	2 986,01	-1 510 683,90
Rahavarat 31.12.	1 818 331,54	1 815 345,53
Rahavarat 1.1.	1 815 345,53	3 326 029,43
Rahavarojen muutos	2 986,01	-1 510 683,90

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-1 063 921,60	-2 200 334,12
Investointien tulorahoitus	32,85	63,48
Laskennallinen lainanhoitokate	0,68	0,80
Lainanhoitokate	0,70	0,80
Kassan riittävyys pv	25	18

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus - tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääoma-rahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Konsernitase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	58 606 156,95	52 513 219,68	OMA PÄÄOMA	17 369 193,17	17 251 660,00
Aineettomat hyödykkeet	1 034 185,26	1 116 818,03	Peruspääoma	9 964 412,20	9 964 412,20
Aineettomat oikeudet	51 532,05	69 463,51	Säätiöiden ja yhdistysten	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	982 653,21	1 047 354,52	Muut omat rahastot	247 766,50	236 289,52
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Edellisten tilikausien ali/ylijäämä	7 079 564,16	6 656 370,93
Aineelliset hyödykkeet	54 539 332,23	48 475 293,14	Tilikauden ali/ylijäämä	77 450,31	394 587,35
Maa- ja vesialueet	5 641 096,23	5 654 242,68	VÄHEMMISTÖOSUUDET	639 519,61	634 885,66
Rakennukset	43 440 294,32	34 987 980,25	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 829 858,66	4 625 230,71	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	515 387,16	351 492,35	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	44 306,65	44 306,65	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	14 850,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	68 389,21	2 812 040,50	Muut pakolliset varaukset	0,00	14 850,00
Sijoitukset	3 032 639,46	2 921 108,51	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	251 311,27	343 634,04
Osakkuusyhteisöosuudet	1 555 179,38	1 475 314,10	Valtion toimeksiannot	91 014,96	157 246,47
Muut osakkeet ja osuudet	1 053 704,36	1 044 513,57	Lahjoitusrahastojen pääomat	7 133,63	7 194,67
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	Muut toimeksiantojen pääomat	153 162,68	179 192,90
Muut lainasaamiset	22 474,88	0,00	VIERAS PÄÄOMA	44 233 102,30	38 106 408,30
Muut saamiset	401 280,84	401 280,84	Pitkäaikainen	31 545 538,81	24 255 012,78
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	250 309,26	342 632,03	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 220 045,23	21 939 049,20
Valtion toimeksiannot	91 014,96	157 246,47	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskate	6 138,40	6 199,44	Liittymismaksut ja muut velat	2 325 493,58	2 315 963,58
Muut toimeksiantojen varat	153 155,90	179 186,12	Siirtovelat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 636 660,14	3 495 586,32	Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	244 762,87	256 124,40	Lyhytaikainen	12 687 563,49	13 851 395,52
Aineet ja tarvikkeet	28 079,06	25 134,90	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	969,64	1 292,98	Pitkäaikaisten lainojen lyhytaik. osuus	4 804 530,29	3 897 187,61
Valmiit tuotteet	189 679,36	159 862,73	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	26 034,81	69 833,79	Saadut ennakot	31,06	192,99
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Ostovelat	2 276 153,64	1 963 071,52
SAAMISET	1 573 565,73	1 424 116,39	Joukkovelkakirjalainat	2 800 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaiset saamiset	326 114,40	322 178,79	Muut velat	384 968,65	413 824,22
Lainasaamiset	320 285,88	320 285,88	Siirtovelat	2 421 879,85	2 574 752,72
Muut saamiset	1 206,68	1 206,09	Laskennalliset verovelat	0,00	2 368,42
Siirtosaamiset	4 621,84	686,82	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 493 126,35	56 351 437,98
Lyhytaikaiset saamiset	1 247 451,33	1 101 937,60	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Myyntisaamiset	378 618,15	397 272,33	Omavaraisuusaste %	27,79	30,61
Lainasaamiset	317 435,51	320 370,45	Suhteellinen velkaantuneisuus	142,67	123,78
Muut saamiset	441 698,55	328 926,20	Kertynyt ylijäämä €	7 157 014,47	6 650 958,26
Siirtosaamiset	109 699,12	55 368,62	Kertynyt ylijäämä € /asukas	1 101,59	1 019,30
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	Konsernin lainat €/asukas	5 667,94	5 080,80
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	Konsernin lainakanta	36 824 575,52	33 152 200,40
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	Lainat ja vastuut 31.12.	37 155 529,40	33 521 516,27
Rahat ja pankkisaamiset	1 818 331,54	1 815 345,53	Lainat ja vastuut € /asukas	5 718,87	5 137,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 493 126,35	56 351 437,98	Konsernin lainasaamiset	320 285,88	320 370,45
			Kunnan asukasmäärä	6 497	6 525

3.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.8.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Silloin kun kunnan taaseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta.

3.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2024 tilikauden tuloksen 2 962,90 euroa käsittelystä seuraavaa:

1. Investointivarausta puretaan 16 981,91 euroa
2. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 19 944,81 euroa, joka siirretään tilikauden yli/alijäämättilille.

3.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa 19 944,81 euroa ylijäämää. Aikaisempien vuosien ylijäämää on 3 567 698,00 euroa.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1 Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta.

4.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta.

Vertailutavoitteiden toteutumisesta on esitetty jäljempänä osastoittain kohdassa 4.3.5. Lautakunnat ovat käsitelleet omat kertomuksensa ja kunnanhallitus hallinto- ja kehittämisosaston kertomuksen.

Talousarvioon otetut tavoitteet ovat erityyppisiä. Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite. Tavoitteiden sitovuusaste on kuitenkin erilainen. Se riippuu tavoitteen saavuttamisajasta, meno- tai tulosidonnaisuudesta tai siitä, kuinka paljon muut tekijät kuin kunnan omat toimenpiteet vaikuttavat tavoitteen toteutumiseen.

Pitemmän aikavälin tavoitteista, koko väestöä koskevista tavoitteista ja kuntastrategian kehittämisalueita koskevista tavoitteista ja niiden toteutumisesta on selostettu edellä kohdassa 3.2.4.

4.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimielimelle myöntämä, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen määrätyn tehtävän suorittamiseksi tai hankkeen toteuttamiseksi. Kunnan rahankäyttö perustuu valtuuston myöntämään määrärahaan.

Tuloslaskelmaosaan ja rahoitusosaan merkittävät rahan lähteet ovat talousarviossa tuloarvioita.

Toteutumisvertailussa esitetään sekä budjetoidut että toteutuneet menot ja tulot bruttomääräisinä riippumatta siitä, onko sitovuus talousarviossa määritelty brutto- vai nettoperiaatteen mukaan.

Toteutumisvertailussa on esitetty myös alkuperäiseen talousarvioon hyväksytyt muutokset. Käyttötalousosan sitoumustaso on tulosaluetaso.

4.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa on valtuusto asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Poikkeamat tilinpäätösvuoden alkuperäiseen talousarvioon

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 8.4.2024 tehnyt muutoksen talousarvioon 2024 ja lisännyt rahoituslaskelmassa antolainauksen muutos kohdan määrärahoja 100.000 eurolla sekä 14.10.2024 päätöksellään 200.000 eurolla. Kunnanvaltuusto on 10.3.2025 päätöksellään siirtänyt määrärahoja eri sitovuustasojen välillä talousarviossa 2024.

Käyttötalouden toteutuminen määrärahat (menot) sisältäen sisäiset ja ulkoiset luvut

KÄYTTÖTALOUSOSA	Talousarvio	Talousarvio-muutos	Talousarvio + Ta-muutos	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Hallinto- ja kehittämisosasto	Määrärahat					
Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen	-1 793 231	-25 000	-1 818 231	-2 127 476	309 245	117,0
Tuki- ja sähköiset palvelut	-1 376 851	25 000	-1 351 851	-1 203 379	-148 472	89,0
Henkilöstö ja hyvinvointi	-868 220	110 000	-758 220	-786 009	27 789	103,7
Sivistysosasto						
Sivistysosaston hallinto	-148 140	-30 000	-178 140	-186 135	-7 995	104,5
Opetuspalvelut	-11 374 253	-270 000	-11 644 253	-11 657 812	-13 559	100,1
Varhaiskasvatuspalvelut	-5 907 642	300 000	-5 607 642	-5 544 445	63 197	98,9
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-876 548	-	-876 548	-895 119	-18 571	102,1
Tekninen osasto						
Teknisen osaston hallinto	-233 647	10 000	-223 647	-258 295	34 648	115,5
Rakennusvalvonta	-101 410	-	-101 410	-110 692	9 282	109,2
Liikenneväylät ja yleiset alueet	-744 656	-	-744 656	-808 337	63 681	108,6
Kiinteistöt	-2 064 840	-110 000	-2 174 840	-2 377 887	203 047	109,3
Ateria- ja Puhtauspalvelut	-1 578 745	-10 000	-1 588 745	-1 440 910	-147 835	90,7
Yhteensä	-27 068 183	-	-27 068 183	-27 396 498	328 315	103,4

Käyttötalouden toteutuminen tuloarviot sisältäen sisäiset ja ulkoiset luvut

KÄYTTÖTALOUSOSA	Talousarvio tulot	Talousarvio-muutos	Talousarvio + Ta-muutos	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Hallinto- ja kehittämisosasto						
Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen	162 000	-	162 000	473 694	-311 694	292,4
Tuki- ja sähköiset palvelut	12 019	-	12 019	84 489	-72 470	703,0
Henkilöstö ja hyvinvointi	125 000	-	125 000	257 695	-132 695	206,2
Sivistysosasto						
Sivistysosaston hallinto	12 100	-	12 100	21 792	-9692	180,1
Opetuspalvelut	557 047	-	557 047	580 212	-23 165	104,2
Varhaiskasvatuspalvelut	204 400	-	204 400	236 869	-32 469	115,9
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	125 500	-	125 500	171 988	-46 488	137,0
Tekninen osasto						
Teknisen osaston hallinto	0	-	0	34 948	-34 948	100,0
Rakennusvalvonta	50 000	-	50 000	67 074	-17 074	134,1
Liikenneväylät ja yleiset alueet	474 800	-	474 800	545 052	-70 252	114,8
Kiinteistöt	2 491 313	-	2 491 313	2 696 158	-204 845	108,2
Ateria- ja Puhtauspalvelut	1 685 534	-	1 685 534	1 539 452	146 082	91,3
Yhteensä	5 899 713	-	5 899 713	6 709 422	-809 709	113,7

Käyttötalous netto, määrärahat sisältäen sisäiset ja ulkoiset luvut.

KÄYTTÖTALOUSOSA	Talousarvio menot	Talousarvio tulot	Talousarvio netto	Talousarvio muutos	Ta + Ta muutos	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Hallinto- ja kehittämisosasto								
Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen	-1 793 231	162 000	-1 631 231	-25 000	-1 656 231	-1 653 783	-2 449	99,9
Tuki -ja sähköiset palvelut	-1 376 851	12 019	-1 364 832	25 000	-1 339 832	-1 118 890	-220 942	83,5
Henkilöstö ja hyvinvointi	-868 220	125 000	-743 220	110 000	-633 220	-528 314	-104 906	83,4
Sivistysosasto								
Sivistysosaston hallinto	-148 140	12 100	-136 040	-30 000	-166 040	-164 343	-1 697	99,0
Opetuspalvelut	-11 374 253	557 047	-10 817 206	-270 000	-11 087 206	-11 077 601	-9 605	99,9
Varhaiskasvatuspalvelut	-5 907 642	204 400	-5 703 242	300 000	-5 403 242	-5 307 577	-95 665	98,2
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-876 548	125 500	-751 048	-	-751 048	-723 131	-27 917	96,3
Tekninen osasto								
Teknisen osaston hallinto	-233 647	0	-233 647	10 000	-223 647	-223 347	-300	99,9
Rakennusvalvonta	-101 410	50 000	-51 410	-	-51 410	-43 619	-7 791	84,8
Liikenneväylät ja yleiset alueet	-744 656	474 800	-269 856	-	-269 856	-263 284	-6 572	97,6
Kiinteistöt	-2 064 840	2 491 313	426 473	-110 000	316 473	318 270	-1 797	100,6
Ateria- ja Puhtauspalvelut	-1 578 745	1 685 534	106 789	-10 000	96 789	98 541	-1 752	101,8
Yhteensä	-27 068 183	5 899 713	-21 168 470	0	-21 168 470	-20 687 076	-481 392	97,7

4.3.2 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelman toteutuminen sisältäen ulkoiset luvut

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	2 768 867	-	2 768 867	3 605 580	-836 713
Myyntitulot	463 651	-	463 651	503 641	-39 990
Maksutulot	412 406	-	412 406	605 825	-193 670
Tuet ja avustukset	479 736	-	479 736	1 035 399	-555 663
Muut toimintatuotot	1 413 074	-	1 413 074	1 460 715	-47 641
Toimintamenot	-23 937 332	-	-23 937 332	-24 292 657	355 325
Henkilöstömenot	-14 921 788	-	-14 921 788	-14 872 227	-49 561
Palvelujen ostot	-6 038 942	-	-6 038 942	-6 428 293	389 351
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 826 664	-	-1 826 664	-1 925 116	98 452
Avustukset	-828 834	-	-822 834	-792 234	-36 600
Muut toimintamenot	-321 104	-	-321 104	-274 787	-46 317
Toimintakate	-21 168 465	-	-21 168 465	-20 687 076	-481 389
Verotulot	12 250 000	-	12 250 000	12 633 820	-383 820
Valtionosuudet	11 150 000	-	11 150 000	11 047 666	102 334
Korkotulot	5 000	-	5 000	28 454	-23 454
Muut rahoitustulot	15 000	-	15 000	26 035	-11 035
Korkomenot	-500 000	-	-500 000	-797 973	297 973
Muut rahoitusmenot	-20 000	-	-20 000	-16 750	-3 250
Vuosikate	1 731 535	-	1 731 535	2 234 175	-502 640
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 501 262	-	-2 501 262	-2 231 213	-270 050
Arvonlentumiset	-	-	-	-	-
Satunnaiset erät	-	-	-	-	-
Tilikauden tulos	-769 727	-	-769 727	2 963	-772 690
Varausten lisäys	0	-	0	400 000	400 000
Poistoeron vähennys	0	-	0	-383 018	-383 018
Tilikauden yli/alijäämä	-769 727	-	-769 727	19 945	-789 672

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	12 250 000	-	12 250 000	11 148 806	1 101 194
Osuus yhteisöveron tuotosta	0	-	0	446 605	-446 605
Kiinteistövero	0	-	0	1 038 408	-1 038 408
Verotulot yhteensä	12 250 000	0	12 250 000	12 633 820	-383 820

Kiinteistöveroprosentit	2024	2023	2022	2021	2020
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12
Vakituisten asuntojen veroprosentti	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 083 924	12 193 866
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	4 622 364	4 826 238
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-980 250	-972 699
Verotulomenetysten korvaus	943 992	968 220
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	11 047 666	12 189 387

4.3.3 Investointien toteutuminen

Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia toimielimittäin. Investointimenojen toteutuma-aste oli 78,3 % ja tulojen 417,40 %. Kunnanvaltuusto ei ole tehnyt muutoksia alkuperäiseen investointiosaan.

KUNNANHALLITUS	Talousarvio määräraha valtuusto	Tamutos	Talousarvio + talousarvio muutos	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Maa-alueiden ja osakkeiden hankinta	150 000,00		150 000,00		150 000,00	0,0 %
Tulot	30 000,00		30 000,00	125 222,63	-95 222,63	417,4 %
Monitoimitalo	15 000,00		15 000,00		15 000,00	0,0 %
Kunnan yhteiset ICT-hankinnat	30 000,00		30 000,00		30 000,00	0,0 %
KUNNANHALLITUS MENOT YHTEENSÄ	195 000,00		195 000,00		195 000,00	0,0 %
Tulot	30 000,00		30 000,00	125 222,63	-95 222,63	417,4 %
Netto	165 000,00		165 000,00	-125 222,63	-99 777,37	-75,9 %
SIVISTYSOSASTO						
Päiväkotien toiminnalliset muutokset ja tarvikehankinnat	40 000,00		40 000,00	4 246,99	-35 753,01	10,6 %
Koulujen toiminnalliset muutokset ja tarvikehankinnat	25 000,00		25 000,00	4 508,59	-20 491,41	18 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kiinteistöjen muutokset ja tarvikehankinnat	80 000,00		80 000,00	55 228,00	-24 772,00	69 %
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	145 000,00		145 000,00	63 983,58	-81 016,42	44,1 %
Tulot						
Netto	145 000,00		145 000,00	63 983,58	-81 016,42	44,1 %
TEKNINEN OSASTO						
Kiinteistöt						
Rakennusten investointihankkeet kuntoarvioiden ja PTS-suunnitelmien mukaisesti	350 000,00		350 000,00	88 523,09	-261 476,91	25,3 %
Toimitilat / liiketilat kunnostukseen	30 000,00		30 000,00			0,0 %
Kunnan vuokra-asuntojen korjaustyöt	30 000,00		30 000,00	26 001,38	-3 998,62	86,7 %
Kiinteistöautomaation modernisointi	20 000,00		20 000,00	15 909,20	-4 090,80	79,5 %
Kirkkomännikön uusi koulu	6 500 000,00		6 500 000,00	5 893 163,75	-606 836,25	90,7 %
Kirkkomännikkö irtokalusteet ja av-laitteet	250 000		250 000	233 492,95	-16 507,05	93,4 %
Varaus kuntotutkimusten suorittamiseen	10 000,00		10 000,00			0,0 %
Sisäilmaongelmien tutkimusohjelmat ja korjaukset	20 000,00		20 000,00	20 878,25	878,25	104,4 %
Liikenneväylät ja yleiset alueet						
ELY Tupostien saarekkeet	65 000		65 000	102 928,37	37 928,37	158,40 %
Murron uuden kaava-alueen kunnallistekniikka	600 000,00		600 000,00	11 697,77	588 302,23	1,9 %
Haurukylän teollisuusalueen kunnallistekniikka	700 000,00		700 000,00	770 197,02	70 197,02	110,0 %
Yleisurheilukentän perusparannustyöt	100 000,00		100 000,00			0,0 %
Katuverkoston korjaus	100 000,00		100 000,00	28 925,41	-71 074,59	28,9 %
Teiden, kevyen liikenteen väylien päällystys	100 000,00		100 000,00	76 241,68	-23 758,32	76,2 %
Kunnallistekniikan liittymismaksut, vesihuolto	20 000,00		20 000,00			0,0 %
Katu-, piha-, liikunta- ja yleisten alueiden valaistuksen rakentaminen ja uusiminen	50 000,00		50 000,00	56 392,74	6 392,74	112,8 %
Puistot ja leikkikentät	50 000,00		50 000,00	41 734,37	-8 265,63	83,5 %
Muu varaus	30 000,00		30 000,00	7 827,50	-22 172,50	26,1 %
<i>Juhlasilta</i>				-9 500	9 500	-100 %
<i>Nahkurin käyttötarkoituksen suunnittelu</i>				-52 482,25	52 482,25	-100 %
Kalusto						
Valmistus- ja jakelukeittiöiden kone- ja laitehankinnat	60 000,00		60 000,00			0,0 %
Puhtauspalvelut yhdistelmäkoneen hankinta	20 000,00		20 000,00	14 077,37	-5 922,63	70,4 %
TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	9 105 000,00		9 105 000,00	7 326 008,60	-1 778 991,40	80,5 %
Tulot	0,00		0,00			0,0 %
Netto	9 105 000,00		9 105 000,00	7 326 008,60	-1 778 991,40	80,5 %
ALOITTEET, LUOTTAMUSHENKILÖESITYKSET JNE						
Ulkoilureittien ja lisääminen ja kehittäminen	10 000,00		10 000,00	12 496,12	2 496,12	125,0 %
Kuntosalilaitteita	10 000,00		10 000,00	7 454,18	-2 545,82	74,5 %
ALOITTEET, LUOTTAMUSHENKILÖESITYKSET JNE YHTEENSÄ	20 000,00		20 000,00	19 950,30	-49,7	99,8 %
Tulot						
Netto	20 000,00		20 000,00	19 950,30	-49,7	99,8 %
MENOT YHTEENSÄ	9 465 000,00		9 465 000,00	7 409 942,48	-2 055 057,52	78,3 %
TULOT YHTEENSÄ	30 000,00		30 000,00	125 222,63	95 222,63	417,4 %
NETTOMENOT	9 435 000,00		9 435 000,00	7 284 719,85	-2 150 280,15	77,2 %

4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutuminen	Talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 731 530	-	1 731 530	2 234 175	-502 645
Tilikauden verot	0	-	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-	0	114 204	114 204
Investointien rahavirta					
Investointimenot	9 465 000	-	9 465 000	7 409 942	2 055 058
Rahoitusosuudet investointeihin	0	-	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	-	0	126 823	126 823
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	20 000	300 000	320 000	67 475	252 525
Antolainasaamisten vähennykset	0	-	0	45 000	45 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 747 649	300 000	12 047 649	12 000 000	47 649
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 024 183	-	4 024 183	4 224 183	200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-	0	2 200 000	2 200 000
Oman pääoman muutokset	0	-	0	0	0

4.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sisältäen sisäiset ja ulkoiset luvut

Yhteenveto	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Hallinto- ja kehittämisosasto	-4 038 302	110 000	-3 928 302	-4 116 864	188 561,93	299 019	-	299 019	815 878	-516 859
Sivistysosasto	-18 306 583	-	18 306 583	-18 283 512	-23 071	899 047	-	899 047	1 010 861	-111 814
Tekninen osasto	-4 723 298	-110 000	4 833 298	-4 996 122	162 823	4 701 647	-	4 701 647	4 882 683	-181 036
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						12 250 000	-	12 250 000	12 633 820	-383 820
Valtionosuudet						11 150 000	-	11 150 000	11 047 666	102 334
Korkotulot						5 000	-	5 000	28 454	-23 454
Muut rahoitustulot						15 000	-	15 000	26 035	-11 035
Korkomenot	-500 000	-	-500 000	-797 973	297 973					
Muut rahoitusmenot	-20 000	-	-20 000	-16 750	-3 250					
INVESTOINTIOSA										
Hallinto- ja kehittämisosasto	-195 000	-	-195 000	0	-195 000	30 000	-	30 000	125 222	-95 223
Sivistysosasto	-7 005 000	-	-7 005 000	-6 136 112	868 888	0	-	0	0	0
Tekninen osasto	-2 265 000	-	-2 265 000	-1 273 830	991 170	0	-	0	0	0
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset	20 000	300 000	320 000	67 475	252 525					
Antolainasaamisten vähennykset						0	-	0	45 000	45 000
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						11 747 649	300 000	12 047 649	12 000 000	47 649
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 024 183	-	-4 024 183	-4 224 183	200 000					
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-2 200 000	-2 200 000					
Oman pääoman muutokset										
Poistoeronmuutos										
YHTEENSÄ	-41 097 366	-300 000	-41 397 366	-42 112 821	715 455	41 097 362	300 000	41 397 362	42 615 519	1 218 157

4.4 Hallinto- ja kehittämisosasto

Toiminta-ajatus

Hallinto- ja kehittämisosasto vastaa kunnan yleishallinnosta, taloushallinnosta, tukipalveluista sekä kehittämistoiminnoista. Palveluilla luodaan edellytyksiä toteuttaa kunnan strategiaa ja johtaa kuntaa hallitusti nopeasti muuttuvassa ja kehittyvässä toimintaympäristössä.

Tulosalueen kuvaus

Hallinto- ja kehittämisosasto koostuu kolmesta tulosalueesta: yleishallinto- ja elinkeinojen kehittäminen, tuki- ja sähköiset palvelut sekä henkilöstö ja hyvinvointi. Henkilöstö ja hyvinvointi -sitovuustaso koostuu aiemmin tukipalveluissa olleesta henkilöstöhallinnosta sekä uutena osastolle siirtyneestä työllisyystoiminnoista. Osasto vastaa kunnan yleishallinnosta, taloushallinnosta, tukipalveluista, kehittämistoiminnoista sekä työllisyyspalveluista.

Päämäärä 2024

Päämääränä on varmistaa, että kunnan hallinto toimii tehokkaasti ja tukee koko kuntaa uuden kuntastrategian toteuttamisessa. Toimimme siten, että päätöksenteko ja hallinto on avointa ja osallistavaa. Tehtävänä on toteuttaa kunnan strategiaa ja johtaa kuntaa hallitusti nopeasti muuttuvassa ja kehittyvässä toimintaympäristössä. Tuemme ja omalta osaltamme toteutamme hyvinvointialueuudistusta.

Kunnan taloudenpidossa kuntataloudessa huolehditaan hyvinvoinnista, kuntalaisista ja yhteisistä varoista oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti. Varmistamme oikeiden työkalujen saatavuuden, jotta kuntaa voidaan johtaa ja kehittää taloudellisesti vastuullisella ja kestäväällä tavalla.

Hallinto- ja kehittämisosasto yhteensä 2024

Hallinto- ja kehittämisosasto	Menot €	Tulot €	Nettomenot €
Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen	-2 127 476	473 694	-1 653 782
Tuki- ja sähköiset palvelut	-1 203 379	84 489	-1 118 890
Henkilöstö ja hyvinvointi	-786 009	257 695	-528 314
Yhteensä	-4 116 864	815 878	-3 300 986

Hallinto- ja kehittämisosasto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	299 019	-	299 019	815 878	-516 859	273
Toimintamenot	-4 038 302	110 000	-3 928 302	-4 116 864	188 562	102
Toimintakate	-3 739 283	110 000	-3 629 283	-3 300 986	-328 297	88

Hallinto- ja kehittämisosasto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio-muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen	-1 631 231	-25 000	-1 656 231	-1 653 782	-2 449	99,9
Tuki- ja sähköiset palvelut	-1 364 832	25 000	-1 339 832	-1 118 890	-220 942	83,5
Henkilöstö ja hyvinvointi	-743 220	110 000	-633 220	-528 314	-104 906	83,4
Yhteensä	-3 739 283	110 000	-3 629 283	-3 300 986	-328 297	91,0

YLEISHALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Tulosalueen toimijoiden tehtävä on toteuttaa kunnan strategiaa ja johtaa kuntaa hallitusti nopeasti muuttuvassa ja kehittyvässä toimintaympäristössä.

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueen Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen -tulosyksiköt ovat vaalit, tilintarkastus, kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, kunnallisverotus, yhteistoimintaosuudet, seutukunta, ”elinkeinopalvelut, kehittäminen, markkinointi”, joukkoliikenne, palotoimi, eläinlääkintähuolto, viranomaistoiminta, maaseututoimi sekä yhdyskuntasuunnittelu.

Kunnan strateginen johtaminen

Uusin Tyrnävän kunnan kuntastrategia on hyväksytty 13.12.2022. Tyrnävä kylien kunta kuntastrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteet on asetettu vuoteen 2026. Kuntastrategia valmisteltiin päivityksenä vuonna 2019 hyväksytylle kuntastrategialle huomioiden hyvinvointialueuudistuksen tuomat muutokset kuntaorganisaation toiminnalle.

Strategian mukaan Tyrnävän kunta on turvallinen koti jokaiselle ja kaikelle, jonka strategiset valinnat ovat

- Kasvamme parhaaksi kuntatyönantajaksi
- Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle
- Olemme lähellä ja saavutettavissa
- Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- Mahdollistamme avoimen ja osallistavan vuorovaikutuksen
- Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen
- Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Huomion kiinnittäminen turvallisuuteen sisältyy talousarvioon ja suunnitelmiin kattavasti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallintotavan toteutumista sekä niihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa. Strategian päälinjauksia täydennetään hyvinvointikertomuksen pohjalta nostetuilla hallintokuntien talousarvioita ohjaavilla periaatteilla osallisuus, omavastuu ja osastorajat ylittävä toiminta palvelujen tuottamisessa.

Toteutuminen

Kuntatalous on pysynyt ylijäämäisenä ja siten yhteisistä varoista on huolehdittu valtuuston asettamissa raameissa.

Yhdistysten toiminta-avustukset on julistettu haettaviksi ja käsitelty keväällä ja siten tuettu paikallista yhteisöllisyyttä. Kylien yhteistyösopimuksia tai niiden päivityksiä laadittiin kolmelle kylälle ja neljättä valmisteltiin.

Osastojen välistä yhteistyötä on pidetty yllä. Esimiesinfoja järjestetään säännöllisesti. Palvelupiste Sentraali toimii edelleen osastojen yhteisenä palvelupisteenä ja tarjoaa toimistopalvelut osastoille. Sentraalin toiminta yhtenäistää asiakirjahallintoa ja kokouskäytäntöjä ja parantaa varahenkilöjärjestelmää.

Alueellinen yhteistyö palvelujen tuottamisessa

Ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon ja ympäristönsuojelun palvelut tuotetaan seudullisesti. Viranomaistoiminnan laskutusperusteena on asukasluku 70 % ja kuntiin käytetty työaika seurantaan perustuen 30 %. Eläinlääkintähuollon kustannukset on suhteutettu eläinten määriin.

Oulun seudun Ympäristötoimi -liikelaitos vastaa alueellisesta ympäristöterveydenhuollon toiminnan järjestämisestä. Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon järjestämisvastuun on säilynyt edelleenkin kunnissa, vaikka asiasta on käyty keskustelua eduskunnassa.

Kuntalain muutoksen vuoksi ympäristötoimen alaisuuteen toiminnan aloittamisesta saakka kuuluneen elintarvike- ja ympäristölaboratorion toimintamuoto on muutettu kunnalliseksi osakeyhtiöksi 1.3.2015 alkaen. Nykyisen yhteistoimintasopimuksen mukainen laboratorion kuntaosuus on yhtiöittämisen jälkeen sisältynyt ympäristöterveydenhuoltoyksikön talousarvioon laboratoriolta hankittavana varautumispalveluna. Varautumispalvelut kilpailutetaan ja varautumispalvelu sisältyy uudessa sopimusluonnoksessa ympäristöterveydenhuollon kuntaosuuksiin.

Jätehuoltoviranomainen

Lakeuden kunnat (Liminka, Muhos, Utajärvi ja Tyrnävä) ovat toteuttaneet oman hankkeen, jonka tarkoituksena on toteuttaa jätehuollon toiminta ja viranomaistoiminnot yhteistyössä. Kunnat ovat tehneet sopimuksen Muhoksen, Limingan, Utajärven ja Tyrnävän yhteisestä jätelautakunnasta. Lautakunnan isäntäkuntana toimii Limingan kunta. Lautakunnassa on yhteensä kahdeksan varsinaista jäsentä, kaksi jokaisesta kunnasta. Halutessaan kunta voi nimetä yhden virkamiehen (asiantuntijajäsenen), jolla on oikeus olla mukana kokouksissa.

Toteutuminen

Tyrnävän kunta on nimennyt kaksi jäsentä lautakuntaan, joka on kokoontunut vuoden 2024 aikana kuusi kertaa.

Joukkoliikenne

Vuoden 2013 alusta Oulun kaupungin joukkoliikennejaosto on toiminut Oulun seudun kuntien (li, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulun kaupunki ja Tyrnävä) joukkoliikenneviranomaisena. Joukkoliikenne ja lippukäyttäjärjestelmä ovat muuttuneet uuden joukkoliikennelain mukaiseksi liikenteeksi 1.7.2014 alkaen. Joukkoliikenneviranomainen on määrittänyt uudet palvelutasot, kilpailuttaa linja-autoliikenteen ja vastaa lippujärjestelmästä. Liikenteen kustannukset perustuvat palvelutasopäätökseen, kilpailutuksen onnistumiseen ja valtion tuen määrään.

Toteutuminen

Yhteistoimintasopimusta on vuoden 2016 lopulla tarkasteltu, samoin kustannustenjakoperusteita. Eteläisten kuntien kohteiden tarkastettu kustannustenjakoa astui voimaan vuoden 2017 alussa. Tarkastelu on koskenut liikennöintikustannusten jakoa, lippu- ja maksujärjestelmä-, informaatio-, henkilöstö- yms. kuluja. Kulut jaetaan tarkastelun mukaan asukaslukujen suhteessa. Pyrkimys laskentamallissa on selkeys ja ennakoitavuus ja se, että kustannusjako on enemmän aiheuttamisperiaatteiden mukainen. Kustannusjako on seuraava: Oulu 25 %, Kempele 40 %, Liminka 17 %, Tyrnävä 15 %, Lumijoki 3 %.

Joukkoliikenteen palvelutason lähtökohdan muodostavat alueen asukkaiden liikkumistarpeet ja tulevien liikkumistarpeiden ennakoiminen. Palvelutasomäärittelyn tarkoituksena on ilmaista, millaisia joukkoliikenteen palveluja alueella halutaan tarjota ja millaiseksi toimivaltainen viranomainen pyrkii kehittämään alueen joukkoliikennepalveluja.

Oulun seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma vuosille 2022–2025 on hyväksytty vuonna 2021. Laki liikenteen palveluista (320/217) tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.7.2018 ja korvasi joukkoliikennelain. Palvelutason määrittely ei enää ole lakisääteistä, mutta se ei poista määrittelytyön tarvetta linjastosuunnittelun lähtökohtana.

Oulun seudun liikenteen lippujen ja palveluiden hinnat sekä vyöhykemalli ovat uudistuneet 17.12.2024, jolloin siirryttiin tasataksamalliin, mikä helpottaa ja selkeyttää matkustamista.

Joukkoliikenteen kustannukset olivat 317 280 euroa vuonna 2024 (278 033 euroa vuonna 2023).

Jäsenyydet

Tyrnävän kunta on jäsenenä seuraavissa: Suomen Kuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Nelostie ry., Liminganlahden Ystävät ry., Vesien suojeluyhdistys ry ja Nouseva Rannikkoseutu ry.

Vaalit

Kunta on jaettu kolmeen äänestysalueeseen: Kirkonkylä, Murto ja Temmes. Äänestysaluejakoon ei ole tarvetta tehdä muutoksia. Ennakköäänestys järjestetään yhdessä paikassa, Tyrnävän kunnanvirastossa.

Äänestysalue /Äänioikeutettujen määrä

	13.6.2021	23.1.2022	2.4.2023	11.2.2024	9.6.2024
Kirkonkylä	2 823	2 842	2 958	2 960	2 961
Murto	957	944	935	923	923
Temmes	456	453	458	451	450
Yhteensä	4 236	4 239	4 223	4 334	4 334

Toteutuminen

Tarkastelukaudella järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit. Vaalien järjestämisessä on huomioitu aikaisempien vuosien äänestysaktiivisuus, ja äänestyspaikkojen järjestäminen on pohjautunut aikaisempaan äänestyskäyttäytymiseen.

Tilintarkastus

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat ja arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Kohdennettua tilintarkastusta tai muuta asiantuntemusta varsinaisen tarkastuksen (12 tarkastuspäivää) lisäksi ostetaan eri alueille tarpeen mukaan.

Toteutuminen

Vuonna 2024 tarkastuslautakunta kokoontui kuusi kertaa. Lautakunta valmisteli arviointikertomuksen vuodelle 2023, käsitteli vuoden 2023 tilinpäätöksen ja kuuli vuoden aikana johtavat viranhaltijat.

Tarkastuslautakunta käsitteli ja julkaisi sidonnaisuusilmoitukset.

Elinkeinojen kehittäminen ja viestintä

Toiminta-ajatus

Elinkeinojen kehittämisen ja viestinnän palvelualueen toimenpiteiden käytännön toteutusta tehdään tiiviissä yhteistyössä Kehitysyhtiön sekä alueellisten sidosryhmien kanssa. Viestinnän keskeisenä tehtävänä on Tyrnävän kuntamarkkinoinnin ja viestinnän kokonaisuus sisältäen muun muassa kuntastrategian viestinnällisen tukemisen, työyhteisöviestinnän, valmistelu- ja päätösviestinnän, kuntalais- ja palveluviestinnän, kuntakuvan ja kuntabrändin kehittämisen, asukas- ja tonttimarkkinoinnin, elinkeinoviestinnän ja yritysten sijoittumismarkkinoinnin, matkailumarkkinoinnin, mediatiedottamisen, rekrytointiviestinnän, kriisiviestinnän sekä organisaation eri yksilöiden viestinnällisen tukemisen ja neuvonnan.

Kehittämispäällikkö vastaa kunnan kehittämisen toimintaympäristöstä. Kehittämispäällikkö on mukana Kuntaliiton kehyskuntaverkostossa sekä toimii Tyrnävän Hinku-kuntien yhteyshenkilönä ja Nousevan rannikkoseudun kuntakokousten edustajana. Tyrnävän Kehitys Oy toimii kuntaorganisaation rinnalla elinkeinojen kehittämisessä.

Viestintäpäällikkö vastaa kunnan viestinnän ja markkinoinnin kokonaisuudesta niin kuntaorganisaation kuin Tyrnävän Kehitys Oy:n osalta sekä vastaa kunnan viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta. Viestintäpäällikkö edustaa Tyrnävän kuntaa muun muassa Oulun Matkailun alaisessa seutujen ja Pohjolan rengastien matkailumarkkinoinnin operatiivisessa ryhmässä, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen viestintäverkostossa sekä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueellisessa kriisiviestijöiden verkostossa. Kunnan keskeisten palvelualueiden edustuksesta on koottu viestintäryhmä, jossa käydään läpi vuosikellon ja palvelualuekohtaisten tavoitteiden mukainen viestinnän toimenpiteiden eteneminen sekä seurataan viestinnän tavoitavuutta.

Kehittämispäällikkö ja viestintäpäällikkö toimivat suoraan kunnanjohtajan alaisina.

Tulosalueen kuvaus

Elinkeinojen kehittäminen ja viestintä -palvelualueen tarkoitus on mahdollistaa kunnassa monipuoliset palvelut, yritysten määrän nostaminen ja työpaikkaomavaraisuuden lisääminen, työllisyyden parantaminen, ostovoiman suuntaaminen omaan kuntaan, elinvoiman lisääminen ja yrittäjäyhteistyö. Kuntapalvelut niin opetus- ja kulttuuritoimissa, hyvinvointipalveluissa kuin teknisellä osastolla tukevat elinkeinojen kehittämisen päämäärien toteutumista. Vastaavasti viestinnän jatkuvasti kehittämä kuntalais- ja palveluviestinnän kokonaisuus tukee kunnan muiden palvelualueiden palveluiden tavoitavuutta ja toimittamista eri kohde- ja asiakasryhmille.

Päämäärä 2024

- Kunta edistää elinvoimaa alueellaan strategisten valintojen, järjestettävien tapahtumien ja markkinoinnin keinoin. Kehitysyhtiö vastaa elinkeinotoiminnan tukemisen käytännön työstä.

- Elinkeinoelämän tarpeet otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa sekä toimitilojen ja tonttien saavutettavuudessa. Olemassa olevat yritystontit painottuvat teollisuus- ja kiertotalousalueisiin, mikä ohjaa ajattelua toimintojen sijoittumisesta. Kirkonseudun asemakaava-alueella käynnistetään päivitys, jonka yhteydessä kehitetään yritystonttien saatavuutta.
- Kunta ja kehitysyritys toimivat aktiivisesti yhteistyössä yrittäjien sekä yrittäjäjärjestön kanssa ja elinkeinoelämän kysymyksissä hyödynnetään yrittäjähdistysten osaamista ja verkostoja.
- Toimitaan aktiivisesti lähiruoan puolesta, lähiruoan tarjoaminen, lähiruoan pitäminen esillä eri foorumeissa, mm. yrittäjätapaamisissa ja kunnassa järjestettävissä tapahtumissa.
- Markkinoidaan kuntaa aktiivisesti niin, että Tyrnävä on haluttu yritysten ja asumisen sijoittumiskohde. Tehdään aktiivista kunta-, asukas-, tontti-, tapahtuma-, matkailu- ja yritysten sijoittumismarkkinointia digitaalisissa kanavissa, mm. Meta, Google Ads. Kehitetään kuntalais- ja palveluviestinnän tavoitettavuutta digitaalisten kanavien sekä kuntatiedotteen suorapostituksen kautta. Osallistutaan Rakentaja 2024 Oulu -messuille kunnan osastolla.
- Viestinnän asiakasprofiilit, monikanavaisuus ja aktiivisesti kehitettävä tavoitettavuus hyödynnetään kunnan vetovoiman lisäämisessä, tonttimarkkinoinnissa sekä oikea-aikaisessa asukas- ja palveluviestinnässä. Järjestetään tonttimarkkinointitilaisuuksia kohdennetusti alueilla, joissa on vapaata tonttitarjontaa.
- Kuntaorganisaation toimintaa tehostetaan ja työyhteisön yhteisöllisyyttä ja työhyvinvointia kehitetään myös sisäistä tiedonkulkua ja läpinäkyvyyttä edelleen kehittämällä.
- Osallistutaan erilaisiin hankkeisiin ja Nouseva Rannikkoseutu ry:n rahoitukseen vuosina 2021–2027.

Oulun seudun uusyrityskeskus ry tuottaa sopimus pohjaisesti elinkeinopalvelut erityisesti uusille yrittäjille (0–2 vuotta toimineille) ja tarvittaessa myös jo pitempään toimineille yrityksille.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa	Monipuoliset palvelut	Avataan palvelujärjestelmää ennakkoluulottomasti. Kumppanuus- ja yhteiskehittämismallit.	Palvelujen ostot / tuottaminen	Palveluja tuotetaan pääsääntöisesti itse, työtä tehostetaan ostopalveluilla.
	Ostovoiman suuntaaminen omaan kuntaan	Kuntakuvan kirkastaminen ja elinvoiman lisääminen	Työpaikkojen määrä Yritysten liikevaihto	Yritysten määrä on ollut kasvusuuntainen.
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Yhteisön hyvinvoinnin lisääntyminen	Paikallisten tapahtumien toteuttaminen yhteistyössä	Tapahtumien määrä ja laatu	Tapahtumat ovat tavoittaneet hyvin, positiivinen palaute
	Talousarvion ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta	Talouden ja toteutumisen jatkuva seuranta	Osavuosisraportit	Toimenpiteet mitoitettu käytössä oleviin resursseihin
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Elinvoiman lisääminen	Markkinointi, näkyvyyden ja tietoisuuden lisääminen	Mediaseuranta so-meanalytiikka, Google Analytics -seuranta	Näkyvyys seuratuilla kanavilla on ollut edelleen kasvavaa.
	Sujuva ja vaikuttava yhteistyö	Tarjotaan kohtaamispaikkoja tapahtumissa ja työpajoissa	Tapahtumien ja työpajojen määrä	Tapahtumia järjestettiin vuosikellon mukaisesti ja kävijöitä oli vilkkaasti.
	Aktiivinen ja monipuolinen tiedottaminen ja tonttimarkkinointi	Tiedottamisen ja markkinoinnin kehittäminen	Tavoitettavuus	Tavoitettavuuden seuranta ja kasvu tonttimarkkinoinnin, kuntalaisviestinnän ja tiedottamisen osalta.

	Vetovoimatekijöiden kasvattaminen	Kuntanäkyvyyden lisääminen	Medianäkyvyys, seuranta	Osumamäärän kasvu.
Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen	Paikallisten erityispiirteiden esille nostaminen	Näkyvyyden ja tietoisuuden lisääminen	Meidän Tyrnävä ja Visit Tyrnävä -rinnakkaissivustojen seuranta	Sivustojen sisältöjä on ylläpidetty ja laajennettu.
Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa	Yritysten määrän nostaminen ja työpaikkaomavaraisuuden lisääminen	Yritystonttien kaavoitus ja liiketilojen vuokraus	Kaavoitetut yritystontit (lkm) Vuokrattavat liiketilat (lkm)	Yritystonttien rakennushankkeita on käynnistynyt ja liiketilat ovat käytössä.
	Elinkeinorakenteen monipuolisuus	Uudet, vahvuuksia tukevat avaukset: matkailu, kiertotalous, biotalous	Yritysten määrä, aloittaneet yritykset	Yritysten määrä +, aloittaneita yrityksiä enemmän kuin lopettaneita

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kunta on tehnyt elinvoiman edistämistyötä, markkinointia on kehitetty suunnitelmallisesti ja tapahtumia valmisteltu, markkinoitu ja toteutettu kohdennetusti vuosikellon mukaisesti. Kehitysyhtiö on hoitanut yritysten kontaktointia, suoraa yritysyhteistyötä ja -neuvontaa hyödyntäen edelleen uusyrityskeskusten palveluita osana yritysneuvontaa sekä lisännyt toimenpiteillään kunnan näkyvyyttä.

Vuoden 2024 lopussa Tyrnävällä oli 373 yritystä (vuoden lopussa 2023: 366, 2022: 356, 2021: 345, 2020: 335, 2019: 331, 2018: 316). Vuoden 2023 aikana Tyrnävälle perustettiin yhteensä 35 uutta yritystä, kun vastaava luku vuonna 2022 oli 32. Lopettaneita yrityksiä vuonna 2023 oli 23 (2022: 19).

Yritystoiminnan edellytyksiä on pyritty edistämään aktiivisella yhteistyöllä yrittäjäjärjestön ja muiden yrityskehitystoimijoiden kanssa. Tyrnäväläisten yrittäjien näkyvyyttä pyritään edesauttamaan monin tavoin. Haurukylän teollisuusalueen markkinoinnin aktivoituminen jäi kuluneena vuonna odottamaan alueen infrarakentamisen valmistumista. Vuonna 2024 järjestettiin joulun alla yhteistyössä yrittäjähdistyksen ja paikallisten yritysten kanssa Osta Tyrnävältä -joulukalenteri, joilla haluttiin muistuttaa paikallisen ostovoiman merkityksestä yritysten ja palveluiden säilymiseen Tyrnävällä. Kunta tarjoaa alueen yrityksille näkyvyyttä Tekijöitä Tyrnävällä -yrityshakemistossa, joka on esillä niin kunnan verkkosivuilla kuin Visit Tyrnävä -sivuilla.

Tyrnävän palvelut näkyvät kattavasti myös Visit Tyrnävä -matkailun verkkosivulla täydentäen kunnan virallisen verkkosivun ja Meidän Tyrnävä -markkinointisivuston kokonaisuutta. Sisäisen viestinnän kanavina intran ja Yammerin käyttöä on edistetty.

Tapahtumia järjestettiin vuosikellon mukaisella kierrolla. Markkinointia ja tiedottamista on tehty monipuolisella mainonnalla, lehdistötiedotteilla, blogikirjoituksilla, sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla. Sosiaalisessa mediassa on hyödynnetty kohdemarkkinointia valikoiduissa teemoissa, kuten tapahtumamarkkinointi, rekrytoinnit ja kyselyt. Kunta sai vuoden 2024 aikana merkittävää valtakunnallista ja alueellista medianäkyvyyttä erityisesti lukutaitoihin, Kuulammen koulun TAVOITA-malliin sekä Pisa 2022 -tuloksiin liittyen sekä systemaattisen medianäkyvyyden kaikille mediaan nostamilleen aiheille. Näissä onnistumisissa pohjana on suunnitelmallinen mediatyö kunnan näkyvyyden kasvattamiseksi.

Vuonna 2024 asukasmarkkinointia ja tonttimarkkinointia tehtiin monikanavaisin kampanjoin Rakentaja 2024 -messuihin ja kevään 2024 tonttikampanjaan liittyen sekä myös läpi vuoden jatkuvana Google Ads -kampanjana. Rakentaja 2024 -messuja edelsi maksullinen markkinointi Oulun seudulla somekanavissa, lehtimainoksin valikoiduissa julkaisuissa sekä kelluvana digitaulukampanjana 10 Kaleva Median tienvarsitululla Oulun seudulla.

Kevään 2024 tonttikampanjassa tontin varanneilla on mahdollisuus saada viiden vuoden vuokra-aikaa vastaava hyvitys tontin hinnasta tai vuokratuista. Osana tonttikampanjaa ammattirakentajille ja yritystonttien varaajille mahdollistettiin myös edullisempi tontti. Näiden ryhmien osalta kampanjat jatkuvat vuodelle 2025. Kevään 2024 tonttipäivät toteutettiin rakentajamessujen yhteydessä toteutetun omakotirakentajien kampanjan tonttikohteisina katselmuksina.

Kunnan viestintä on vastannut Tyrnävän Perunamarkkinoiden maksullisesta somemarkkinoinnista vuodesta 2022. Vuonna 2024 saavutettiin jälleen ennätyslukemia niin tapahtuman kävijämäärän kuin sosiaalisessa mediassa ennakkoon saatujen tapahtumavastausten osalta. Myös kunnan hallinnoimalla ja kehittämällä Tyrnävä-pihalla oli ennätysmäärä toimijoita, yhteensä 40 yritystä, yhteisöä ja toimijaa. Osana Perunamarkkinoiden Tyrnävä-pihan ohjelmaa järjestettiin jälleen yhteistyössä Arctic Food Labin kanssa lähiruokatori, jossa mukana oli ennätysmäärä lähiruokatoimijoita.

Lähiruoka ja lähiruokayrittäjät olivat muutoinkin tiiviisti mukana Tyrnävän kunnan järjestämissä tapahtumissa. Muiden kunnan järjestämien tapahtumien osalta Taiteiden yö 2024 oli sääolosuhteisiin nähden erittäin onnistunut myös kävijämäärältään ja Joulunavaus teki merkittävän ennätyksen niin kävijöiden kuin myyjien määrässä.

Kyläbrändien kehittämistä jatkettiin osana kylien kehittämissuunnitelmien valmistelua.

Matkailun kehittäminen

Toiminta-ajatus

Tyrnävän kunta on liittynyt Oulun seudun matkailun markkinointiyhteistyöhön vuodesta 2023. Seudullisessa yhteistyössä Tyrnävän kuntaan sijoittuvat kohteet saavat yhteisnäkyvyyttä Pohjolan rengastien markkinointikanavien kautta, jonne linkittyviä Tyrnävän kohteita ylläpidetään Visit Tyrnävä -sivustolla. Matkailua kehitetään Tyrnävän kunnassa poikkihallinnollisena kokonaisuutena, johon kuuluvat elinkeinojen kehittäminen ja viestintä, Tyrnävän Kehitys Oy sekä sivistysosaston kulttuuritoimi.

Tavoitteiden toteutuminen

Matkailutiimi on vuoden 2024 kuluessa kokoontunut noin kahden kuukauden välein. Matkailun kehittämisen yhteistyötä on vahvistettu niin paikallisten yrittäjien suuntaan kuin seudullisesti. Seudullisen Invest in -materiaalin valmistelu käynnistettiin loppuvuodesta. Siinä tuodaan Tyrnävältä esille Meijerikadun alueen kehittämismahdollisuuksia.

Vuoden kuluessa on selvitetty Oulun kulttuuripääkaupunkivuoden hakukirjassa esitetyn Perunagalleria 2026 kokonaisuuden toteuttamisen mahdollisuuksia eri rahoituskanavien kautta. Syksyn 2024 kuluessa on tiiviisti valmisteltu maaseuturahoituksen hankehakua yhdessä yhteistyöorganisaatioiden kanssa Perunagalleria kokonaisuuden tieteellisen tiedon välittämisen osalta ja jatkettu Perunagallerian kulttuuriosioden kokonaisuuden ja toteuttamiskanavien mahdollisuuksien selvittämistä.

Vähähiilinen Tyrnävä

Toiminta-ajatus

Tyrnävän kunta on ollut Hinku -verkostoon vuodesta 2016 alkaen. Tyrnävän Hinku-työryhmä koordinoi kunnan vähähiilisyyden toimenpiteitä ja tavoitteiden asettamista. Hinku-verkosto on sitoutunut tavoitteeseen 80 % päästövähennyksestä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hinku-työryhmä seuraa ja ohjaa vähähiilisyyden toteutumista kunnan eri toiminnoissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Hinku-työryhmä on kokoontunut kerran vuoden 2024 kuluessa. Tyrnävän koulut ovat mukana 50/50 energiansäästö-hankkeessa, josta varsinaiset tulokset konkretisoituvat keväisin seurantavuoden tulosten tarkastelun myötä. Tekninen osasto on laatinut energiatehokkuussopimuksen KETS vuosittaisen raportoinnin.

Maaseutuelinkeinojen kehittäminen ja maaseutuviranomaistyö

Tyrnävän kunta on hallinnoinut vuoden 2013 alusta maaseutuhallinnon Tyrnävän yhteistoiminta-alueetta, jonka muodostavat Hailuodon, Kempeleen, Limingan, Lumijojoen, Muhoksen ja Tyrnävän kunnat.

Vuonna 2024 Tyrnävän yhteistoiminta-alueella toimii 493 tilaa, joilla on viljelyalaa n. 40 228 ha. Tyrnävällä näistä tiloista toimii 123 ja niillä on viljelyalaa n. 11 130 ha.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/ Tavoitetaso	Toteutuminen
Asiantuntevan maaseutuhallinnon palvelujen tuottaminen	Tunnustettu maaseutuhallinnon alueellinen toimija. Sujuvat maaseutuviranomaispalvelut yhteistoiminta-alueella	Yhteistoiminta-alueen palvelujen yhdenmuokaistaminen ja kehittäminen Koulutus	Viranomaispalvelujen laatumittarit: päätösten virheettömyys Palaute	Ei valituksia vuonna 2024 Pidetyistä koulutustilaisuuksista ei negatiivista palautetta.

Vuodesta 2017 Siikalatvan ja Tyrnävän kuntien kesken on ollut voimassa sopimus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden yhteistyöstä ja varallaolosta. Viime vuosien aikana on tätä Siikalatvan ja Tyrnävän yhteistoiminta-alueiden sopimuksen mukaista toimintaa viety konkreettialueelle. Osapuolten kesken on siirretty sitoumuksista ja tukien takaisinperinnöstä tehtävien päätösten tekeminen toisen alueen viranhaltijoiden tehtäväksi. Näillä toimilla on varmistettu Maksajavirastotoiminnan edellyttämien vaatimusten täyttyminen molemmilla yhteistoiminta-alueilla.

Maaseututoimi osallistui Ruokaviraston ja Maa- ja metsätalousministeriön järjestämille YT-alueiden ja ELY-keskusten maaseutuelinkeinoviranomaisten talviristeilylle, jossa käsiteltiin ajankohtaisia asioita sekä mm. maatilojen huoltovarmuusasioita.

Maaseututoimi on ollut mukana järjestämässä yhteistyössä Maanmittauslaitoksen kanssa tilusjärjestelytilaisuutta Muhoksella, jossa esiteltiin tilusjärjestelyhanketta sekä haarukoitiin mahdollisia hankkeeseen mukaan lähteviä maanomistajia.

Maaseututoimi on ollut mukana Tietolinkki-hankkeen kautta järjestettävissä koulutustilaisuuksissa. Hanke on alueellinen käsittäen Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueet. Maaseututoimi on ollut mukana sekä järjestämässä että esiintymässä Teams-sovelluksen kautta tapahtuvissa koulutustilaisuuksissa. Maaseututoimi oli myös mukana järjestämässä sekä esiintymässä CAP tuki-infossa Limingan luontokeskuksella. Lisäksi maaseututoimi on järjestänyt viljelijöiden tukikoulutustilaisuuksia Tyrnävän kunnan valtuustosalissa sekä Teams-sovelluksen kautta iltatilaisuutena yhteistyössä Siikalatvan YT -alueen kanssa.

Vuonna 2024 EU:n uusi ohjelmakausi CAP27 on tuonut mukanaan muutoksia maatalouden tukiin ja uuden ohjelmakauden mukanaan tuomat uudistukset muuttivat kuntien maaseutuhallinnon viranomaisten roolia myös vuonna 2024. Kuntien maaseutuhallinnolle siirtyi yhä enemmän viljelijöiden tukihakemusten hallinnollisia tarkastuksia, jotka vaikuttivat työmäärään lisääntyvästi myös vuonna 2024. Lisäksi maatilojen huoltovarmuusasiat olivat yhä enenevässä määrin tärkeä osa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisten työtä ja lisäävät työmäärää merkittävästi myös tulevaisuudessa.

Yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Kehittämispäällikkö vastaa kunnan maankäytön ja kulttuuriympäristön strategioista, suunnittelusta ja toteuttamisesta, sekä osallistuu rakentamisen ohjaukseen. Kehittämispäällikön ja teknisen osaston yhteistyö on tiivistä. Kehittämispäällikkö on suoraan kunnanjohtajan alainen.

Tulosalueen kuvaus

Yhdyskuntasuunnittelu ylläpitää kunnan maankäytön ja kaavoituksen ajantasaisuutta. Maankäytön ja elinympäristön suunnittelu on laadukasta, tonttitarjonta on riittävää ja rakennettu ympäristö viihtyisää.

Päämäärä 2024

Kunta huolehtii alueellaan maankäytön suunnittelun tarkoituksenmukaisuudesta. Oulun seudulla tehdään kuntien kanssa yhteistyötä Seuturakennetiimin kautta ja Oulun seudun kävelyn ja pyöräilyn ryhmässä. Osallistutaan aktiivisesti myös maakuntakaavoituksen neuvottelukunnan toimintaan sekä alueellisesti järjestettäviin maankäytön ja liikenteen tilaisuuksiin.

- Kirkonseudun asemakaavan keskusta-alueen ajantasaisuuden arvioiminen ja päivittäminen käynnistetään.
- Yleiskaavoituksen käynnistäminen sisältäen asemakaavan laajenemisalueiden ajantasaisuuden arvioimisen, työpaikka-alueiden sijoittumisen ajanmukaisen arvioinnin, kyläalueiden vahvistamisen sekä rakentamisen periaatteet haja-asutusalueelle.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa	Palvelurakenne ja liikenneyhteydet mahdollistavat asumisen ja työssäkäynnin	Kylien yhteistyösopimukset ja maankäytön suunnitelmallinen kehittäminen	Päivittyvät sopimukset, kaavoituksen seuranta	Markkuun, Temmeksen ja Murron päivitys, Suutarinkylän suunnitelma 2024.
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Talousarvion ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta	Talouden ja toteutumisen jatkuva seuranta	Osavuosisiraportit	Osavuosisiraporteissa tarkasteltu suunnittelun etenemistä.
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Kuntalaiset mukaan suunnittelutyöhön	Vuorovaikutteinen suunnittelu	Osallisyhteistyön aktiivisuus, järjestetyt tilaisuudet.	Kyläfoorumin työpaikassa koottiin kylien SWOT, jota hyödynnettiin TA valmistelun kuntalaiskyselyssä.
	Kuntalaisten näkemysten välittäminen maankäytön suunnitteluun	Osallistuminen seudulliseen, alueelliseen ja valtakunnalliseen maankäytön suunnitteluun	Osallistumisen aktiivisuus, lausuntojen laatiminen	Asemakaavojen kuulemisen yhteydessä järjestettiin yleisötilaisuuksia ja meneillään olevia suunnitelmia on pidetty esillä kunnan kanavissa sekä tarvittaessa kohdennetusti.
Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen	Houkuttelevat asuinalueet ja monipuolisten asumismuotojen ja tonttien riittävä tarjonta	Tonttivarantojen seuraaminen ja proaktiivinen kysyntään vastaaminen	Kaavoitetut asumisen tontit (lkm)	Kevään 2024 tonttikampanjat vauhdittivat tonttien varauksia.
	Omaleimainen kulttuuriympäristö ja -maisema	Kulttuuriympäristön, asumisen, yrittämisen ja maatalouden tasapainoinen yhteensovittaminen	Ympäristöä koskeviin hankkeisiin osallistuminen ja niiden ohjaaminen kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot huomioiden	Rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi valmistui.
	Vetovoimainen taajama- ja kuntakuva	Asemakaavojen laatiminen ja ajantasaisuuden seuranta	Monipuolinen tonttitarjonta erilaisiin tarpeisiin	Kaavoituskatsaus 2024 julkaistu
	Laadukas, toimiva ja turvallinen ympäristö	Osayleiskaavojen tarpeellisuuden arvioiminen	Poikkeamislupien määrä ja sijoittuminen	Suunnittelutarve ja poikkeamislupalausuntoja 1 kpl
Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa	Monipuolinen, elinkeinoelämää tukeva maankäytön suunnittelu ja tonttituotanto	Maankäytön suunnittelussa huomioidaan elinkeinoelämän kehittämisen mahdollisuudet	Riittävästi tontteja elinkeinoelämän tarpeisiin. Tehokas yhdyskuntarakenne.	Toteutettava maankäyttösuunnitelma huomioi yhdyskuntarakenteen kehittämistavoitteet.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kaavoituskatsauksessa 2024 käytiin läpi ajankohtainen kaavoitustilanne. Kirkonseudun asemakaavan muutos kortteleissa 132–133 sekä Palkin asemakaavamuutos hyväksyttiin kevään 2024 valtuustossa. Uusia asemakaavoja ei laitettu vireille.

Vuoden aikana on valmisteltu suunnittelutarve ja poikkeamislupalausuntoja ja käyty rakentamisen ohjauksesta aktiivista vuoropuhelua yhteistyössä rakennustarkastajan kanssa. Yleiskaavoituksen käynnistymistä pohjustavien selvitysten valmistelua on jatkettu. Ulkoilureittisuunnitelmia välille Markkuu - Murto valmisteltiin kesän 2024 kuluessa ja ne olivat nähtävillä loppuvuodesta. Temmekselle laadittiin vt 4:n meluselitys ja koko kunnan kattava rakennetun kulttuuriympäristön inventointi valmistui.

Kehittämispäällikkö on toiminut maakuntakaavoituksen neuvotteluryhmän, seuturakennetiimin ja seudullisen kävelyn ja pyöräilyn KÄPY-ryhmän jäsenenä osallistuen tapaamisiin säännöllisesti. Tyrnävän kunta on ollut aktiivisesti mukana valtionvarainministeriön rakennetun ympäristön digitalisaatiota kehittämissä hankkeissa, joista vetovastuullisena kuntana yhteensä 24 kunnan PIKUPATE pienten kuntien paikatiedon hallinta ja toiminnan tehostaminen hankkeessa. PIKUPATE hanke päättyi 9/2024. Tyrnävän kunta on mukana Ryhti -kumppanuustestauksessa Paimion kaupungin vetämässä OsKaTi -kehittämishankkeessa.

Kehittämispäällikkö on osallistunut kuntaa koskevien lausuntojen valmisteluun.

Yleishallinto ja elinkeinojen kehittäminen	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	162 000	-	162 000	473 694	-311 694	292
Toimintamenot	-1 793 231	-25 000	-1 818 231	-2 127 476	309 245	117
Toimintakate	-1 631 231	-25 000	-1 656 231	-1 653 782	-2 449	99

TUKI- JA SÄHKÖISET PALVELUT

Palvelun yleistavoite

Tuki- ja sähköiset palvelut järjestää asiakaslähtöisesti kehittyneet hallinto-, laskenta- ja informaatioteknologiapalvelut omalle organisaatiolle ja asiakas- ja neuvontapalvelut ulkoisille asiakkaille. Tuki- ja sähköiset palvelut tuotetaan kehittyneillä menetelmillä kilpailukykyiseen hintaan. Sähköiset palvelut ovat helppokäyttöisiä ja asiakasystävällisiä.

It-tulosyksikön tavoitteena on avustaa osastoja sähköisten järjestelmien osalta julkisuuslain soveltamisessa ja henkilörekisterien käsittelyssä.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Tulosalueen tuki- ja sähköiset palvelut tulosyksiköitä ovat toimisto, talous ja it-palvelut.

Toimistopalvelut tuottaa palveluita asiakasohjautuvasti omalle organisaatiolle sekä ulkoisille asiakkaille. Palvelupiste Sentraali on asiakkaiden tarpeiden mukaan kehittyvä, palveluiden saatavuutta edistävä, matalan kynnyksen palvelukanava kuntalaisten ja hallinnon välillä. Sentraali tuottaa myös kuntaorganisaation sisäisiä palveluita. Kunnan asiahallinta ja siihen liittyvä arkisto- ja tietopalvelu ovat osa toimistopalveluita. Kunnassa rekisteritoimintojen laillisuudesta rekisterinpitäjänä vastaa aina kulloinkin kysymyksessä olevien tehtävien hoidosta säännösten ja määräysten mukaan vastuussa oleva viranomaisena.

Talouspalvelut tuottavat laskentatoimen ja palkkahallinnon palvelut. Tavoitteena on tuottaa palvelut siten, että tilinpäätöksen ja raportoinnin vaatima informaatio on käytettävissä nopeasti.

It-palvelut varmistavat kunnan käyttämien tietojärjestelmien häiriöttömän toiminnan. Tietohallinto vastaa siitä, että tietojärjestelmien kehittäminen, ylläpito ja käyttö toteutetaan taloudellisesti järkevällä tavalla. Tiedon hallittavuutta ja saatavuutta parannetaan tietojärjestelmiä kehittämällä. It-palvelut vastaa myös puhelinliittymistä ja -laitteista, samoin kopiokoneista.

Kustannusten kohdentaminen: toimistopalveluiden ja -tarvikkeiden myynti kohdistetaan sisäisenä sitovana eränä ao. osastolle. Keskitetyt hoidetut muut kustannukset kohdistetaan käytön mukaan osastoille kustannuslaskennallisina erinä.

Päämäärä 2024

Tuki- ja sähköiset palvelut järjestää asiakaslähtöisesti kehittyneet hallinto-, laskenta- ja informaatioteknologiapalvelut omalle organisaatiolle ja asiakas- ja neuvontapalvelut ulkoisille asiakkaille. Tuki- ja sähköiset palvelut tuotetaan kehittyneillä menetelmillä kilpailukykyiseen hintaan. Sähköiset palvelut ovat helppokäyttöisiä ja asiakasystävällisiä.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa	Ammattitaitoinen henkilöstö, jonka osaaminen on hyvä	Koulutukset mahdollisuuksien mukaan	Vuotuinen koulutuksiin osallistuneiden osuus	Vähintään 80 % osaston henkilöstöstä on osallistunut koulutukseen
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Tasapainoinen käyttötalous	Tarkka taloudenpito	Talous tasapainossa, ylijäämäinen tilinpäätös	Tilinpäätös 19 945 euroa ylijäämäinen
	Oikein kohdistetut palvelut	Raportoinnin ja kattavan talousosaamisen kehittäminen	Raportointi tapahtuu aikataulujen mukaan	Osavuosi- ja vuosiraportit valmistuivat aikataulussa
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Vuorovaikutteiset toimintatavat osastojen kesken	ICT-tukityökalun käyttöönotto	Palvelu- ja tukipyynnöt sähköisesti	IT-osaston käyttöomaisuusmuutokset ilmoitetaan ja käsitellään sähköisesti
	Vaihtoehtoisten toimintatapojen avoimena etsintä	Sähköisten järjestelmien kehittäminen	Käyttöön otetut uudet järjestelmät	Arkistoinnissa siirrytään sähköiseen arkistointiin
	Säännölliset henkilöstöpalaverit	Järjestetään säännöllisesti osaston sisällä toimialakohtaisia palaverieita	Vuoden aikana järjestettävät palaverit	Vuoden aikana osastolla järjestettiin yhteisiä palaverieita
		Järjestetään säännöllisesti esimiespalaverieita	Vuoden aikana järjestettävät esimiesinfot	Vuoden aikana on järjestetty säännöllisesti esimiesinfoja

Tietohallinto

Toiminta-ajatus

Tietohallinto varmistaa kunnan käyttämien tietojärjestelmien häiriöttömän toiminnan. Tietohallinto vastaa siitä, että tietojärjestelmien kehittäminen, ylläpito ja käyttö toteutetaan taloudellisesti järkevällä tavalla.

Tulosalueen kuvaus

Tietohallinnon tehtävänä on tieto- ja viestintätekniikan avulla edistää kunnan toimintojen tehokkuutta ja laatua sekä tukea kunnan johtoa ja osastoja. Tietohallinto vastaa tietojärjestelmien sekä tieto- ja viestintätekniikan kokonaisarkkitehtuurista, palvelujen tuottamisesta sekä laite- ja ohjelmistohankinnoista.

Päämäärä 2024

Tulosyksikön tavoitteena on avustaa osastoja sähköisten järjestelmien osalta julkisuuslain soveltamisessa ja henkilörekisterien käsittelyssä.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kuntataloudessa huolehditaan kuntalaisista ja yhteisistä varoista	Oikein kohdistetut palvelut (priorisointi)	Johdonmukainen toiminta kuntastrategian taloustavoitteiden saavuttamiseksi	Talous tasapainossa, ylijäämäinen tilinpäätös	Kustannuspaikan budjetti toteutui

	Tasapainoinen käyttötalous	Raportoinnin ja kattavan talousosaamisen kehittäminen	Raportointi toimii aikataulujen mukaan	Raportointi toteutui aikataulujen mukaisesti
		Sähköisten järjestelmien kehittäminen	Versiopäivitykset tehty	Aikataulujen mukaiset versiopäivitykset tehty
		Tarkka taloudenpito		Kustannuspaikan budjetti toteutui
Päätöksenteon vuorovaikutus on avointa ja osallistavaa	Saumaton hallintokuntien yhteistyö	Panostetaan kommunikaatioon ja palveluun	Asiakastyytyväisyyskysely	Positiivinen palaute kyselyistä
	Vuorovaikutteiset toimintatavat osastojen kesken	Säännölliset ICT -seurantapalaverit osastojen kesken	Palaverimuistiot	Toteutuivat säännöllisesti
	Riittävät henkilöressurit	Nykyinen henkilöstömäärä säilytetään		Henkilöstön määrä pysyi ennallaan

Suunnitellut toimenpiteet 2024

- Tietohallinto toteuttaa työ- ja elinkeinopalvelujen kuntien vastuulle siirtämisen (TE24-uudistus) edellyttämät muutokset ICT-infrastruktuuriin ja tietojärjestelmiin.
- Sosiaali- ja terveystoimen rakenneuudistus vaikuttaa merkittävästi ICT-infrastruktuuriin ja -palveluihin. Kunnan tietohallinto tuottaa ICT-palveluita hyvinvointialueelle. Palvelutuotannosta luovutaan sitä mukaan, kun hyvinvointialue alkaa tuottaa kyseiset palvelut itse.
- Tietohallinto tukee kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden ulkoistamista tietojärjestelmien edellyttämässä muutoksissa.
- Kirkkomännikön uudisrakennus valmistuu loppuvuodesta 2024. Tietohallinto tukee uusien tilojen käyttöönottoa tietoliikenneyhteyksien ja ICT-varustuksen osalta.
- Tietohallinto tukee presidentinvaalin ja europarlamenttivaalin järjestelyitä kunnassa ICT-tarpeiden osalta.
- Vuonna 2024 jatketaan digiosaamisen ja digiturvallisuuden kehittämistä. Limingan, Tyrnävän ja Utajärven kuntien yhteisellä DigiHelppi-hankkeella vahvistetaan henkilöstön digitaitoja ja luodaan digitutorien verkosto tukemaan digiosaamista. Hanke päättyy 30.9.2024.

Toteutuminen 2024

- Tietohallinto osallistui TE24-uudistuksen työryhmyöskentelyyn, teki tarvittavat muutokset ICT-infrastruktuuriin ja tietojärjestelmiin sekä tuki siirtymän toteutuksessa.
- Sosiaali- ja terveystoimen rakenneuudistus kuormitti merkittävästi tietohallinnon toimintaa. Tietohallinto toimitti edelleen ICT-palveluita hyvinvointialueelle.
- Tietohallinto toimi tukena talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden ulkoistamiseen liittyvissä tietojärjestelmämuutoksissa
- Kirkkomännikön uudisrakennuksen tietoliikenneyhteydet ja ICT-varustus suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä sopimustoimittajien kanssa.
- Tietohallinto tuki presidentinvaalin ja europarlamenttivaalin järjestelyitä kunnassa.
- Vuonna 2024 henkilöstön digiosaamista vahvistettiin edelleen DigiHelppi -hankkeen puitteissa. Hanke päättyi 30.9.2024.

Tuki - ja sähköiset palvelut	Talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma. %
Toimintatulot	12 019	-	12 019	84 489	-72 470	703
Toimintamenot	-1 376 851	25 000	-1 351 851	-1 203 379	-148 472	87
Toimintakate	-1 364 832	25 000	-1 339 832	-1 118 890	-220 942	82

HENKILÖSTÖ JA HYVINVOINTI

Tyrnävän kunta on hyvä työnantaja sekä ketterä, joustava ja jatkuvasti uudistuva työpaikka. Henkilöstön ja työnantajan vuorovaikutus on avointa ja demokraattista. Henkilöstö on ammattitaitoista, työhönsä innostunutta ja voi hyvin. Henkilöstön määrä eri yksiköissä on hyvin suunniteltu ja oikein mitoitettu. Henkilöstön fyysinen ja psyykinen työkyky on hyvä.

Henkilöstön hyvinvointi on tärkeä asia niin työntekijän itsensä, työyhteisön, työnantajan kuin asiakkaiden eli kunta-laisten kannalta. Työhyvinvoinnin osalta tavoitteena on edistää henkilöstön hyvinvointia ja sitä kautta työtyytyväisyyttä ja kykyä uudistua muuttuvassa ympäristössä. Sujuva työ, toimiva työympäristö, työn kuormittavuuden hallinta ja työkykyisyyden ylläpitäminen ovat tekijöitä, joita tuetaan kunnassa. Hyvinvoiva henkilöstö pystyy vastamaan paremmin uusiin haasteisiin ja muutoksiin.

Itsensä johtaminen sekä työn ja muun elämän tasapaino luovat haastetta niin työntekijälle kuin työnantajalle, ja näiden työkalujen kehittämisen on ajankohtaista. Jokainen on osaltaan vastuussa siitä, että kehittää itseään työssä sekä antaa ja saa palautetta työstään esimieheltä tai työkaverilta.

Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa motivoituneesti tehokkaita palveluja.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Tulosyksikkö sisältää henkilöstöjohtamisen, yhteistoimintaryhmän (työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta ja työsuojelu) toiminnan ja työterveyshuollon yhteistyön.

Tyrnävän kunnan työsuojelun toimintaohjelma sekä vuosittain määritetyt toimenpiteet ohjaavat kunnan työsuojelutoimintaa. Työsuojeluvaltuutettu kokoaa yhteen tiedot toteutetuista työn vaarojen arvioinneista, sattuneista työtapa-turmista, läheltä piti -tilanteista sekä korjaavista toimenpiteistä. Tyrnävän kunnan yhteisten toimintamallien kautta ohjaamme henkilöstöä käytännön toimenpiteisiin työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Niitä ovat varhaisen tuen toimintamalli, sairauspoissaolokäytänteet ja työhön paluun tukeminen, henkisen väkivallan, epäasiallisen käytöksen, työssä kiusaamisen ja syrjinnän estämisen toimintaohje sekä päihdeohje.

Työkyvyn ylläpitämiseksi Tyrnävän kunnassa tuetaan palkallisia kuntoutusvapaita erikseen sovittujen ohjeiden mukaisesti. Korvaavalla työllä sekä osasairauspäivärahan käytöllä tuetaan sairauden jälkeistä paluuta työelämään. Virka- ja työvapaiden myöntämiseen perhesyiden perusteella suhtaudutaan myönteisesti. Joustavuutta lisäävät myös liukuva-työaika ja etätyö niissä työtehtävissä, joissa se on mahdollista. Työ jaksamisen tukena –toimintamallin käyttöönoton arviointi siirtyi myöhemmäksi vuoden 2024 osalta.

Tyrnävän kunta haluaa tukea henkilöstön hyvinvointia monipuolisilla henkilöstöeduilla. Liikunta- ja kulttuuriedun (Epassi) enimmäisarvo on 200 euroa (50 % omavastuu), minkä lisäksi henkilöstöllä on käytössä 40 euron virkistysraha/ vuosi ja 10 euron hyvinvointiraha/ vuosi. Työnantaja suosittelee liikunnan lisäämistä työpäiviin esimerkiksi kävelyko-koukset- ja kehityskeskustelut ja taukojumppa. Työsuohdepolkupyöräetu otetaan käyttöön vuoden 2024 aikana.

Työterveysyhteistyöllä toteutamme suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa työterveyshuoltolain mukaisesti. Työterveyspalvelut tuottaa Pihlajalinna. Yhteistyötä syvennetään kehittämällä toimenpiteitä ja - malleja tukemaan henkilöstön hyvinvointia. Vuosittain päivitettävä työterveyshuollon toimintasuunnitelma tukee henkilöstön hyvinvoin-nille asetettuja tavoitteita.

Työterveyshuoltoon hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaan kuuluvat seuraavat palvelut:

Lakisääteinen (lk 1) ehkäisevä ja työkykyä ylläpitävä toiminta

- Työkykyä ylläpitävä toiminta varhaisen tuen toimintamallia noudattaen
- Terveystarkastukset
- Työyhteisötyö
- Tapaturmien torjunta
- Ensiapuvalmiuksien ylläpito

Sairaanhoido (lk 2) laajuus sopimusmallin Kunta A mukainen

- Työterveyshoitajan, fysioterapeutin ja työterveyslääkärin vastaanottopalvelut painottuen sairauksien varhaiseen toteamiseen ja hoitoon sekä työkyvyn arviointiin
- Sairastumiseen liittyvät tutkimukset suunnitelman mukaisessa laajuudessa

Johtamisessa ja esihenkilötyössä on keskeistä työkykyjohtaminen. Varhaisen tuen mallin käyttö on työväline henkilöstön työkykyriskien selvittämisessä ja sairauspoissaolojen hallinnassa. Työkykyjohtamisen tukena toimii Pihlajalinnan työkyvyn tuen sovellus, joka on kaikkien esihenkilöiden ja henkilöstöhallinnon käytössä. Sovelluksen tavoitteena on työkykyyn ja työn sujumiseen liittyviin haasteisiin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yhdessä työterveyden kanssa. Esihenkilöt saavat sovelluksesta hälytysviestit henkilöstönsä sairauspoissaoloista, kun ne ovat ylittäneet sairauspoissaolorajan, ja pääsevät käsittelemään niitä varhaisen tuen prosessin mukaisesti yhdessä työntekijän kanssa.

Tyrnävän kunnan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman mukaisesti henkilöstölle koulutusta järjestetään vähintään 3 pv/ vuosi talousarvion määrärahojen puitteissa. Työnantajalla on mahdollisuus saada koulutuskorvausta kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden vuodessa perustuen lakiin koulutuksen korvaamisesta. Korvauksen tarkoituksena on parantaa työnantajan mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen osaamista kehittävää koulutusta. Edellytyksenä on, että koulutus perustuu yhteistoimintamenettelyssä käsiteltyyn koulutussuunnitelmaan. Osaamisen kehittämisen tarpeita arvioidaan kehityskeskusteluissa. Koulutusta ja muuta osaamisen kehittämistä suunnataan tarvelähtöisesti.

Osastot vastaavat henkilöstönsä tarvitsemasta työtehtäviin liittyvästä ammatillisesta täydennyskoulutuksesta. Henkilöstöä kannustetaan myös omaehtoiseen opiskeluun. Henkilöstöllä on mahdollisuus hakea jopa 10 pv palkallista virkattai työvapaata omaehtoiseen koulutukseen osallistumista varten, mikäli koulutuksen sisältö liittyy konkreettisesti työntekijän työtehtäviin ottaen huomioon työpaikan, työnantaja on arvioinut koulutuksen tarpeen ja ko. tehtävän vaatimukset sekä muun käytettävissä olevan resurssin.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Päätöksenteon vuoro-vaikutus on avointa ja osallistavaa	Ennakoiva reagointi työkykyasioissa	Kevan ja työterveys- huollon kanssa tehtävä yhteistyö	Työterveyshuollon palaverit	Toteutuneet kuukausittain
		Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelujen määrä	Toteutuneet
	Joustavat toimintakäytännöt	Erialaisten vaihtoehtojen kartoittaminen	Vaihtoehtojen kokeilu	Toteutunut
	Osastojen välinen yhteistyö	Esihenkilöinfot Esihenkilöpalaverit Henkilöstöinfot	Pidettyjen palaverien määrä	Toteutuneet: esihenkilöseminaari 2, esihenkilöinfo 8, henkilöstöinfo 2
	Laadukas toiminta ja yhteistyökykyinen henkilöstö.	Lähijohtaminen työyksiköissä	Säännölliset työpaikkakokoukset	Toteutunut
Kuntataloudessa huolehditaan kuntalaisista ja yhteisistä varoista	Sairauspoissaolojen hallinta	Varhaisen tuen toimintamallin mukainen toiminta	Sairauspäivien väheneminen	
		Työkyvyn tukeminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa	Työterveysneuvottelut	Toteutunut 14 työntekijäkohtaista työterveysneuvottelua
		Työ jaksamisen tukena toimintamallin arviointi ja mahdollinen käyttöönotto		
	Työtapaturmien ehkäisy	Riskienhallintasuunnitelmien ajantasaisuus	Työtapaturmien määrä	Vuonna 2024 18 tehtyä työtapaturmailmoitusta, määrä

			noussut edelliseen vuoteen verrattuna.
		WPro-ohjelmiston käyttö ja läheltä piti - tapahtumien arviointi	Toteutunut
		Turvallisuuskävelyt toimipisteissä	Jokaisessa toimipisteessä toteutetaan vuosittainen turvallisuuskävely
			Toteutunut osittain

Työhyvinvointi

Henkilöstön hyvinvointi oli edelleen keskeisenä kehittämiskohteenä vuoden 2024 aikana. Esihenkilöiden seminaari-päivien teemoina olivat tekoälyn hyödyntäminen työssä sekä työyhteisöviestintä ja organisaatiomme vahvuudet. Esihenkilö- ja henkilöstöinfoissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja henkilöstöinfot tallennettiin myös jälkeen päin katsotaviksi.

Henkilöstöliikuntaa tuettiin maksuttomilla kuntosalin käyttöoikeudella ja liikuntavuoroilla; salibandy ja joulukuussa käynnistetty lentopallo. Teemaviikkojen kautta pyrittiin kannustamaan henkilöstöä kiinnittämään huomiota hyvinvointiin, esimerkkinä Porrassviikko, jonka tavoitteena on lisätä arkiliikuntaa. Liikunta- ja kulttuurisetelien (ePassi) maksimiarvo oli 200 eur/ vuosi/ työntekijä. Vuonna 2024 ePassietua käytti 282 työntekijää. Etua käytettiin vuoden 2024 aikana 17 039,19 euroa (työnantajan osuus). Lisäksi henkilöstöllä oli käytössä 40 euron virkistysraha/ vuosi ja 10 euron hyvinvointiraha/ vuosi. Tyrnävän kunta liittyi työsuhdepolkupyörien yhteishankintaan, ja työsuhdepyöräetä otettiin käyttöön vuoden 2024 aikana.

Etätyötä tehtiin vuoden 2024 aikana ohjeistusten mukaisesti. Tyrnävän kunnassa etätyön määrää ei rajoiteta. Etätyö edellyttää aina sopimista ja kunkin osaston johtaja vastaa osastonsa osalta etätyön ohjeistuksen noudattamisesta.

Vuoden 2024 aikana päivitettiin henkisen väkivallan, epäasiallisen käytöksen, työssä kiusaamisen ja syrjinnän estämisen toimintaohje, helteellä työskentelyn ohjeistus ja muistamiskäytäntö sekä otettiin käyttöön digihäirinnän ja maalittamisen toimintaohje. Yhteistoiminnassa käsiteltiin TTES:n varallaoloa sekä palkanmaksuaikataulua.

	2022	2023	2024
Koulutuspäivät	697	210	234

Työkyky

Työterveyshuollosta vastaa Pihlajalinna Oy toimintasuunnitelman ja sopimuksen mukaisesti. Työterveyshuollon kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä henkilöstön työkyvyn tukemiseksi. Työterveyspalveluiden saatavuus oli hyvä. Työpaikkaselvitykset toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Työpaikkaselvitysten yhteydessä yksikön henkilöstöllä oli mahdollisuus hakeutua terveystarkastukseen.

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 5 743 kalenteripäivää vuoden 2024 aikana. Työntekijöistä 29 %:lla ei ollut sairauspoissaoloja lainkaan. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja mielenterveydelliset syyt olivat edelleen merkittävimpiä sairauspoissaolojen syytä. Työterveyshuollon työntekijäkohtaisia työterveysneuvotteluja pidettiin vuoden aikana yhteensä 14.

Sairauspoissaolot	
Pv/henkilö	17,99
Sairauspoissaolo-%	4,97

	2022	2023	2024
Sairauspoissaolopäivät	7 946	5 606	5 743

Työsuojelu

Työsuojelujaos ja sisäilmatyöryhmä kokoontuivat säännöllisesti vuoden 2024 aikana. Sisäilmailmoituksia tehtiin v. 2024 yhteensä 108 kpl. Edelliseen vuoteen verrattuna sisäilmailmoitusten määrä kasvoi. Sisäilmatyöryhmä käsitteli kaikki saapuneet ilmoitukset ja laati tapauskohtaiset selvitys- ja toimintasuunnitelmat ilmoitusten kohteena oleviin tiloihin. Vaara-, uhka- ja lähellä piti- ilmoituksia tehtiin vuoden 2024 aikana yhteensä 77 kpl. Kaikki ilmoitukset käsiteltiin toimintamallin mukaisesti ja tilanteita ratkaistiin moniammatillisesti.

Hyvinvointi

Palvelun yleistavoite

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on tietoista voimavarojen kohdentamista kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn lisääminen, sairauksien ja syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen. Näitä tehtäviä toteutetaan kunnan kaikilla toimialoilla.

Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma toimii kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työvälineenä ja sitä hyödynnetään myös päätösten vaikutusten ennakoarvioinnissa (EVA). Hyvinvointityön tavoitteet yhdistyvät vahvasti kuntastrategiaan 2020–2026.

Laajan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman 2021–2025 mukaiset painopisteet:

- Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle
- Olemme lähellä ja saavutettavissa
- Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- Mahdollistamme avoimen ja osallistavan vuorovaikutuksen
- Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen
- Edistämme paikallislähtöistä yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Tärkeitä yhteistyökumppaneita HYTE-työssä ovat kuntalaiset, kolmannen sektorin toimijat, seurakunta, liikuntapalveluja tuottavat palveluntarjoajat ja hyvinvointialue. Tulevien vuosien tärkeä kehittämiskohde on edelleen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö hyvinvoinnin edistämistyössä ja toimivissa palveluiden yhdyspinnoissa. Toiminnan painopiste tulee olla ennaltaehkäisevissä palveluissa, joissa lähtökohtana on kuntalaisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen.

Hyvinvointitietoa hyödynnetään tunnistettaessa kuntalaisten hyvinvoinnin ja palveluiden tarpeita. Hyvinvointitietoa hyödynnetään laajasti poikkitoiminnallisen työskentelyn laadun ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Johtamisen ja päätöksenteon tulee perustua analysoituun tietoon. Kuntalaisille tulee mahdollistaa heitä koskevien asioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen.

Talousarviotoimenpiteillä tulee vahvistaa valtuuston hyväksymän Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021–2025 mukaisia toimenpiteitä kaikilla osastoilla. HYTE-työryhmä arvioi vuosittain hyvinvointikatsauksessa toimenpiteiden toteutumista ja asettaa vuosittaiset painopisteet ja toimenpide-ehdotukset. Hyvinvoinnin edistäminen tulee huomioida kaikessa palvelutoiminnassa ja kehittämisessä.

HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Päätöksenteon vuorovaikutus on avointa ja osallistavaa	Hyte- työryhmä koordinoi ja arvioi hyvinvointityön toteutumista	Yhteinen keskustelu, arviointi ja raportointi	Hyte -työryhmän kokoukset ja hyvinvointikatsaus	Hyte-työryhmän kokoontunut 4 krt. Vuosittainen hyvinvointikatsaus laadittu.

Kuntataloudessa huolehditaan kuntalaisista ja yhteisistä varoista	Kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttava hyvinvointityö	Kaikki osastot vastaavat Hyvinvointisuunnitelman toteuttamisesta omilla vastualueillaan	Hyte -kerroin	Hyte -kerroin 17,6
--	--	---	---------------	--------------------

Vuonna 2024 kunnan HYTE-työryhmä kokoontui 4 kertaa. Pohteen alueellinen hyvinvointikoordinaattori osallistui koukuksiin. Valtuusto hyväksyi päivitetyn lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 10.6.2024. Tyrnävän kunnan hyvinvointikatsaus 2024 ja hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2025 hyväksyttiin valtuustossa 9.12.2024.

Tyrnävän kunta osallistui Pohteen järjestämään 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille kohdennettuun Zekki-Pro kyselyyn sekä kaikille kuntalaisille suunnattuun Minun arkeni ja elämäni -tiedonkeruuseen. Saatua tietoa tullaan hyödyntämään hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden määrittelyssä sekä toiminnan kehittämisessä ja kohdentamisessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen organisoimat sekä muut tapahtumat toimintakaudella 2024 lisäsivät kuntalaisten osallisuuden mahdollisuuksia. Tapahtumien kautta tavoitettiin paljon kuntalaisia. Ehkäisevän päihdetyön viikolla yhteistyössä toteutettiin vanhempainilta Rantaroustin koululla. Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa vahvistettiin, esimerkiksi 4H laajensi iltapäiviin kerhotoimintaa Temmekselle. Lakeuden Sillat hankkeen kautta tehtiin moniammatillista yhteistyötä erityisesti tyrnäväläisten nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Liikkuva ja Lukeva- kunta toimintojen kautta tuettiin kuntalaisten osallisuutta ja edistettiin lukutaitoa. Kirjastopalveluissa Kipinää kirjastosta- hanke mahdollisti erityisryhmien palvelujen kehittämisen. Yhdistysillat järjestettiin vuoden aikana kaksi kertaa, Murrossa ja Kirkonkylällä. Yhdistysiltoihin osallistuminen oli aktiivista. Valmistautuminen kulttuuripääkaupunkivuoteen käynnistettiin laajassa yhteistyössä, jossa selvitettiin rahoituksia sekä valmisteltiin hankehakemuksia ja tiedottamista. Iäkkäiden liikkumismahdollisuuksia kunnassa parannettiin palveluliikenteen kautta.

Työllisyyspalvelut

Palvelun yleistavoite

Työllisyyspalvelujen tehtävä on edistää ihmisten työllistymistä.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Työllisyydellä ja koulutustasolla on keskeinen merkitys väestön hyvinvoinnin taustalla ja työllisyyspalveluilla on tässä keskeinen rooli. Työllisyyspalvelujen tavoite on nopeuttaa työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai ohjautumista erilaisiin koulutuksiin ja palveluihin. Tavoitteeseen päästään kuuntelemalla asiakkaan toiveita ja tarvittaessa räätälöimällä palveluita asiakkaan työkyky huomioiden. Erityisesti pyritään parantamaan pitkäaikaistyöttömien pääsyä työmarkkinoille. Koska asiakkaiden työllistymistä ei pystytä edistämään aina pelkästään työllisyyspalveluiden käytettävissä olevilla keinolla, työllisyyspalveluissa tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen terveys- ja kuntoutuspalvelujen sekä Kelan kanssa. Työllisyyspalveluissa työtä tehdään yhteistyössä myös muiden kunnan toimijoiden kuten etisvän nuorityön ja sidosryhmien kuten Tyrnävän Kehitys Oy:n kanssa.

Työllisyyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluu myös TYM-palvelut/työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu. Palkkatukityöllistämistä, oppisopimuskouluttamista, omaehtoisia opintoja, velvoitetyöllistämistä sekä työkokeiluja toteutetaan voimassa olevien lakien ja päätösten mukaisesti. Palkkatukityöllistämässä pääkohderyhmänä ovat etenkin alle 24- ja yli 55-vuotiaat työttömät työnhakijat sekä henkilöt, joilla on alentunut työkyky.

Työllisyyden kuntakokeilut käynnistyivät 1.3.2021 ja päättyivät 31.12.2024. Kuntakokeilun tavoitteena oli entistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista. Tavoitteena oli luoda palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Vuonna 2024 Tyrnävän kunta oli mukana valmistelemissa TE2024-uudistusta yhteistyössä Oulun ja muiden kuntien (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Pudasjärvi, Utajärvi, Vaala) kanssa erilaisissa valmisteluvaiheen työryhmissä. Rakensimme yhdessä työllisyysalueen, jossa Oulu on järjestämisvastuukunta, joka vastaa siitä, että lakisääteiset palvelut järjestetään kaikille 11 kunnan kuntalaisille ja siitä, että palveluita on saatavilla yhdenvertaisesti. Lähikunnat järjestävät tietyt lähipalvelut itse. Tyrnävän kunta järjestää itse etenkin ne palvelut jatkossakin, joita työllisyyden kuntakokeilussa on järjestetty, kuten työllistymissuunnitelmat, työllistymisen tukeminen ja seuranta,

työvoimapolitiittiset lausunnot, aktivointisuunnitelmat ja monialaiset työllistymistä edistävät suunnitelmat. Oulun työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Päätöksenteon vuorovaikutus on avointa ja osallistavaa	Monialainen tehokas yhteistyö	Kehitetään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa	Aktivointisuunnitelmat TYP- suunnitelmat Työllistymissuunnitelmat Asiakkaiden määrä palveluissa	Toteutunut 60 % asiakkaista työllistymistä edistävissä palveluissa toteutunut
Kuntataloudessa huolehditaan kuntalaisista ja yhteisistä varoista	Pitkäaikaistyöttömyyden hallinta	Asiakkaiden ohjaaminen työllistämistä edistäviin palveluihin tai terveydentila- ja eläkeselvittelyihin	Työmarkkinatuen kuntaosuus	Kuntaosuuden määrä on laskenut (2024) Yhteistyö toteutui nuorten palveluiden, etsivä nuorisotyöntekijän ja Lakeuden Silat –hankkeen kanssa.
	Nuorten työllistymisen edistäminen, opiskelu tai kiinnittyminen työelämään	Yhteistyö nuorten palveluiden kanssa		
Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa	Urapolkujen löytäminen paikallisiin yrityksiin ja yhdistyksiin	Yhteistyö elinkeinopalveluiden kanssa Yritysten ja yhdistysten kontaktointi työllisyyspalveluista Tiedottaminen	Palkkatuen ja kuntalisan käyttö yrityksissä ja yhdistyksissä	Palkkatuen ja kuntalisan käyttö yrityksissä ja yhdistyksissä pysynyt aiemmalla tasolla.

Kuntaan kesätyösetelillä työllistettyjä oli 72, joista 9.luokkalaisia oli 50, toisen asteen opiskelijoita 6 sekä 7. ja 8.luokkalaisia 16. Kesätyösetelillä kunnan ulkopuolelle työllistyi 47 nuorta (yrityksiin 32, kotitalouksiin 12, yhdistyksiin 3). Kesätyöstukea hakeneiden nuorten/yrityksien määrä oli 30. Kesätyöstuen 1.erää haki 30 nuorta ja 2.erää 23 nuorta.

Kunta on työllistänyt palkkatuella yhteensä 19 eri henkilöä, joista sivistyspalveluihin työllistyi 4, tekniselle osastolle 13 sekä hallinto- ja kehittämisosastolle 2 henkilöä. Kuntalisää on hakenut ja saanut 1 yhdistys. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut olivat 223 580 € vuonna 2024.

Työttömyysaste on ollut matalimmillaan touko- ja syyskuussa 7,5 % ja korkeimmillaan heinäkuussa 9,4 %. Tyrnävällä asiakasmäärät eli kaikkien työnhakijoiden määrä on vaihdellut huhtikuun 207 asiakkaasta kesä- ja heinäkuun 233 asiakkaaseen. Asiakasmäärät lisääntyvät, kun TE-toimistosta virtaa asiakaskuntaa kokeilukuntaan. Rakennetyöttömiä on ollut vähiten tammi- ja helmikuussa (67 henkilöä) ja eniten kesäkuussa (82 henkilöä). Työhaun keskimääräinen kesto on vaihdellut vuonna 2024 40–49 viikon välillä. Kaikkien asiakkaiden aktivointiaste on ollut parhaimmillaan lokakuussa (35 %) ja heikoimmillaan heinäkuussa (26,7 %). Palveluissa kuten kuntouttavassa työtoiminnassa, työkokeilussa, työvoimakoulutuksissa ja omaehtoisissa opinnoissa on ollut asiakkaita eniten syys- ja lokakuussa (70) ja vähiten tammi-kuussa (51). Työnhakuja on päätynyt eniten elokuussa (34) ja vähiten joulukuussa (9).

Tyrnävällä työllisyyden edistämistä/Te-palveluiden toimintaa on toteutettu vuonna 2024 neljän henkilön toimesta (kolme omavalmentajaa sekä työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori). TE-taustaisia työntekijöitä on ollut kaksi (0,70htv:n ja 0,50htv:n työpanoksella) ja kuntataustaisia on samaten kaksi (0,70htv ja 0,50htv), yhteensä 2,4htv.

Henkilöstö ja hyvinvointi	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	125 000	-	125 000	257 695	-132 695	206,2
Toimintamenot	-868 220	110 000	-758 220	-786 009	27 789	103,7
Toimintakate	-743 220	110 000	-633 220	-528 314	-104 906	83,4

Hallinto- ja kehittämisosaston hankkeet

- Pienten kuntien paikkatiedon hallinnan kokonaisvaltainen kehittäminen ja toiminnan tehostaminen 2021–2024.
- DigiHelppi – Henkilöstön digitaidot kuntoon yhteistyöllä -hanke. Yhteishanke Limingan ja Utajärven kuntien kanssa käynnistyi 9/2022

4.5 Sivistysosasto

Yleiskuvaus

Sivistysosasto tuottaa palveluja, jotka edistävät kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia opetuspalveluiden, varhaiskasvatus- ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kautta. Tulosalueeseen kuuluvat sivistysosaston hallinto, opetus-, varhaiskasvatus-, kulttuuri- sekä vapaa-aikapalvelut ja vapaa sivistystyö: kansalaisopisto, musiikkiopisto ja taiteen perusopetus.

Tavoite 2024

Tavoitteena on tarjota kuntalaisille hyvät lähtökohdat yksilön kasvuun, itsensä kehittämiseen sekä valmiudet menestyä erilaisissa toimintaympäristöissä. Sivistysosasto tarjoaa laadukkaita opetus-, varhaiskasvatus-, kulttuuri- ja vapaa-aikan palveluja ja edistää kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Pää tavoitteena vuodelle 2024 on ollut elinikäisen oppimisen mahdollistaminen sekä osallisuuden ja avoimuuden edistäminen.

Päämäärä 2024

Sivistysosastolla tuotetaan hyvinvointia edistäviä palveluja. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteitä tehtiin tiiviissä yhteistyössä kunnan muiden yksiköiden ja hyvinvointialueen kanssa. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä toimi kunnassa suunnitelman mukaisesti koordinoiden koko kunnan hyvinvointityötä.

Sivistysosasto talousarvio yhteensä

	Menot €	Tulot €	Netto €
Sivistysosasto	-18 283 512	1 010 861	-17 272 652
Hallinto	-186 135	21 792	-164 343
Opetuspalvelut	-11 657 812	580 212	-11 077 601
Varhaiskasvatuspalvelut	-5 544 445	236 869	-5 307 577
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-895 119	171 988	-723 131

Sivistysosasto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	899 047	-	899 047	1 010 861	-111 814	112,4
Toimintamenot	-18 306 583	-	-18 306 583	-18 283 512	-23 071	99,9
Toimintakate	-17 407 536	-	-17 407 536	-17 272 652	-134 884	99,2

Sivistysosasto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Hallinto	-136 040	-30 000	-166 040	-164 343	-1 697	99,0
Opetuspalvelut	-10 817 206	-270 000	-11 087 206	-11 077 601	-9 605	99,9
Varhaiskasvatuspalvelut	-5 703 242	300 000	-5 403 242	-5 307 577	-95 665	98,2
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-751 048	-	-751 048	-723 131	-27 917	96,3
Yhteensä	-17 407 536	-	-17 407 536	-17 272 652	-134 884	99,2

Sivistysosaston toiminnassa on keskitytty laadukkaiden sivistyspalveluiden tuottamiseen ja kuntalaisten hyvinvoinnin, elinikäisen oppimisen, kansainvälisyyden ja hyvän elämän edellytysten edistämiseen koko osaston yhteisillä toimenpiteillä. Lasten ja nuorten asiat ovat olleet esillä nuorten asioiden työryhmässä, oppilashuollon ohjausryhmässä ja hyvinvointityöryhmässä. Yhteistyötä eri osastojen välillä vahvistettiin edelleen Liikkuva- ja Lukeva kunta -ohjelmien kautta ja yhteisten hyvinvointi- ja kulttuuritapahtumien avulla. Kirkkomännikön päiväkodin ja koulun uudisrakennuksen rakennustyö valmistui joulukuussa 2024. Rakennuksessa on tiloja varhaiskasvatukselle, Kirkonkylän

esiopetukselle, alkuopetukselle sekä yhteiskäyttöön iltaja vapaa-ajan toiminnoille. Tilat on saatu päiväkodin ja koulun käyttöön vuoden 2025 alusta lähtien.

Koko osaston toimintaa on arvioitu säännöllisesti yksiköiden tulospalaverissa, osaston johtoryhmässä ja arviointityöryhmässä. Sivistysosaston johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Sivistysosaston arviointityöryhmä on kokoava elin, joka koordinoi ja kokoaa Tyrnävän kunnassa sivistysosaston arvioinnit ja kyselyt ja raportoi niistä lautakunnalle.

Opetuspalveluiden johtamisjärjestelmää arvioitiin vuoden 2024 aikana, ja arvioinnin pohjalta johtamisjärjestelmä uudistettiin vastaamaan nykyistä tilannetta ja muuttuvaa oppilasmäärää. Kirkkomännikön rehtori toimii myös Kuulammen koulun rehtorina. Kuulammen koululle täytettiin apulaisrehtorin virka syksyllä 2024.

Hankerahoituksilla on lisätty resurssia ja mahdollistettu monipuolista toimintaa kouluissa, päiväkodeissa ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa. Hankehallintoa ja hankeprosessien toimivuutta ja tehokkuutta on kehitetty. Osaston yhteisiä teemoja Liikkuva- ja Lukeva kunta sekä kansainvälisyys on toteutettu monipuolisesti ja kansainvälisyystoimintaa on laajennettu.

Osaston keskeinen riskitekijä on edelleen ollut henkilöstön saatavuus varhaiskasvatuksessa. Henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista on pyritty tukemaan hyvällä johtamisella ja riittäville tukitoimenpiteillä. Kiinteistöihin liittyvien sisäilmahaasteiden osalta on toimittu kunnan sisäilmaohjeistuksen mukaisesti.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Kuntalaisten ja henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen	Laadukas koulutus Hyvinvointityö ja tapahtumat Elinikäisen oppimisen vahvistaminen	Koulupudokkaiden määrä Tapahtumien ja työpajojen määrä Osallistujamäärät Arviointi ja saatu palaute. Vapaan sivistystyön tarjonta ja osallistuminen	Sivistysosasto on osallistunut tapahtumien järjestämiseen. Musiikkiopisto 55 hlöä. Kansalaisopisto 344 hlöä.
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Muutosten ennakointi ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen Aktiivinen vuorovaikutus kuntalaisten kanssa	Kyselyt, tapahtumat, yhteiskunnallisen keskustelun mahdollistaminen (kirjaston rooli) Yhteiset hankkeet Aktiivinen viestintä Vanhempainillat kouluissa ja päiväkodeissa	Kehityskeskustelut Palauteiden määrä Tiedotteiden määrä Osaston yhteiset palaverit ja työpajat	Toteutunut Tiedottamista toteutettu Toteutunut 3 kpl Toteutuneet
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Toiminta talousarvion ja toimintasuunnitelman ja strategian mukaista	Talouden seuranta ja tarvittavat toimenpiteet Osavuosisraportit	Sihy-jory Vaka-jory Rehtorikokoukset Tulospalaverit	Toteutuneet 1–2 krt/kk Toteutuneet

Hallinto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	12 100	-	12 100	21 792	-9 692	180,1
Toimintamenot	-148 140	-30 000	-178 140	-186 135	7 995	104,5
Toimintakate	-136 040	-30 000	-166 040	-164 343	-1 697	99,0

OPETUSPALVELUT

Palvelun yleistavoite

Tyrnävän kunnan strategian mukaisesti tavoitteena on luoda valmiudet elinikäiselle oppimiselle, tarjota laadukasta perusopetusta ja oppimisen tukea. Tyrnäväläiset arvot ja historia sisältyvät varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin sekä vapaan sivistystyön opintoihin. Opetuksessa hyödynnetään paikallisia ihmisiä ja yhteisöjä siten, että kulttuuriperintö pysyy osana yhteisöä ja kehittyä edelleen.

Tulosalueen kuvaus

Opetuspalvelut muodostuvat kouluista, esiopetuksesta, erityisopetuksesta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Tyrnävällä toimii neljä perusopetuksen koulua: Murron, Temmeksen, Kirkkomännikön sekä Kuulammen koulut. Koulujen oppilasmäärä on yhteensä 1301 (20.9.2024).

Päämäärä 2024

Yhteiset opetuspalveluiden painopisteet ovat hyvinvoinnin edistäminen, kestävä kehitys ja kansainvälisyys kouluissa. Oppilaiden ja opettajien ja koulujen muun henkilökunnan hyvinvointia edistetään osallisuuden lisäämisellä, varhaisella puuttumisella ja ennaltaehkäisevällä työllä sekä positiivisuudella. Kansainvälisyys näkyy kouluissa Erasmus-hankkeissa, kotikansainvälisyytenä ja opetuksessa kansainvälisten asioiden huomioimisena.

Opetussuunnitelma on opetuksen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta keskeinen ohjaava tekijä kunnassa. Toimintakulttuurin kehittäminen esiopetuksessa ja kouluissa opetussuunnitelman hengen ja linjausten mukaisesti on keskeinen kehittämiskohde opetustoimessa. Tämä vaatii henkilökunnalta työskentelytapojen ja toimintamallien jatkuvaa kehittämistä. Kaikki koulut ovat mukana kestävän kehityksen edistämässä mm. 50/50 ohjelman ja kiertotalouteen liittyvien oppimiskokonaisuuksien kautta.

Tyrnävän koulut ovat mukana Yrityskylä toiminnassa ja yrittäjyysluokat toimivat vuosiluokilla 7–9. Yrittäjyyskasvatus ja yrittäjyysluokkien toiminta on vakiintunut koulun arkeen ja elävöittää koulun toimintaa. Yrittäjyyskasvatus on nykyisen opetussuunnitelman tärkeä painopistealue. Kuulammen yrittäjyyskasvatus jatkuu August Sahlsten -lukiossa yrittäjyyspainotteisena.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Laadukas perusopetus Paras mahdollinen oppimispaikka vähenevät resurssit huomioiden Toimiva ja ennakoiva opiskeluhoito Varhainen puuttuminen	Oppilasryhmien ja työjärjestyksen suunnittelu Opetussuunnitelman toteuttaminen Suunnitelmallinen oppilashuoltotyö	Palaute: huoltajat, oppilaat, henkilökunta Oppilaiden osallisuus Ryhmäkoko Tuntikehys Resurssi/oppilas	Palaute koottu koulukohtaisesti Luokkakoot: Alakoulut ka: KM / RR 21opp. MU 18 opp. TE 13 opp. Yläkoulu: KL 21 opp.
	Henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin lisääminen Henkilöstön välisen yhteistyön kehittäminen (yksiköt, koko kunta) Riittävä opettajaresurssi Riittävä tuntikehys	Yhteinen osaamisen kehittäminen Tiimien toiminnan tukeminen ja kehittäminen Ohjaajaresurssin käytön suunnittelu Henkilöstöstrategia henkilöstöjohtamisen välineenä (suunnitelmallisuus) Riittävät resurssit ja koryhmien mahdollistamiseen	Toiminnan arviointi Vuosisuunnitelman arviointi Ylituntien määrä Sijaiskulut Palaute Sairauspäivien määrä Koulutuspäivien määrä	Toteutunut. Koulukohtaisesti tehty 191,5 h 422 211 €

	IT- ja AV-laitteiden määrä ja taso riittävä	Suunnitelma IT-laitteiden uusimisesta TAT-työryhmän yhteistyö.	Toimivat laitteet IT-laitteiden tarvearvioitus ja -suunnitelmat tehty	Toteutunut TVT-strategian mukaisesti
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Pedagogisen keskustelun kehittäminen Henkilökunnan välinen keskustelu Oppijoiden osallisuuden lisääminen Kodin ja koulun välisen keskustelun kehittäminen	Tiimien työskentelyn tukeminen Säännölliset johtoryhmät Viestinnän avoimuus (esim. muistiot) Henkilökunnan osallistaminen työtehtävien määrittelyssä	Kehityskeskustelut: henkilökohtaiset, tiimit Oppilaiden kehityskeskustelut Kyselyt: oppilaat, huoltajat, henkilökunta	Toteutuneet. Oppilaiden kehityskeskustelut toteutuvat 2., 4. ja 6. luokilla Kaikille 7.-luokkalaisten huoltajille on tarjottu Lapset puheeksi -keskusteluja, 8.-luokkalaisten vanhempienvartteja ja 9.-luokkalaisten kehityskeskusteluja.
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Toiminta suhteutetaan käytettävissä oleviin resursseihin Yksiköiden yhteistyön lisääminen	Talouden toteuman seuranta kuukausittain rehtoripalaverissa Yhteishankinnat	Toteumat kuukausittain Osavuosiraportit	Toteutunut Toteutuneet

Tyrnävän kouluissa on edistetty oppilaiden osallisuutta tarjoamalla oppilaille mahdollisuus osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja arviointiin uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kuulammen koululla on oppilaiden edustus ollut mukana koulun yhteisöllisen oppilashuollon kokoontumisessa. Oppilaiden toiveesta oppilaskunta ja tukioppilaat ovat järjestäneet välituntiaktiviteetteja, teemaviikkoja sekä tapahtumia. Koulujen lukuvuosisuunnitelmien arviointia on tehty koulujen tiimeissä ja johtoryhmissä. Oppilaita ja henkilökunta on osallistunut useisiin hyvinvointia, koulun toimintaa ja erilaisten tapahtumien sisältöjä koskeviin kyselyihin.

Kuulammen koululla lukuvuoden 2024–2025 teemana on Kunnioittava kohtaaminen kasvokkain luo viihtyvyyttä. Kehittämiskohteina henkilöstön osaamisen kehittäminen koulutussuunnitelman ja eri opettajaryhmien yhteistyön kautta, monipuolisten oppimistaitojen ja -ympäristöjen kehittäminen, kouluun kiinnittymisen tukeminen, kansainvälisyys, avoin ja toimiva viestintä, lukutaitotyö, osallisuus sekä kokonaisvaltainen hyvinvointi.

Erityisesti lukutaidon edistämiseen on kiinnitetty huomiota lukuviikolla ja lukutunteina, lukudiplomin käytöllä ja Lukumyyrä -toiminnalla. Liikkuva kunta toimintaan liittyen Kuulammen koulun oppilaskunnan hallitus ja tukioppilaat ovat järjestäneet erilaisia kisoja/turnauksia. Kuulammen koululla on toteutettu liikkuvan kunnan mukaisia toimintoja mm. Välituntiliikuntaa ja liikuntapäiviä. Kuulammen koululla kansainvälinen toiminta oli hyvin aktiivista. Liikkuvuuteen on osallistunut sekä oppilaita että aikuisia Kuulammen koululle ja koululta yhteistyötahoihin.

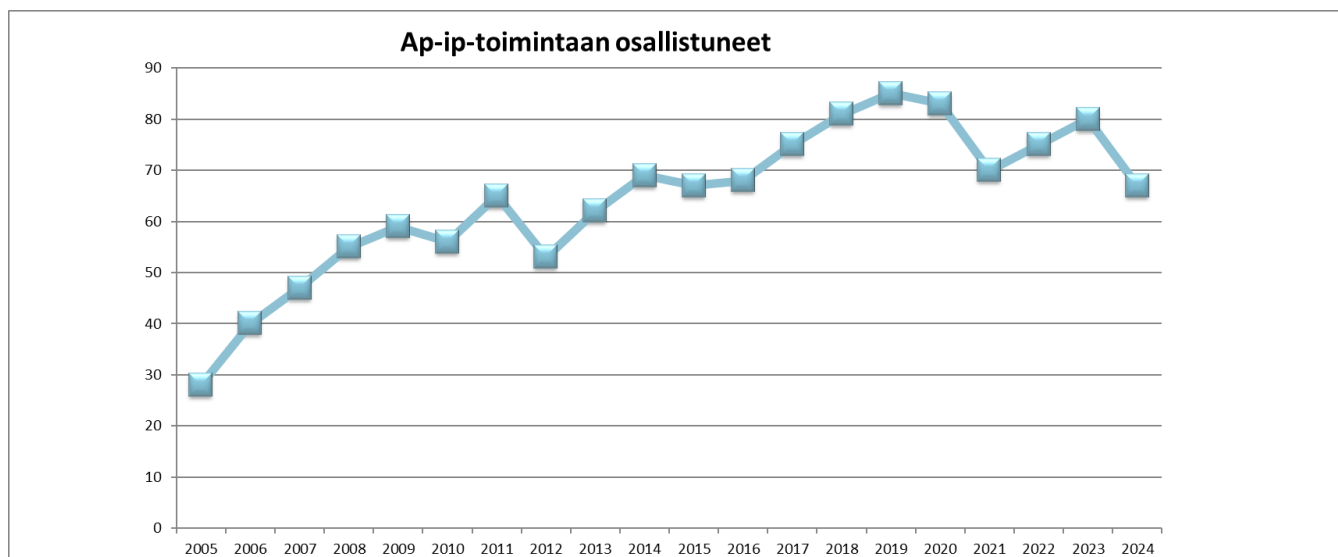
Kirkkomännikön koulun päiväkodin ja koulun uudisrakennuksen rakennustyö valmistui joulukuussa 2024. Rakennuksessa on tiloja varhaiskasvatukselle, Kirkonkylän esiopetukselle, alkuopetukselle sekä yhteiskäyttöön ilta- ja vapaa-ajan toiminnoille. Tilat on saatu päiväkodin ja koulun käyttöön vuoden 2025 alusta lähtien. Kirkkomännikön luokkien väistö Rantaroustin tiloihin (suurin osa alkuopetuksen ryhmistä) ja sieltä Kuulammen ja Murron kouluille (viidennen luokan opetusryhmät) jatkuu lukuvuoden 2024–2025 ajan.

Kirkkomännikön koululla (Kirkkomännikkö ja Rantarousti) koulun yhteisten arvojen sisäistämistä on jatkettu luokkien toiminnassa. Koulun yhteiset arvot ovat oppimisen ilo, kunnioitus, rehellisyys ja ystävällisyys. Koulun arvot tukevat kunnan yhteistä hyvinvoinnin tavoitetta. Lukuvuoden 2024–2025 teemoina ovat yhteisöllisyys ja kulttuuri, asioina mm. kummioppilastoiminta ja oman luokan päivät sekä kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen arjessa. Työyhteisön yhteisenä tavoitteena on positiivisen palautteen antaminen. Koululla toimivat työryhmät tukevat molempien teemojen käytännön toteutumista.

Liikkuva kunta -ohjelman osalta Kirkkomännikön ja Rantaroustin koululla käytössä aamupäivällä pitkä liikuntavälitunti. Koululla on hankittu välitunnille liikuntavälineitä erityisesti oppilaskunnan toimesta. Viidennen luokan oppilaita on koulutettu välituntitoiminnan vetäjiksi pienemmille koululaisille, toiminta on jatkoa edellisen lukuvuoden toiminnalle. Vuoden aikana on järjestetty erilaisia liikuntatapahtumia kuten liikunta- ja retkipäiviä luokittain tai luokka-asteittain, jalkapalloturnaus ja Rynkeby-kävely. Lisäksi nuorisotoimen hankkeen kautta on saatu välitunneille lisää aikuisia ja heidän järjestämäänsä toimintaa ja kohtaamisia.

Murron koululla teemana ovat olleet hyvät tavat (kaveritaidot, toisen kunnioittaminen ja hyvinvointi) ja liikunta (ravinto, lepo). Murron koulun ympäristö mahdollistaa monipuolisten ja erilaisten liikuntamahdollisuuksien toteuttamista, esimerkkinä frisbeegolfrata välittömässä koulun läheisyydessä. Opetussuunnitelman mukainen uintiopetus on toteutunut Murron koululla suunnitellusti. Oppilaskunnan järjestämiä liikuntatapahtumia on toteutettu lukuvuoden aikana. Murron koululla ruokailuteema on ollut näkyvänä osana toimintaa, huomiota on kiinnitetty kouluruokailun sujumiseen. Kirjaston kanssa tehty monipuolista lukutaitoyhteistyötä. Lisäksi on tehty kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti retkiä.

Temmeksen koululla on lukuvuoden aikana jatkettu toimintaa positiivisen ilmapiirin, yhteisöllisyyden ja turvallisuuden kehittämiseksi. Lisäksi yhteistyötä on jatkettu kylän ja kunnan eri toimijoiden kanssa. Mm. uinnit toteutuivat kaikkien koulun oppilaiden osalta yhteistyökumppanien tuella. Oppilaskunta on järjestänyt koulun oppilaille toimintaa esimerkiksi ystävänpäivä- sekä laskiaistapahtumien muodossa. Koululle on hankittu pihaliikuntavälineitä oppilaiden käyttöön. Toimivan ja kannustavan kyläkoulun yhteisöllisyys oli Temmeksen koulun kantavana ajatuksena ja ohjasi koulun toimintaa. Oppilaiden yhteisöllisyyttä sekä liikunnallisuutta tuettiin eri luokka-asteiden välisillä otteluilla ja koulun hiihto- ja yleisurheilukilpailuilla. Yhteistyötä Tenavatalon kanssa pidettiin yllä mm. koulun oppilaiden pitämällä lukuhetkillä sekä oppilaiden säännöllisillä vierailuilla päiväkodin arjessa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa on tarjottu kaikille 1.–2.-luokkien oppilaille sekä niille 3.–9.-luokkien oppilaille, jotka kuuluvat erityisen tuen piiriin. Syksyllä 2024 aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui 68 oppilasta, joista 1. luokan oppilaita oli 42, 2. luokan oppilaita oli 20 ja 3.–9.-luokkien erityisen tuen oppilaita oli 5. Toimintaan osallistuvista oppilaista oli Kirkkomännikön koululla 46, Murron koululla 19 ja Kuulammen koululla 2.

Tyrnävän koulujen esi- ja perusopetuksen oppilasmäärän kehitys lukuvuosittain. Lukuvuoden 2025–2026 osalta oppilasmäärä on ennuste. (Vrt. v. 2006 oppilasmäärä 1100).

Lukuvuosi	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2025–2026
Oppilasmäärä	1420	1388	1301	1267
muutos % edelliseen	-2,3	-2,3	-6,3	-2,6

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Kasvun ja oppimisen tuen tarkoituksena on järjestää esi- ja perusopetuksen oppilaille riittävä yleinen, tehostettu ja erityinen tuki osana esi- ja perusopetusta. Tukea voidaan antaa erilaisina opetusjärjestelyinä kuten osa-aikaisena erityisopetuksena luokkatilanteessa tai joustavissa ryhmissä. Tarvittaessa järjestetään erityinen tuki oppilaskohtaisen

suunnitelman mukaisesti. Oppilaat sijoittuvat mahdollisuuksien mukaan lähikouluunsa perusopetusryhmiin. Koulunkäynninohjaajien resurssia jaetaan luokkiin oppilaiden tuen tarpeen perusteella. Laajaa tukea tarvitseville oppilaille on kolme erityisluokkaa kirkonkylän kouluilla. Kasvun ja oppimisen tuen järjestämiseen kuuluu usein moniammatillista yhteistyötä oppilashuollon sekä kuntouttavien ja/tai hoitavien tahojen kanssa.

Syksyn 2024 tilastoinnissa koulujen 1301 esi- ja perusopetuksen oppilaasta 184 sai tehostettua tukea (14,1 %). Erityisen tuen piirissä oli yhteensä 60 oppilasta (4,6 %), joista 30 oppilaalla oli pidennetty oppivelvollisuus.

Hankkeet

- **Erasmus+ -liikkuvuusprojektit Kuulammen koululla**
Koululle on myönnetty toimikaudelle 2021-2027 Erasmus+ -akkreditointi, joka takaa koululle rahoituksen 7 vuodelle liikkuvuusprojekteihin. Hankkeessa on toteutettu oppilas- ja henkilöstöliikkuvuuksia sekä vastaanotettu vierailijoita.
- **Erasmus+ Kirkkomännikkö**
Kirkkomännikön koulu on mukana keväällä 2023 alkaneessa Overcoming Disabilities and Enforce Social Inklusion via 3D printing –Erasmus+ -hankkeessa. Hankkeen aikana opettajia osallistui yhteisiin projektipäiviin Kreikassa ja Italiassa sekä keväällä 2024 Tyrnävällä. Hanke sisältää oppilaiden kanssa työnettävän projektin 3D-tulostukseen liittyen. Hanke päättyi 31.12.2024.
- **Erasmus+ -henkilöstöliikkuvuus Murron koululla**
Yhteistyökouluna Sloveniassa oleva Viz osnovna šola rogatec.
- **Perhelukeminen ja lukutaito lentoon, OPH**
Lukuliikkeen rahoittama hanke, jossa lukemista ja lukuiloa vahvistettiin järjestämällä tapahtumia, tempauksia, teemapäiviä ja kilpailuita kuntalaisille sekä tarjoamalla kiinnostavaa lukemista eri alustoille arjessa saavutettavaksi. Hankkeessa luotiin Perhelukemisen ohjelma. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 80 000 €. Hanke päättyi 30.6.2024.
- **TVT kouluarkeen (OKM)**
Tavoitteena on vahvistaa kunnassamme oppimisen digitalisaation laatua luomalla ja vakiinnuttamalla sellaiset toimintamallit ja käytänteet, joilla voidaan varmistaa kaikkien kunnan oppilaiden tasavertaiset mahdollisuudet saada osallisuuteen ja yhteiskunnassa aktiiviseen toimijuuteen tarvittavat tieto- ja viestintäteknologian taidot sekä tuottaa hankkeen tavoitteita tukevaa opetusmateriaalia. TVT-strategia on päivitetty sekä toimintamallit on vakiinnutettu käytäntöön. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 49 545 €. Hanke päättyi 31.7.2024.
- **Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024**
Valtionavustus on tarkoitettu koronaepidemiasta johtuvien vaikutusten tasoittamiseen, lapsen oppimisen ja kehityksen tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen varhaiskasvatuksessa sekä oppimiseen, oppilaanohjaukseen, hyvinvointiin ja tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen esi- ja perusopetuksessa. Hankeen avulla on palkattu Kuulammen koululle resurssiopettajat matematiikkaan ja äidinkielen toteuttamaan TAVOITA-mallia. Hankkeen avulla on myös palkattu koulunkäynninohjaajia kunnan kouluihin. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 163 000 €. Hanke päättyi 31.7.2024.
- **Virtaa kansainvälisyyteen 2, OPH**
Hankkeen tavoitteena oli tarjota lapsille ja oppilaille yhdenvertaisia mahdollisuuksia omaksua globaalikansalaisuuteen liittyviä tietoja, taitoja ja arvopohjaa, edistää kulttuurista lukutaitoa sekä vahvistaa opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaista laaja-alaista osaamista. Hankkeessa on onnistuttu liikkuvuustoimintojen rutiinien vahvistamisessa ja kokonaisvaltaisesti kansainvälisyysvastaavien osaamisen edistämässä. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 8 000 €. Hanke päättyi 31.12.2024.
- **Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin v. 2023–2024 (Tasa-arvohanke 2023–2024)**
Valtionavustus on tarkoitettu esi- ja perusopetuksen tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Valtionavustuksella edistetään oppimista, hyvinvointia ja vuorovaikutusta sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä ja riittävän varhaista tukea. Avustusta on käytetty opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi, ryhmien jakamiseen ja jakotunteihin sekä koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 73 000 €. Hanke päättyi 31.12.2024.
- **Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin v. 2024–2027 (Tasa-arvohanke vuodelle 2024)**

Valtionavustus on tarkoitettu esi- ja perusopetuksessa opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi, ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin tai avustajien palkkaamiseen. Avustuksen käyttö on aloitettu vuoden 2024 aikana. Hankkeen avulla on palkattu kolme koulunkäynninohjaajaa eri kouluille. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 159 000 €, josta 53 000 € vuodelle 2024.

- **Kippareita kansainvälisyyden virtaan -hanke**

Hankkeen tavoitteena on löytää linkejä kansainvälisyyden ja kestävän kehityksen välillä. Hankkeessa pyritään löytämään konkreettisia toimia mm. luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja kestävän elämäntavan edistämiseen osana kansainvälisyystoimintaa ja tuoda esiin kansainvälisyyskasvatuksen keskeiset arvot (ihmisoikeudet, yhdenvertaisuus, sukupuolten välinen tasa-arvo sekä rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistäminen). Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 12 000 €. Avustuksen käyttöaika on vuoden 2025 loppuun.

Koulun kerhotoiminnan tukeminen

Koulujen kerhotoimintaa tuetaan valtion erityisavustuksella. Kouluissa on toiminut useita kerhoja mm. musiikin, liikunnan ja tietotekniikan aihepiireistä. Koulujen vuosittainen kerhotarjonta on esitelty koulujen lukuvuosiedotteissa. Kerhotoimintaa koordinoi kerhokoordinaattori.

August Sahlsten -lukio

August Sahlsten -lukion (AS-lukio) toiminta Tyrnävällä käynnistyi elokuussa 2018. Lukiossa oli vuoden 2024 syksyllä 41 opiskelijaa. Elokussa 2024 uusia lukiolaisia aloitti 10, joista vuoden lopussa edelleen opiskeli AS-lukiossa kahdeksan opiskelijaa. AS-lukiolta valmistui 13 ylioppilasta 1.6.2024.

AS-lukio on edelläkävijä opetusteknologian hyödyntämisessä. Opinnot suoritetaan kokonaan monimuoto-opiskeluna: osalla tunneista opettaja on paikalla luokassa, osalla taas mukana videoneuvotteluyhteyden välityksellä. Opiskelijat ovat kuitenkin aina yhdessä tunneilla luokassa. Lisäksi AS-lukion ryhmänohjaajat huolehtivat arjen sujumisesta koululla.

August Sahlsten -lukion opetuksen järjestämisestä vastaa Oulun Lyseon lukio. Tyrnävän kunnan vastuulla ovat tilat, opiskelijahuollon käytännön järjestelyt ja erityisopettajan palvelut. Joitakin musiikin tunteja on järjestetty Kuulammen koululla. Kokeita ja joitakin oppitunteja on pidetty auditoriossa ja Tyrnävän kirjaston Kivipirtissä. Opiskelijahuollossa lukio noudattaa Oulun Lyseon ja Oulun kaupungin linjauksia ja suunnitelmia, mutta niiden toteutus on ollut Tyrnävän opiskelijahuollon henkilöstön vastuulla. Lisäksi seurakunnan nuorisotyöntekijä ja kunnan etsivä nuorisotyöntekijä ovat molemmat järjestäneet opiskelijoille kahvit kerran viikossa.

August Sahlsten -lukion opiskelijat ovat käyneet vierailuilla ja osallistuneet useisiin tapahtumiin vuonna 2024. Lukiolaiset osallistuivat penkkareihin ja vanhojen päivään 8.-9.2.2024 Lyseolla Oulussa, mutta järjestivät myös omat penkkarit Tyrnävällä 7.2.2024. Opinto-ohjauksen opintojaksolla toisen vuoden opiskelijat tutustuivat jatko-opintoihin korkeakouluissa, kun Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijalähettiläät vierailivat helmi-maaliskuussa 2024. Lukiolaisten työelämätaitoja kävi vahvistamassa Lakeuden Sillat -hankkeen hankekoordinaattori 11.3.2024. August Sahlsten -lukiolaisten talousosaamista kävi tukemassa Nordean vastuullisuustiimi pitämällä työpajan aiheesta "Oman talouden eväät: Suhde rahaan ja budjetointi" 21.3.2024. Oulun yliopiston digitaalisen valmistuksen työympäristö Fab Lab Oulu kävi pitämässä AS-lukiolla työpajan 22.11.2024. Ykköset osallistuivat Työn taitajat -tapahtumaan Oulun BusinessAsemalla. Abiturientit osallistuivat Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun Hakijan päivään 7.11.2024. Evankelisluterilaisen uskonnon opintojaksojen tunneilla on käynyt vieraita Nuorten tiedeakatemiasta sekä syys- että kevätlukukaudella ja toimittaja Rauhan Tervehdys -lehdestä 12.11.2024. Opiskelijat myös vierailivat Tyrnävän kirkossa 20.8.2024. Koko koulu osallistui 5.12.2024 "Tee hyvää" -päivään. Talousmatematiikan tunnilla 29.10.2024 vieraili Oulun Osuuspankin edustaja puhumassa taloustaidoista. Joulukuussa lukiolaiset osallistuivat Kauneimmat joululaulut -tapahtumaan Tyrnävän kirkossa. Koululla toimii turvallisuustiimi, jossa on mukana kaksi opiskelijaa kustakin ikäluokasta. Syyskuussa koululla järjestettiin yhteinen poistumisharjoitus. Palo- ja pelastustoimi piti Turvallisuusluennon toisen vuosikurssin opiskelijoille 30.9.2024. Vanhempainillat on pidetty elokuussa ja joulukuussa. Lyseolla pidettiin tammikuussa kaikille yhteinen ysluokkalaisten vanhempainilta, joka oli katsottavissa myös verkon kautta.

Lukion opiskelijat, aineenopettajat, ryhmänohjaajat, opinto-ohjaaja ja apulaisrehtori ovat markkinoineet AS-lukiota Perunamarkkinoilla, Kempeleen ysien illassa, Kuulammen koulun opettajankokouksessa ja ysien illassa syksyllä 2024. Ryhmänohjaajat ovat myös vierailleet yhdeksäsluokkalaisten OPO-tunneilla Kuulammen koululla. Lisäksi AS-lukiota on pidetty esillä sosiaalisen median kanavissa.

Syksyn 2024 aikana selvitettiin ajokorttiedun ja sille vaihtoehtoisen älypuheliniedun käyttöönottamista kannustimena lukioon hakeutumiselle.

Vapaan sivistystyön palvelut

Kansalaisopisto

Lakeuden kansalaisopisto toimii Limingan, Lumijoen ja Tyrnävän kuntien alueella. Sen toiminta perustuu lakiin vapaasta sivistystyöstä. Lakeuden kansalaisopisto tarjoaa matalan kynnyksen harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia ja yleissivistävää koulutusta tasa-arvoisesti kaikenikäisille toimialueensa asukkaille. Kansalaisopiston tavoitteena on edistää kuntalaisten aktiivista osallistumista, yhteisöllisyyttä, elinikäistä oppimista ja sekä henkistä että fyysistä hyvinvointia. Kaikki kurssit ovat avoimia myös muiden kuntien asukkaille.

Tyrnävällä kansalaisopiston kursseille osallistui 344 henkilöä vuonna 2024. Toteutuneita kursseja oli 27 kpl. Tyrnävällä järjestettiin kursseja musiikkiin, kuvataiteisiin ja muotoiluun, kädentaitoihin sekä tanssiin ja liikuntaan liittyen. Opetustunteja toteutui 893,45 oppituntia.

Musiikkiopisto

Limingan seudun musiikkiopisto toimii neljän kunnan alueella eli Limingassa, Lumijoella, Siikalatvalla ja Tyrnävällä. Musiikkioppilaitos tarjoaa korkeatasoista ja opetussuunnitelmaan perustuvaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti. Musiikkiopisto järjestää luokka- ja oppilaskonsertteja, joihin kaikki kuntalaiset ovat tervetulleita nauttimaan musiikillisista taide-elämyksistä.

Tyrnäväläisiä opiskeli vuonna 2024 Limingan seudun musiikkiopistossa yhteensä 55 henkilöä. Opetusta annettiin seuraavissa instrumenteissa: viulu, alttoviulu, sello, huilu, piano, laulu, trumpetti, klarinetti, sähkökitara, kitara. Teoria-aineita (MuPe) järjestettiin 3 läpivuoden kestävästä kurssista. Vuonna 2024 musiikkiopisto järjesti Tyrnävällä 9 konserttia.

Opetuspalvelut	Alkuperäinen-talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	557 047	-	557 047	580 212	-23 165	104,2
Toimintamenot	-11 374 253	-270 000	-11 644 253	-11 657 812	13 559	100,1
Toimintakate	-10 817 206	-270 000	-11 087 206	-11 077 601	-9605	99,9

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Palvelun yleistavoite

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Laadukasta varhaiskasvatusta järjestetään siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin Tyrnävällä esiintyvä tarve edellyttää.

Tulosalueen kuvaus

Tyrnävällä tarjotaan varhaiskasvatusta päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä avoimessa varhaiskasvatuksessa. Päiväkoteja on viisi; Murrossa päiväkotiki Käpytikka, Temmeksellä päiväkotiki Tenavatalo ja kirkonkylällä päiväkodit Toukovakka, Kuumestari ja Väentupa. Tyrnävällä työskenteli kevätkaudella 5 ja syyskaudella 4 kunnallista perhepäivähoitajaa (Murrossa ja kirkonkylän alueella). Lisäksi perhepäivähoitoa tarjotaan Murron ja kirkonkylän ryhmäperhepäivähoitokodeissa.

Tyrnävällä on myös yksityistä varhaiskasvatustoimintaa. Yksityisiä päiväkoteja on kolme, Murrossa Touhula sekä kirkonkylällä päiväkodit Vekkuli ja Karuselli. Kunnassa toimi yksi yksityinen perhepäivähoitaja.

Päämäärä 2024

Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää ja tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa varhaiskasvatustilain mukaisesti painottuu pedagogiikka. Laissa määritellään ryhmäkoko ja asetetaan tavoitteet varhaiskasvatustyöryhmälle. Palvelun tarkoitus on tukea tyrnäväläisten lasten ja perheiden hyvinvointia.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Toiminta tukee lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia.	Lapselle laaditaan varhaiskasvatus- tai esiopetussuunnitelma. Lapset puheeksi -menetelmä Kolmiportainen tuki ja veo-yhteistyö Varhaisen tuen ryhmä ja esiopetuksen opiskeluhoito	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma Tuen tarpeen lomakkeet Asiakastytyväisyyskysely	Kaikille lapsille tehty vasu ja vasuarviointi. Lapset puheeksi-keskustelut tarjottu kaikille 2- ja 5-vuotiaiden lasten huoltajille. Asiakastytyväisyyskysely keväällä 2024, seuraava keväällä 2026.
	Pedagoginen toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi Toimiva oppimisympäristö Kehittyvä toimintakulttuuri	Varhaiskasvatus-/ esiopetussuunnitelmien sekä tuen tarpeiden mukainen toiminta Ryhmävasut	Yksikkö ja tiimikohtaiset toimintasuunnitelmat Arviointi; yksikkö-, tiimi- ja lapsen vasuarviointi	Toimintasuunnitelmat tehty Yksikkö ja tiimikohtainen arviointi 2/vuosi Vasuarviointi 1/vuosi
	Tuetaan henkilöstön hyvinvointia ja työssä jaksamista sekä ammatillista kehittymistä	Henkilöstön täydennuskoulutukset Kehityskeskustelut (yksilö tai ryhmä)	Tiimityön toteutumisen arviointi Kehityskeskustelut Koulutuspäivien määrät Sairauspäivät	Tiimiarviointi 2/vuosi Tiimi- tai yksilökehityskeskustelut 1/vuosi Ea1-koulutus 10 työntekijälle
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Henkilöstön toimiva yhteistyö Avoin vuorovaikutus lasten, perheiden ja yhteistyötahojen kanssa	Tiimityön tukeminen Lasten ja huoltajien osallisuus Monialainen yhteistyö Seudullinen yhteistyö	Henkilöstöpalaverit Tiimipalaverit Kehityskeskustelut Vasukeskustelut Lp-keskustelut Vanhempainillat ja muut yhteistyömuodot Asiakastytyväisyyskysely	Yksikkökohtaiset henkilöstöpalaverit 1/viikko Tiimipalaverit 1/viikko Vasu-keskustelut 1-2/vuosi Vanhempainilta 1/vuosi Perheille suunnatut tapahtumat 1-2/vuosi/toimintayksikkö Asiakastytyväisyyskysely keväällä 2024, seuraava keväällä 2026
	Varhaiskasvatusta on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin tarve sitä edellyttää.	Tarjotaan vuorohoittoa ja sovittuun hoitoaikaan perustuvaa varhaiskasvatusta perhepäivähoidossa ja päiväkodeissa sekä avointa varhaiskasvatustoimintaa Yksityisen varhaiskasvatuksen tukeminen ja valvonta	Hakijat Sijoitukset Valvontakäynnit yksityisissä toimintayksiköissä	Kaikille lapsille on järjestetty Varhaiskasvatuslain edellyttämässä aikataulussa sekä siinä laajuudessa ja sellaisessa muodossa kuin tarve on edellyttänyt. Valvontakäynnit 2kpl /toimintayksikkö
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Talousarvion sitovuus	Toiminta talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaista. Vaka-joryissa talousasioiden käsittely	Talousarvion toteutuman seuranta kuukausittain, osavuosi- ja vuosiraportit	Toteutunut

Varhaiskasvatuksessa vuoden 2024 painopistealueina ovat olleet kierrätys ja ekologisuus, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen sekä näkyvyyden lisääminen. Varhaiskasvatuksen ympäristökasvatuksen suunnitelman pohjalta on tehty yksikkökohtaiset suunnitelmat. Lasten kanssa on käsitelty kierrätykseen ja luonnossa toimimiseen liittyviä teemoja. Myös kiusaamisen ehkäisemiseksi on laadittu koko varhaiskasvatusta koskeva suunnitelma sekä yksikkö- ja tiimikohtaiset suunnitelmat. Näiden pohjalta teemoja on käsitelty eri tavoin lapsiryhmissä. Varhaiskasvatuksen toimintaa on tehty näkyväksi lisäämällä huoltajille suunnattua tiedottamista mm valokuvien kautta. Lisäksi päivittäisestä toiminnasta ja tapahtumista on tehty julkaisuja toimintayksiköiden somekanavilla.

Toimintayksiköissä on arvioitu varhaiskasvatustoimintaa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta. Toiminnan arviointien kautta yksiköissä on tehty yksikkökohtaiset yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmat.

Varhaiskasvatuksessa liikkuminen on osa lasten päivittäistä toimintaa. Kaikissa päiväkodeissa ei ole käytössä liikuntasalia, joten sisäliikuntaa suunniteltiin myös pieneen tilaan sopivaksi. Lasten kanssa ulkoiltiin päivittäin (2–3 h/päivä) ja hyödynnettiin oman piha-alueen lisäksi lähiympäristöä sekä lähiympäristön erilaisia liikuntapaikkoja. Lapsille tarjottiin mahdollisuuksia monipuoliseen liikuntaan eri ympäristöissä; pihilla, leikkipuistoissa ja metsässä.

Lukutaidon edistämiseen kiinnitettiin huomiota vuoden aikana. Lapsille järjestettiin ikä- ja kehitystasoon sopivaa lukutaidon edistämistä tukevaa toimintaa. Varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmien käytössä oli vuoden ajan Luku-lumo sovellus.

Kirkonkylän esiopetus järjestettiin Kirkkomännikön koulun tiloissa varhaiskasvatuksen ja koulun yhteistyönä. Varhaiskasvatusta tarvitsevia esioppilaita oli kevätkaudella kolme ryhmää. Varhaiskasvatusta tarvitsevien esioppilaiden määrä kasvoi syyslukukaudelle, jonka vuoksi varhaiskasvatukseen avattiin neljäs, pienempi esiopetusryhmä. Ryhmään palkattiin yksi varhaiskasvatuksen opettaja. Ryhmä toimi tiiviissä yhteistyössä yhden koulun esiopetusryhmän kanssa. Tämä tarve jatkuu myös kevätkauden 2025.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa kaksivuotisen esiopetuskokeilun ja siihen liittyvän seurantatutkimuksen elokuu 2021 ja toukokuu 2024 välisenä aikana. Tyrnävän kunta on valikoitunut kokeilussa verrokkikunnaksi, jossa ei järjestetä kaksivuotista esiopetusta. Verrokkikuntana Tyrnävä osallistuu kokeilun seurantatutkimukseen.

Muodollisesti pätevän henkilöstön rekrytoinneissa oli haasteita vuoden 2024 aikana. Erityisesti pätevien varhaiskasvatuksen opettajien saaminen tehtäviin on ollut haastavaa. Tehtävät täytettiin määräaikaista epäpäteville henkilöillä tai tehtävä muutettiin varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäväksi määräajalle.

Uuden Kirkkomännikön päiväkodin ja koulun rakennustyö eteni suunnitellusti vuoden 2024 aikana. Rakennus valmistui joulukuussa 2024 ja tilat otettiin käyttöön vuoden 2025 alusta.

Hankkeet ja erityisavustukset

- **Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin 2023–2024**
Avustuksella on ollut palkattuna yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja koko vuoden sekä toinen syyskaudella 4 kuukautta. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 60 000 €.
- Valtion erityisavustus kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun verrokkikunnille vuosille 2021–2024
- Valtion erityisavustus kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun verrokkikunnille vuosille 2022–2024

Lasten määrä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa vuonna 2024

Vuoden 2024 aikana kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeneille on järjestetty paikka lain edellyttämän hakuajan puitteissa.	1/2024	5/2024	9/2024	12/2024
Perhepäivähoito	16	19	14	12
Päiväkoti/alle esiopetusikäiset	260	269	230	239
Esiopetusikäiset	76	75	93	92
Yhteensä	352	363	337	343
Avoin varhaiskasvatus	44	46	36	36
Yhteensä	396	409	373	379

Yksityiset varhaiskasvatuspalvelut toimivat kunnan palveluiden rinnalla. Palveluseteli oli käytössä kunnassa toimivissa yksityisissä päiväkotipalveluissa. Yksityisen hoidon tukea ja yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksettiin yksityiseen perhepäivähoitoon ja muissa kunnissa toimiviin yksityisiin päiväkotipalveluihin.

Yksityinen varhaiskasvatus	1/2024	5/2024	9/2024	12/2024
Palveluseteli asiakkaat	102	117	92	94
Yksityinen hoidontuki/ yksityinen hoito	2	7	1	0
Yhteensä	104	124	93	94
Kotihoidontuki	130	127	93	85
Joustava/osittainen tuki	35	40	28	37

Varhaiskasvatuspalvelut	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	204 400	-	204 400	236 869	-32 469	115,9
Toimintamenot	-5 907 642	300 000	-5 607 642	-5 544 445	-63 197	98,9
Toimintakate	-5 703 242	300 000	-5 403 242	-5 307 577	-95 665	98,2

KULTTUURI - JA VAPAA-AIKAPALVELUT

Palvelun yleistavoite

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia, sivistystä ja kotikunnassaan viihtymisen sekä osallisuuden kokemuksia.

Tulosalueen kuvaus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sisältävät kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- sekä etsivän nuorisotyön palvelut. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuksia itsensä sivistämiseen ja elinikäiseen oppimiseen sekä virkistymiseen ja kulttuurisiin sisältöihin. Kuntalaisten hyvinvointia ja terveitä elintapoja edistetään mielekkäitä ja tarkoituksenmukaisia toimintaympäristöjä, tapahtumia sekä osallistumisen mahdollisuuksia tarjoamalla. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut edistävät Tyrnävän kunnan elinvoimaa erityisesti luovia aloja ja matkailua kehittämällä.

Päämäärä 2024

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden painopisteet ovat nuorisotyön kehittäminen hyvinvointialueen rajapinnan osalta, kirjastopalveluiden kehittäminen ja hakeutuvien palveluiden edistäminen sekä Meijerialueen kehittäminen matkailullisesti. Osana kunnan hyvinvointityötä ovat Lukeva kunta ja Liikkuva kunta -ohjelmien toimenpiteiden aktiivinen kordinointi. Yhteistyön ja viestinnän kehittäminen on keskeistä yhteisproduktioiden osalta, samoin kuin Kulttuuripääkaupunkihankkeen (Oulu 2026) hankkeiden edistäminen.

Kirjasto

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Kirjastoa kehitetään joustavaksi ja moderniksi monipalvelukseksi	Ajantasaiset tilat, kokoelmat ja välineet sekä osaava ja innostunut henkilökunta. Mahdollinen liittyminen koko Suomen kuntien yhteiseen ekirjastoon.	Kirjastokäynnit, lainausmäärät, ryhmäkäyntien määrä, palaute ja kyselyvastaukset. E-aineistojen käyttömäärät.	Omatoimikirjaston ensimmäinen toimintavuosi tuli 3/24 täyteen. Kirjaston käyttöaste on vuoden lopussa keskimäärin 750 as./vk. Hublet -tabletit otettiin käyttöön

		Hublet -ratkaisun käyttöönotto.		keväällä 2024. Valtakunnalliseen E-kirjastoon liittyminen 1.1.25 alkaen valmisteltiin vuoden lopussa. Tyrnävän kunnan lasten ja nuorten Kirjastopolun toimenpiteitä toteutettiin resurssien mukaisesti.
	Eri asiakasryhmien tarpeisiin pyritään vastaamaan palvelujen sisältöjä ja saavutettavuutta kehittämällä, mm. Lukeva kunta –ohjelma sekä Kipinää kirjastosta -hanke.	Syrjäytymisen ehkäiseminen ja osallisuuden edistäminen. Eri-tyisryhmien kirjastopalvelujen kehittäminen. Aktiivinen kouluyhteistyö Kirjastopolkua hyödyntäen. Satutuokioiden varhaiskasvatuksen yksiköissä. Lukeva kunta -kokoukset eri alojen kumppaneiden kanssa. OUTI-kirjastojen välinen yhteistyö. Yhteistyö yli kunnan hallintorajojen ja 3.sektorin kanssa. Hakeutuvien ja jalkautuvien kirjastopalveluiden kehittäminen.	Satutunnit ja kirjavinkkaukset sekä tapahtumat, niiden määrä ja osallistujat	Toteutui. Kipinää kirjastosta -hankkeen kautta lisättiin erityisryhmien kirjastoasiointia ja parannettiin kirjaston esteettömyyttä.
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Väestön poikkeuksellisen ikärakenne huomioidaan palveluissa ja niistä viestimisessä Yhteistyö OUTI-kirjastojen kanssa	Kuullaan ja kuunnellaan sekä keskustellaan eri sidosryhmien kanssa eri ympäristöissä. Hyvien käytänteiden jakaminen ja käyttöönotto.	Palaute Osallistujamäärät tapahtumissa ja seuraajat somessa Uusien käytäntöjen käyttöönotto	Toteutui.
Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen	Meijerialueen kehittäminen monipuoliseen käyttöön Ylpeys elävästä, vanhasta teollisuusympäristöstä	Alueen, sen monipuolisten tilojen, mahdollisuuksien ja historian näkyväksi tekeminen Tuotteistaminen ja markkinointi	Medianäkyvyys Tunnettuus Vierailujen ja tilaisuuksien määrä Palvelujen paketointi	Toteutui osittain.

Maaliskuussa 2024 kirjaston omatoimipalvelu on ollut käytössä vuoden ajan. Kuntalaiset ovat voineet asioida kirjastossa myös asiakaspalveluaikojen ulkopuolella klo 8–21. Omatoimiaika lisäsi kirjastoaikoja vuonna 2024 yhteensä 4 434 tuntiin, joista 2 911 tuntia oli omatoimiaikaa. Kirjastokäynnit kasvoivat edellisestä vuodesta yli 2 %, saavuttaen 38 551 fyysistä käyntiä.

Vuonna 2024 kirjastossa jatkettiin lasten ja nuorten kirjastotyöhön panostamista. Tyrnävän lasten ja nuorten kirjastopolku, joka on osa paikallista opetussuunnitelmaa, ohjaa kirjaston lukutaitotyötä. Kirjasto tarjoaa kirjavinkkauksia ja kirjaston käytön opastusta laajalle ikäryhmälle esikoululaisista nuoriin aikuisiin asti. Varhaiskasvatukselle kirjasto tarjoaa valmiita kirjapaketteja, joita toimitetaan tarvittaessa Murrin ja Temmeksen kylille. Vuoden aikana kirjaston kulttuuritoimi tuotti YouTube-kanavalle kaksi virtuaalista satutuokiota, joita koulut, päiväkodit ja perhepäivähoitajat

voivat hyödyntää toiminnassaan. Kulttuuripolun mukaiset päiväkotiryhmien satutuokiot jatkuivat vuonna 2024. Neuvolan ja kirjaston yhteistyö jatkui; jokainen vastasyntynyt sai vauvakirjan lahjaksi, ja 4- ja 5-vuotiaat saivat satupassin kirja-arvonnan kera. Kesäkuussa 2024 päättyneessä Perhelukeminen-hankkeessa tuotettiin Perhelukemisen malli, joka jaetaan perheille neuvolan kautta.

Kirjasto järjesti vuoden 2024 aikana yhteensä 93 erilaista tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä yli 3 011 kuntalaista. Lisäksi kirjaston järjestämiä koulutuksia ja kirjavinkkauksia oli 98 tuntia. Näissä tilaisuuksissa oli 1 917 osallistujaa, joista 793 osallistujaa oli alle 18-vuotiaita. Vanhusten lukutunteja toteutettiin alkuvuodesta seurakunnan kanssa yhteistyössä.

Kirjaston tarjoama digineuvonta on ollut suosittua ikäihmisten keskuudessa. Tarvittaessa opastusta on annettu pienryhmille tai yksittäisille henkilöille. Kirjastoon on hankittu kolme Hublet-tablettia, jotka ovat asiakkaiden lainattavissa kirjaston tiloissa käytettäväksi. Hublet-laitteet ovat olleet käytössä erityisesti lapsiasiakkaiden ja vanhempien ikäryhmien keskuudessa.

Lukeva kunta -ohjelma

Lukeva kunta -ohjelmassa kokoontui vuonna 2024 monialainen työryhmä, mukaan lukien paikalliset yhdistykset, edistämään lukemista. Valtakunnallisella lukuviikolla kirjasto järjesti tapahtumia, kuten kirjastonuokkarin, muusikkokirjailija Janne Nevalan esiintymisen, Lukuiloo-illan ja Lasten lauantain. Kirjastossa oli myös esillä varhaiskasvatuksen Saatusnäyttely sekä koulujen henkilökunnan merkityksellisiä kirjoja.

Kulttuuri

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Monipuolinen ja helpposti saavutettava, mutta sopivasti haastava kulttuuritarjonta. Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkostotyöhön osallistuminen muun muassa Kulttuurikennohankkeen kautta.	Kulttuurikasvatussuunnitelman jalkautus. Ammattitaiteilijoiden näyttelyt ja vierailut. Yhteistyö mm. taiteilijaseurojen kanssa. Mahdollisuudet itseilmaisuuksiin ja taideharastukseen.	Kulttuurikasvatussuunnitelman peittävyys. Näyttelyiden määrä, laatu ja kävijät. Kansalaisopiston, musiikkiopiston ja taiteen perusopetuksen sekä 3.sektorin toimintaan osallistuvat	Toteutui. Kulttuurikasvatussuunnitelmaan sitoutuneet henkilöt jokaiselta koululta ja varhaiskasvatuksen yksiköistä. KuKa-suunnitelman toteutus osana opetussuunnitelmaa järjestelmällistä. Toteutuneita näyttelyitä 12 kpl (näyttelytila)+ 4 kpl (lehtisali)
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Koko kunnan tapahtumia kuten Taiteiden yö. Osallistava suunnittelu.	Säännölliset suunnittelukokoukset ja mehengellä toteutetut tapahtumat.	Onnistuneet tapahtumat, vaikuttamisen mahdollisuuden ja sitoutumisen tunne. Palaute ja osallistujamäärät. Kuntabrändin ja kunnan elinvoimaisuuden vahvistuminen. Medianäkyvyys, palaute, tilastot.	Tapahtumia 37, joissa kulttuuritoimi mukana vähintään järjestäjänä. Osallistujamäärät kasvoivat mm. Joulunavaus-tapahtuman osalta.

Vuonna 2024 järjestettiin yhteensä ainakin 37 tapahtumaa, joissa kulttuuritoimi oli mukana järjestäjänä, joista Tyrnävän kunnan näyttelytilassa toteutettuja taidenäyttelyitä 12 kpl ja Myllykirjaston lehtisissä toteutettuja näyttelyitä neljä kpl. Tyrnävän kunnan näkyvyys tiedotusvälineissä kulttuuritapahtumien kautta oli runsasta. Tyrnävän kunnan kulttuuritapahtumissa oli kaikkiaan noin 3000 kävijää vuoden aikana. Marrastulet-festivaali on vakiinnuttanut

paikkansa osana vuoden kulttuuritapahtumia. Näyttelykäyntejä oli vuoden aikana arviolta 12 000–17 000. Kunnan kulttuuri- ja taidetapahtumista toteutettiin kysely kuntalaisille. Kyselyn tuloksia hyödynnetään tapahtumasuunnittelussa.

Keskeiset kulttuuritapahtumat vuonna 2024:

- Taiteiden yö 30.8.2024, kävijöitä n. 850 hlö
- Marrastulet-festivaali 29.10.-1.11.2024, kävijöitä 465 henkilöä.
- Joulunavaus-tapahtumassa 22.11.2024 kävijöitä n. 700 hlö.
- Oulu Sinfonian Kamariorkesterin perinteinen Joulukonsertti Myllykirjastolla, yleisöä 55 henkilöä.

Vuonna 2024 järjestettiin Ukrainan kansallispäivän liputus 24.8.2024 ja Ukrainan sodan alkamispäivän tukiliputus 24.2.2024. Tapahtumilla haluttiin osoittaa tukea Ukrainalle sekä myötätuntoa sodan uhreja kohtaan.

Taidenäyttelyitä Tyrnävän kunnan näyttelytilassa Myllykirjastossa toteutettiin yhteensä 12 vuonna 2024. Tyrnävän kunnan näyttelytilaan tulee paljon hakemuksia, ja tila on noussut parin kuluneen vuoden aikana entistäkin laajemman yleisön tietoisuuteen. Lisäksi Myllykirjaston lehtisalissa toteutettiin 4 näyttelyä.

Kyllikki Salmenhaaran keramiikkateoksia konservoitiin Oulun Taidemuseon konservaattorin toimesta syksyn 2024 aikana. Vuonna 2025 tulee kuluneeksi 110 vuotta Kyllikki Salmenhaaran syntymästä.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaa (Tyrnävän Kulttuuripolku) toteutettiin osana opetussuunnitelmaa. Osana kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutettiin v. 2024 mm. seuraavat toimenpiteet: 3.–4. luokkalaisten vierailut Limingan luontokeskuksessa ja 5. luokkalaisten vierailu Kierikkikeskuksessa, yläkoululaisille esiintyi Peltokurki-yhtye. Uutena toimenpiteenä kulttuuriohjaaja toteutti 4. luokkalaisten Taidekokoelmaan tutustumiskierroksia. Kierrokset otettiin osaksi kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteitä tulevinakin vuosina.

Kesäkuussa 2024 kulttuuritoimessa työskenteli ensimmäistä kertaa kesäseteleillä nuoret Kesäsoittajat, jotka vierailivat työskentelyjaksonsa aikana varhaiskasvatuksen, ikäihmisten ja kehitysvammaisten yksiköissä esiintymässä.

Vuoden 2024 aikana on valmisteltu laajassa yhteistyössä Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden Oulu2026 – hankkeita Tyrnävällä.

Kulttuuritoimikunta

Kulttuuritoimikunnalla oli neljä kokousta vuonna 2024. Toimikunnassa käytiin läpi ajankohtaisia kulttuuritapahtumia ja toimikunnan jäsenet osallistuivat sisällöntuottajina esimerkiksi Taiteiden yöhön ja Marrastulet-festivaaleille sekä Ukrainan kansallispäivän tukiliputus-tapahtumaan. Lisäksi toimikunta valitsi vuosittain jaettavan kulttuuripalkinnon saajan. Kulttuuritoiminta nosti esille kulttuurin merkittävän roolin kunnan veto- ja pitovoimatekijänä sekä kulttuurin ja taiteen tärkeä merkityksen yhteiskunnan haasteellisina aikoina. Perinnetoimikunta järjesti Itsenäisyyspäiväjuhlan 6.12.2024 yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa.

Liikuntatoimi

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luumme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Liikuntatilat aktiivisesti käytössä	Liikuntatilojen ylläpito/kehittäminen ja niiden käyttömahdollisuuksista tiedottaminen. Sähköisten palveluiden ja niiden markkinoinnin kehittäminen.	Kunnan liikuntatilojen käyttöaste.	Keskimääräinen käyttöaste arki-iltojen ja viikonloppujen osalta oli 28,3 %.
	Osallistuminen oman asuinalueen kehittämiseen	Uusien ja olemassa olevien liikuntapaikkojen kehittäminen	Liikuntapaikkojen käyttö ja saatu käyttäjäpalaute	Toteutui.
	Palveluiden saatavuus eri ikäryhmille	Liikunnanohjauksen ja -neuvonnan järjestäminen. Alle 18-vuotiaille kohdennetun	Liikuntaryhmät Osallistujat /kävijämäärät	Toteutui osittain. Liikunta tarjontaa eri-ikäryhmille monipuolistettiin.

		liikuntatarjonnan kehittäminen suhteessa tilaohjelmaan.		Liikuntaneuvontaa toteutettiin tapahtumien yhteydessä.
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Yhteistyö muiden kunnan osastojen, järjestöjen ja kuntalaisten kanssa sekä seudullinen yhteistyö ja vuoropuhelu Liikkuva kunta -ohjelma	Yhteistyö sidosryhmien ja kuntalaisten kanssa. Tiedotetaan ajankohdaisista tapahtumista ja liikuntamahdollisuuksista. Erialaisten tapahtumien järjestäminen. Liikkuva kunta -ohjelma.	Tapahtumien, palaverien, koulutusten ja yhteisöiltojen osallistujamäärä	Toteutui.

Liikuntatoimen tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia liikuntamahdollisuuksia ja kannustaa heitä liikunnalliseen elämäntapaan. Liikuntatoimen viestinnän pääkanavina ovat kunnan verkkosivut, sosiaalisen median kanavat ja kuntatiedote. Vuonna 2024 Tyrnävän kunnan sosiaalisessa mediassa nostettiin esille liikuntatarjonnan lisäksi kunnan liikunta- ja ulkoiluapaikkoja sekä tilavarausjärjestelmän käyttöä. Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n (PoPLi) kuntakumppanuus on tukenut merkittävästi kunnan liikuntapalveluita tarjoamalla asiantuntijaverkoston ja työkaluja liikuntapalveluiden kehittämiseksi. Liikuntatoimi osallistui vuonna 2024 myös Tyrnävän kunnan järjestämiin yhdistysiltoihin.

Liikuntatoimi toimii yhteistyössä muiden kunnan osastojen, Tyrnävällä toimivien yhdistysten ja yritysten sekä muiden paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Esimerkiksi kirjaston, koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtiin yhteistyötä: kirjaston kanssa kehitettiin liikuntavälinelainaamoja ja järjestettiin tapahtumia. Liikuntakoordinaattori ohjasi yhdessä hanketyöntekijän kanssa syksystä alkaen liikunnallisia välitunteja Rantaroustin koululla Kohtaamisia koulupäiviin -hankkeen tiimoilta kaksi kertaa viikossa. Lisäksi Rantaroustin koulun oppilaille järjestettiin ulkoliikuntapuistoon ohjattuja tutustumiskäyntejä ja joulukuussa liikuntakoordinaattori ohjasi Tyrnävän esikoululaisille tonttujumppat. Liikuntatoimi oli mukana järjestämässä Tyrnävän Taiteiden yötä ja Marrastulet-festivaaliviikkoa. Muita vuoden 2024 tapahtumia: Hippohiihdot, Psoriasisliitto ry:n Vertaistervarit-hankkeen hyvinvointitapaamiset, hyvinvointiviikot, pyöräilyhaaste, Roustinrannan ulkoliikuntapuiston avajaiset, Palkin frisbeegolfkentän avajaiset.

Vuonna 2024 liikuntatoimi järjesti mm. lasten tanssitunteja, kesän uimakoulun ja naperoliikkaritoimintaa. Nuorisotoimen koordinoiman Harrastamisen Suomen malli -hankkeen kautta lapsille ja nuorille oli vuonna 2024 tarjolla useita maksuttomia liikuntaharrastuksia. Liikkuvat-ohjelman puitteissa on tarjottu työikäisille tyrnäväläisille maksuttomia Liikkuva aikuinen -vuoroja liikuntatiloihin, joiden lajeina ovat olleet lentopallo, salibandy, palloilu ja tanssi. Ikääntyneille tarjottiin maksutta ohjattuna toimintana sekä liikkuvuutta ja lihaskuntoa -jumppa että kuntosaliryhmä ja kesällä porrasjumppia. Lisäksi yli 65-vuotiaille tyrnäväläisille tarjottiin mahdollisuus seniorikortin ostamiseen alennetulla hinnalla Kempeleen virkistysuimala Zimmariin. Vuonna 2024 seniorikortin osti 28 tyrnäväläistä. Kaikkiaan vuonna 2024 Tyrnävän liikuntatoimen toimintaan ja sen tukemiin harjoituksiin osallistui 18 773 henkilöä. Tyrnävällä toimivat urheiluseurat järjestivät vuonna 2024 monipuolisesti toimintaa. Kuntalaisten ja Tyrnävällä toimivien yhdistysten aktiivisuudella on suuri merkitys kunnan liikunta- ja urheilumahdollisuuksien kehittämisessä. Vuonna 2024 liikuntatoimi oli mukana järjestämässä erilaisia hyvinvointitapahtumia sekä liikuntakerhoja ja -kilpailuja yhteistyössä eri tahojen kanssa. Esimerkiksi Tyrnävän kunnan, Lions Club Tyrnävän, Tyrnävän Palloseuran ja Tyrnävän 4H-yhdistyksen yhteistyössä järjestämässä yleisurheilun kunnan mestaruuskilpailuissa 27.8. nähtiin yhteensä 179 lajisuoritusta.

Vuonna 2024 kunnan liikuntahallien (Kuulampi ja Rantarousti) sekä liikuntasalien (Kuulammen peilisali, Kirkkomännikkö, Murto, Temmes ja Toukovakka) keskimääräinen käyttöaste arki-iltojen ja viikonloppujen osalta oli 28,3 %. Arki-iltojen liikuntatilat ovat kuntalaisten varattavissa klo 15–22 ja viikonloppuisin klo 8–22. Kesäaikaan liikuntatilojen käyttö on vähäisempää muihin vuodenaikoihin nähden.

Vuonna 2024 kunta tuki taloudellisesti liikuntaa järjestävien tahojen toimintaa. Liikuntatoimen vuosivastuksina jaettiin perusavustuksina tyrnäväläisille rekisteröityneille yhdistyksille 10 000 euroa ja kohdeavustuksina 8 000 euroa. Tapahtuma-avustuksia myönnettiin Tyrnävän kunnan alueella järjestettyihin liikuntatapahtumiin. Ohjausavustuksilla tuettiin Tyrnävällä toimivia urheiluseuroja, jotka järjestivät ohjattua liikuntaa lapsille ja nuorille. Vuonna 2024 urheiluseurojen tuettuihin harjoituksiin osallistui 11 332 lasta ja nuorta.

Kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien edistämiseksi vuonna 2024 aloitettiin kuntastrategiaa ja hyvinvointisuunnitelmaa täydentävän liikuntasuunnitelman tekeminen. Liikuntasuunnitelman tarkoituksena on antaa kattava katsaus kunnan liikuntapalveluiden nykytilaan ja selkeät suuntaviivat liikuntapalveluiden kehittämistyöhön. Lisäksi käynnistettiin lasten ja nuorten liikuntapolun suunnittelu. Liikuntapolun tarkoituksena on kasvattaa liikunnan näkyvyyttä lasten ja nuorten arjessa leikin kautta sekä lisätä nuorten tietoisuutta kunnan liikuntapalveluista. Syksyllä 2024 aloitettiin myös Kuulammen ja Temmeksen kuntosalien uudistamistyöt uusien kuntosalilaitteiden hankinnoilla. Uudistuksia jatketaan vuonna 2025. Vuonna 2024 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä päätti esittää seuraparlamentin perustamista kunnanhallitukselle.

Nuorisotoimi

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luodaan mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Nuorten kohtaaminen erilaisissa ympäristöissä, matalalla kynnyksellä. Jalkautuva ja digitaalinen nuorisotyö. Nuorten osallisuuden huomioiminen.	Aktiivinen viestintä nuorten palveluista ja tapahtumista. Teemailtojen järjestäminen. Jalkautuminen nuorten ympäristöihin	Kohtaamisten tilastointi, nuorisotilastoinnin kävijätilasto sekä kunnallisen nuorisotyön dokumentaatio alusta nuodo.	Toteutui. V. 2024 osallistujia yhteensä kaikissa toiminnoissa 9127, joka on 2836 kohtaamista enemmän kuin vuonna 2023.
Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa	Osallistuminen oman asuinalueen kehittämiseen.	Nuorisovaltuuston kokoukset noin kahden kuukauden välein. Yleiskokouksen järjestäminen. Nuorisovaltuuston uuden toimintakauden starttaaminen.	Kokouksien määrä, osallistujat, toimintasuunnitelma, tulokset ja toimenpiteet, kyselyt	Nuorisovaltuuston kokoukset ja edustus eri työryhmissä toteutui. NuVa mukana kunnan tapahtumissa. Tyrnävän POPnuva-edustaja ollut mukana maakunnallisissa verkostoissa.
	Palveluiden saatavuus eri ikäryhmille	Tuu mukaan! -Harrastamisen Suomen malli Tyrnävällä -hankkeen toteutus KuVa-palveluiden yhteistyönä sekä tunnettuuden lisääminen. Mahdollinen muutos nuorisolakiin vakiinnuttaisi HSM-toiminnan kunnan toiminnaksi. Liikkuva kunta - ohjelma	Kerhoryhmien määrä Osallistujien määrä Harrastavien lasten ja nuorten määrä (kysely hankkeen lopussa vs. alkukysely). Liikkuvien lasten ja nuorten määrä	Syksy 23-keväät 24 kerhoihin osallistui yhteensä 300 lasta. Kerhotunteja toteutui 385. Kerhoja oli tuolloin yhteensä 16.
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Yhteistyö muiden kunnan osastojen, järjestöjen ja kuntalaisten kanssa. Seudullinen yhteistyö. Nuorisotyön kehittäminen.	Pidetään sidosryhmien ja kuntalaisten kanssa riittävästi yhteyttä ja osallistetaan heitä nuorisotyön kehittämiseen. Tehostetun nuorisotyön toimintamalli ja suunnitelma.	Yhteistyössä järjestettyjen tapahtumien määrä ja uusien toimintamallien määrä/laatu. Yhteistyötapaamisten määrä. Nuorten avoimuus ja luottamus. Kyselyt ja niiden tuloksien huomiointi kehitystyössä ja uusien toimintamallien suunnittelussa.	Toteutui.

		Kouluyhteistyö; hankkeet, tapahtumat ja jalkautuminen.		
--	--	--	--	--

Tavoitteena Tyrnävän perusnuorisotyössä oli vuonna 2024 nuorten kohtaaminen erilaisissa ympäristöissä - matalalla kynnyksellä, jalkautuvan ja digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, nuorten osallisuuden huomioiminen, osallistuminen oman asuinalueen kehittämiseen sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Nuorisotyöllä tavoitellaan yleisesti nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämistä, nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja oikeuksien toteutumista. Yhteistyötä tehtiin vuoden 2024 ajan tiiviisti eri toimijoiden kanssa. Nuoriso-ohjaajat ohjasivat nuoria eri palveluiden, harrastusten ja toimintojen piiriin enenevässä määrin.

Perusnuorisotyössä nuoria kohdataan nuorisotilatoiminnassa (vuorot 3.lk-6.lk sekä 7.lk-17 v.), koulunuorisotyössä, jalkautumisissa, digitaalisen nuorisotyön sekä retkien ja tapahtumien kautta. Nuoria osallistettiin ja kuultiin osana toimintojen sisältöjen suunnittelua. Syksyllä 2024 käynnistettiin koulunuorisotyöhanke, joka sijoittuu alakouluille ja jonka pääpainopisteenä on Kirkkomännikön koulu.

Kuulammen yläkoululle on jatkettu perusnuorisotyön toimesta toimintoja koulunuorisotyöhanke päättyttyä. Kuulammen koululla nuoriso-ohjaajat kävivät viikoittain pitämässä lautapeliuokiota ja tarjoamassa koulukahveja yhteistyössä Tyrnävän seurakunnan nuorisotyön kanssa. Perjantaisin Kuulammen koululla nuoriso-ohjaajat olivat mukana pitämässä etsivän kahveja 9.-luokkalaisille Tyrnävän etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. Nuoriso-ohjaajat jalkautuivat mukaan koulujen erilaisiin tapahtumiin ja olivat mukana syksyllä ryhmäyttämässä uusia 7.-luokkalaisia sekä 7.-luokkalaisten vanhempainillassa. August Sahlsten -lukiolla nuoriso-ohjaajat vierailivat joka toinen viikko koulukahvien merkeissä yhteistyössä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.

Nuorisotoimi oli mukana järjestämässä muun muassa Tyrnävän kesänporttia, päättäridiscoa alakoululaisille, Tyrnävän taiteiden yötä, Perunamarkkinoita sekä järjesti erilaista toimintaa Marrastuliviikolla. Nuorisotoimi järjesti elokuussa 2024 retken Powerparkiin.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 13.12.2023 kaudelle 2023–2025. Toimintakautensa aikana nuorisovaltuusto on kokoontunut yhteensä 7 kertaa. Nuorisovaltuustosta on valittu viestintävastaava, sekä perustettu työryhmä suunnittelemaan nuortenilta Koivulassa. Nuorisovaltuustolla on ollut oma edustajansa sivistyslautakunnassa, teknisessä lautakunnassa ja kunnanvaltuustossa. Lisäksi nuorisovaltuustolla on edustajia nuorten asioiden työryhmässä, HyTe-työryhmässä, Tyrnävän liikenneturvallisuus -työryhmässä sekä Tyrnävän perinnetoimikunnassa. Nuorisovaltuustolla on edustus myös Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustossa. Vuonna 2024 nuorisovaltuusto on osallistunut seuraaviin tapahtumiin: Kesänportti, Taiteiden yö ja Perunamarkkinat.

Kauden aikana nuorisovaltuuston jäsenet ovat olleet halukkaita lisäämään tietoisuutta nuorisovaltuustosta sekä välittämään yleisellä tasolla nuorten huolia kunnan päättäjille. Kauden aikana nuorisovaltuusto on valinnut kaksi vuoden nuorta tyrnäväläistä, kokoontunut aktiivisesti, suunnitellut tapoja lisätä tietoisuutta nuorisovaltuustosta sosiaalisen median avulla sekä yläkoululle jalkautumalla, suunnitellut nuorteniltojen ja tapahtumien toteuttamista, suunnitellut mahdollista nuorisovaltuuston omaa budjettia, välittänyt nuorille tietoa kunnan ajankohtaisista tapahtumista sekä muista heitä koskettavista asioista.

Etsivä nuorisotyö

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Luodaan mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Tavoittaa palvelujen ulkopuolella olevat alle 29-vuotiaat nuoret Saattaminen toisen asteen koulutukseen, nuorten aikuisten kuntouttavaan työtöimintaan, TUVA koulutukseen,	Yhteydenotot nuoriin, tapaamiset ja menetelmällinen työskentely, läsnäolo tapahtumissa. Matalan kynnyksen toiminnan ylläpitäminen ja juurruttaminen osaksi etsivää nuorisotyötä.	Sovari-mittari Some-aktiivisuus PAR-tilastot Yhteydenotot etsivään nuorisotyöhön.	Tavoitettiin palvelujen ulkopuolella olevia nuoria noin 35 henkilöä.

	työllistämistoimenpiteisiin sekä avoimille työmarkkinoille. Vapaa-ajan toiminnoissa tukeminen.	Yhteistyö muiden kuntatoimijoiden ja sidosryhmien kanssa		
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Yhteistyön kehittämisen kunnan eri toimijoiden kanssa. Yhteistyö hyvinvointialueen ja työllisyyspalveluiden kanssa. Viestinnän kehittämisen.	Osastopalaverit, verkostopalaverit, tapahtumiin sekä niiden suunnitteluun osallistuminen. Nuorten saattaminen avoimiin työpaikkoihin, työkokeilut ja palkkatukityöhön ohjaus. Tarkoituksen mukainen, tavoitteellinen, kaikkia osapuolia kunnioittava sekä avoin vuoropuhelu nuorisotyön eri muodoissa.	Alle 29-vuotiaiden työttömyystilastot Koulutuspaikan saaneet Some-aktiivisuus Yhteydenottojen määrä	Toteutui osittain.

Etsivää nuorisotyötä toteutettiin koko Tyrnävän kunnan alueella. Yhteydenottoja ja yhteydenottopyyntöjä oli vuonna 2024 yhteensä 39. Yhteydenottojen määrä nousi muutamalla vuodesta 2023. Yhteydenottopyynnöistä tavoittamatta jäi yksi nuori, kun aikaisempana vuotena tavoittamattomaksi jäi yhteydenottopyynnöistä kuusi nuorta.

Etsivän nuorisotyön tärkeimpinä yhteistyökumppaneina ovat toimineet työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori, vastaava nuoriso-ohjaaja, nuorten aikuisten kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, naapuri kuntien etsivät sekä muut nuoriso-ohjaajat. Lisäksi yhteistyötä on tehty mm. aikuissosiaalityön, mielenterveyspalveluiden, oppilaanohjauksen, koulukuraattorin sekä muiden opetushenkilöstöön kuuluvien kanssa.

Nuoria on vuoden 2024 aikana ohjautunut etsivän nuorisotyön piiriin eniten oppilaitosten (17) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kautta (7). Edelliseen vuoteen nähden ohjautuminen etsivään nuorisotyöhön oli hieman vähemmän kuin vuonna 2024. Nuorten suoria yhteydenottoja tuli (11) tämä nousi aiempaan vuoteen verrattuna. Etsivä auttoi nuoria mm. työpaikan etsimisessä, kouluun tutustumisessa, ansioluettelon laatimisessa ja antoi vinkejä työhakemuksien tekoon ja työhaastatteluja varten. Etsivän nuorisotyön kautta nuoria ohjautui mm. avoimille työmarkkinoille, toisen asteen opetukseen, nuorten työpajalle, harrastustoimintoihin, mielenterveys- ja päihdepalveluihin sekä TE-palveluihin. Etsivä nuorisotyö on ollut myös mukana tukemassa nuoria heidän siirtyessään toisen asteen opintoihin.

Etsivä nuorisotyö on jatkanut jalkautuvaa työtä oppilaitoksissa, Kuulammen koululla sekä tapahtumissa ja nuorisotoiminnassa. Viikoittain etsivä on pitänyt ysien kahveja Kuulammen koululla sekä joka toinen viikko pidetty lukion kahveja. Ysien kahveilla on käynyt viikoittain noin 30–50 9.luokkalaista ja lukiokahveilla on käynyt noin 20–30 lukiolaista. Etsivä nuorisotyöntekijä toteutti yhteistyössä koulunuorisotyöntekijän kanssa matalan kynnyksen kohtaamisen palvelustettä yläkoululla kerran viikossa, jossa kävi 6-12 nuorta kerrallaan. Etsivä nuorisotyö on lisäksi osallistunut ns. katutyöhön perusnuorisotyön kanssa. Avoimet toiminnot (Koivula-kahvit) on koettu tärkeiksi ja tarpeellisiksi toiminoiksi etenkin niille, jotka niihin aktiivisesti osallistuvat.

Etsivä nuorisotyöntekijä oli mukana Aikalisä! -ohjaajan roolissa paikkakunnan kutsunnoissa. Etsivä haastatteli kutsunnoissa kaikkineen 68 nuorta. Aikalisä! -ohjaajan tarkoitus on kartoittaa nuoren elämäntilannetta ennen armeijaan astumista, armeijan aikana ja armeijan jälkeen, sekä tarjota tarpeen mukaan etsivän palveluita nuoren tueksi. Aikalisä-toimintaa tehdään yhteistyössä naapurikuntien etsivien kanssa, Tyrnävän etsivä oli mukana tekemässä Aikalisä-haastatteluita Limingan, Kempeleen ja Oulun kutsunnoissa.

Etsivä nuorisotyöntekijä toteutti Rantalakeus kuntien etsivien kanssa yhteistyössä ryhmätoimintaa kerran kuukaudessa. Jokaisen kunnan etsivien mukana kävi 1-4 nuorta kerrallaan toiminnoissa. Toimintaa toteutettiin Tyrnävän, Limingan, Lumijoen ja Kempeleen kuntien alueilla.

Hankkeet

- Kipinää kirjastosta – erityisryhmien kirjastopalveluiden kehittämishanke

Elokuussa 2023 kirjastossamme alkoi Kipinä kirjastosta - erityisryhmien kirjastopalveluiden kehittämishanke. Hankkeessa luotiin toimintamalleja, joilla vahvistetaan kehitysvammaisten ja muiden erityisryhmien keskuudessa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja tunnettavuutta. Hankkeeseen palkattiin 50 % työntekijä, joka toimii yhteistyössä kirjaston henkilökunnan kanssa erityisryhmien kirjastopalveluiden edistämiseksi. Hanke päättyi 31.12.2024. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 25 000 €.

- **Tuu mukaan! -Harrastamisen Suomen malli 2023–2024**

Tavoitteena on ollut tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla lapsille ja nuorille mieluisia ja maksuttomia harrastuksia koulupäivän yhteyteen. Hankkeen avulla on luotu lapsille mahdollisuuksia harrastukseen omassa koulussa tai sen lähiympäristössä koulupäivän aikana tai sen jälkeen. Kerhojen lukumäärä vaihteli lukukausien välillä. Syyslukukaudella 2023 toteutui 13 kerhoa, kevätlukukaudella 2024 16 kerhoa, ja syyslukukaudella 2024 alkoi 21 kerhoa. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 56 000 €. Hanke päättyi 31.10.2024.

- **Tuu mukaan! -Harrastamisen Suomen malli 2024–2025**

Tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten valinnan vapautta omiin harrastuksiinsa tuomalla paikkakunnalle selaisiakin harrastuksia, joita ei muutoin olisi tarjolla. Hankkeen avulla mahdollistetaan tyrnäväläisille lapsille ja nuorille harrastuksia omalle koululle tai sen läheisyyteen. Syyslukukaudella 2024 alkoi 21 kerhoa. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 42 000 €.

- **Mahdollisuuksia mukanaoloon mukuloille! -Läsnäolevaa nuorisotyötä tyrnäväläisessä kouluympäristössä**

Hankkeen tavoitteena oli pyrkiä lisäämään yhteisöllisyyttä, vähentämään yksinäisyyden kokemuksia sekä lisäämään osallisuutta. Hankkeessa oli työntekijä kesäkuun loppuun 2024 saakka. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 34 000 €.

- **Kohtaamisia koulupäiviin - nuorisotyötä nivelvaiheeseen**

Hankkeen tavoitteena on kehittää koulunuorisotyötä alakoulun 3.–6.-luokkalaisten parissa ja vakiinnuttaa se luontevaksi osaksi kouluarkea. Tavoitteena on myös juurruttaa toiminta osaksi nuorisotoimen palveluita myös hankkeen päättymisen jälkeen. Hankkeeseen myönnettiin valtionavustusta 33 000 €.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	125 500	-	125 500	171 988	46 488	137,0
Toimintamenot	-876 548	-	-876 548	-895 119	-18 571	102,1
Toimintakate	-751 048	-	-751 048	-723 131	-27 917	96,3

4.6 Tekninen osasto

Palvelun yleistavoite

Teknisen osaston tarkoituksena on turvata kuntalaisille terveellinen, toimiva ja viihtyisä elinympäristö järjestämällä ja ylläpitämällä laadukkaita yhdyskuntapalveluita taloudellisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sekä digitalisaatiota hyödyntäen.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Tekninen osasto vastaa kiinteistöjen rakennuttamisesta ja ylläpidosta, katujen- ja yleisten alueiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta, rakentamisen ohjauksesta, rakennusvalvonnasta sekä ateria- ja puhtauspalveluista.

	Menot €	Tulot €	Netto €
Tekninen osasto yhteensä	- 4 996 121,63	4 882 682,94	- 113 438,69
Hallinto	- 258 294,80	34 947,74	- 223 347,06
Rakennusvalvonta	- 110 692,38	67 073,52	- 43 618,86
Liikenneväylät ja yleiset alueet	- 808 336,69	545 052,47	- 263 284,22
Kiinteistöt	- 2 377 887,35	2 696 157,54	318 270,19
Ateria- ja puhtauspalvelut	- 1 440 910,41	1 539 451,67	98 541,26

Hallinto	Talousarvio €	Talousarvio-muutos €	Talousarvio + muutos €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteutuma %
Toimintatuotot	0	-	0	34 947,74	- 34 947,74	-100,0
Toimintakulut	- 233 647	10 000	- 223 647	- 258 294,80	34 647,80	115,5
Toimintakate	- 233 647	10 000	- 223 647	- 223 347,06	- 299,94	99,9

Tekninen osasto	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio-muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteutuma %
Hallinto	-233 647	10 000	-223 647	-223 347	-300	99,9
Rakennusvalvonta	-51 410	-	-51 410	-43 619	-7 791	84,8
Liikenneväylät ja yleiset alueet	-269 856	-	-269 856	-263 284	-6 572	97,6
Kiinteistöt	426 473	-110 000	316 473	318 270	-1 797	100,6
Ateria- ja Puhtauspalvelut	106 789	-10 000	96 789	98 541	-1 752	101,8
Yhteensä	-21 651	-110 000	-131 651	-113 439	18 212	86,2

Teknisen osaston hallinnon toimialueelle kuuluu teknisen lautakunnan alaisen toiminnan johtaminen sekä investointiohjelmassa rakentamiseen liittyvien hankkeiden suunnittelu, suunnitteluttaminen, kilpailutus sekä toteuttaminen joko ostopalveluna tai omana työnä.

Tekninen osasto käynnisti ja toteutti vuoden 2024 aikana mm. seuraavat investointihankkeet:

- Murron uuden asemakaava-alueen 3. vaiheen suunnittelu käynnistetty
- Kauttarannantien ja Murron uuden alueen kuivatusta parannettiin
- Haurukylän teollisuusalueen katuverkoston osa 1 rakennettu
- Haurukylän liittymän suunnittelu aloitettu (ELY), MAL-hanke
- Päälystyskohteina oli Tehtaantie, Mestarintien varikon piha ja muutamia paikkauskohteita
- Hirvelän valaistus rakennettiin valmiiksi
- Kevyenliikenteenväylä Villentie – Karjatie sai valaistuksen

- Katuvalaistusta vaihdettiin LED-valaisimiksi eri puolilla kunnan katuverkkoa
- Palkin alueella olevalle maa-ainekasalle hankittiin ympäristölupa
- MAL-hankeena ELY rakensi Tupostielle saarekkeet (Ahintie ja Valiontie)
- Tyrnävän EKO-pisteen suunnittelu aloitettiin (Lakeuden Eko)
- Kirkkomännikön päiväkodin uudisrakennus otettiin vastaan, piha rakennetaan 2025
- Vanhainkoti Kotolan sisäilmakorjaustyöt saatettu päätökseen
- Asuntoremontit: 1 huoneisto As Oy Kirstinkuja Kyttytiellä
- Myllykirjaston hissi uusittiin
- Kunnantalon sisäilmaa korjattiin poistamalla lasikuitueristeet käytävien kattopaneelien takaa
- Maisemanhoitosuunnitelmaa toteutettiin Tyrnävän keskustan alueella
- Leikkikenttien ja leikkipaikkavarusteiden uusimiset

Teknisen osaston henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia vuoden 2024 aikana.

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 8 kertaa ja käsitteli 59 pykälää.

RAKENNUSVALVONTA

Palvelun yleistavoite

- Rakentamisen ohjaus ja neuvonta
- Rakentamiseen liittyvien lupien käsittely ja päätöksenteko
- Ympäristönsuojelu yhdessä Oulun seudun ympäristötoimen kanssa

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennako-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvonta tekee tiiviistä yhteistyötä maankäytön ohjauksessa kehittämisspäällikön kanssa. Rakentamiseen liittyvät luvat haetaan sähköisesti lupapiste.fi palvelun kautta, joka on auki 24/7, luvat arkistoidaan sähköisesti.

Rakennusvalvonnan asiakkaat ovat tyytyväisiä tuotettuihin palveluihin sekä nopeaan ja sujuvaan sähköiseen lupaprosessiin. Huomioimme myös niiden tarpeet, joille sähköisen lupahakemusprosessi on liian haasteellinen.

Rakennusvalvonnalla on tarkoitus digitoida vuosien 2022–2024 aikana rakennusluvat vuosilta 1990–2017. Aikaisempi tavoite oli digitoida kaikki vanhat paperiset lupahakemukset sähköiseksi. Digitoitavia lupia on 3352 kpl, vuoden 2021 aikana digitoitiin noin 750 kpl ja vuonna 2022 noin 863 kpl ja vuonna 2023 957 kpl. Vuoden 2024 aikana Lupapisteeseen siirrettiin 167 kpl. Valmiiksi digitoituja ja siirtämättömiä lupia on vuodesta 1990 vuoteen 2002.

Kuntalaiset, kiinteistövälittäjät ja muut, jotka tarvitsevat rakennuslupiin liittyviä dokumentteja voivat ostaa niitä Lupapistekaupasta. Sähköinen arkistointi vapauttaa kunnan paperiarkistointitilaa ja samalla vapauttaa myös resursseja muuhun työhön. Sähköinen arkistointi otettiin käyttöön 1.4.2017.

Vuoden 2024 aikana on hankittu Kuntarekisteriin verotiedot -sovellus helpottamaan tulevaa kiinteistöselvitystyötä.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Kasvamme parhaaksi kuntatyönantajaksi	Ammattitaitoinen henkilöstö, jonka osaaminen on hyvä	Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistuminen	Koulutuksissa käyminen (5–10 krt / vuosi)	100 %
		Rakentamista ohjaavan lainsäädännön uudistusten omaksuminen	Ohjeiden laatiminen osaksi rakennusvalvonnan työt	
Olemme kaikilla kylillä lähellä ja saavutettavissa	Rakennus- ym. lupien sekä yhteydenotto- pyyntöjen nopea	Asiakaskäyntien tehostaminen	Käsittelyaikojen seuranta	100 %
		Rakennuslupien käsittelyaika 1kk		

	käsittely vähintään määritellyissä tavoiteajoissa	Poikkeamis- ja suunnittelutarvehakemusten valmistelu 3 kk		
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Kaikki rakentamiseen liittyvät luvat haetaan sähköisesti	Tiedotetaan ja ohjataan käyttämään Lupapiste-palvelua	Lupapiste-palvelun käyttäjien asiakaspalaute	100 % luvista haettiin Lupapisteen kautta
	Asiakkaiden yhteydenottoopyyntöihin reagoidaan mahdollisimman nopeasti ja asiakasta tuetaan luvan hakemisessa	Lisätään yhteistyötä naapurikuntien kanssa	Rakennushankkeeseen ryhtyvien kokemukset	
	Rakennusvalvontojen ja mittaus-toimen yhteistyön kehittäminen ja jatkaminen naapurikuntien kanssa		Mittaustoimen suoritukset sekä ohjaaminen ja neuvonta yli kuntarajojen	
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Toiminta on talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaista	Talouden ja toiminnan toteutumista seurataan kuukausittain	Viikko- ja osavuosisiraportit	Talousarviossa py-syminen
		Tehostetaan tontti-markkinointia sekä uusituvan energian hankkeiden suunnittelua	Tonttien vuokra- / myyntisopimukset	

Rakennusvalvonta	Talousarvio €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteutuma %
Toimintatuotot	50 000	67 073,52	- 17 073,52	134,1
Toimintakulut	- 101 410	- 110 692,38	9 282,38	109,2
Toimintakate	- 51 410	- 43 618,86	- 7 791,14	84,8

Rakennuslupien myöntämisvaltuus on rakennustarkastajalla. Rakennustarkastajan tekemiä viranhaltijapäätöksiä oli yhteensä 103 (vuonna 2023 yhteensä 122kpl).

Tekninen lautakunta toimii Tyrnävän kunnan rakennusvalvontaviranomaisena. Hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevat asiat kuuluvat aina toimielimen toimivaltaan.

Rakennustarkastajan ja kehittämispäällikön valmistelusta kunnanhallitus käsitteli yhteensä 2 kpl suunnittelutarveratkaisuja ja poikkeamishakemuksia. Päätökset olivat myönteisiä.

Rakennustarkastajat hoitavat kunnissa joitakin sellaisia tehtäviä, joita ei ole lainsäädännössä osoitettu rakennustarkastusviranomaiselle vaan yleisesti kunnalle. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa: rakennus- ja huoneistotietojen ilmoittaminen väestörekisterikeskukselle, rekisterinpitäjänä oleminen väestörekisteritietojen osalta, korjaus- ja energia-avustuksiin liittyvät neuvontatehtävät, maisematyöluvista päättäminen. Rakennustarkastaja valmistelee kehittämispäällikön lausunnon perusteella kunnanhallitukselle poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisut.

Myönnettyt luvat	2024
Asuinrakennukset, joista	6
Asemakaava-alueelle	1
Haja-asutusalueelle	5
Teollisuus-, maatalousrakennukset	6

Saunarakennukset, grillikodot	1
Talouksrakennukset (autotalli)	5
Toimenpideluvat ja -ilmoitukset	12
Maisematyöluvut ja -ilmoitukset	19
Purkamisluvat ja ilmoitukset	10
Laajennukset, muutostyöluvut	5
Työnjohtajien hyväksymiset	16
Jatkoaikapäätökset	1

Katselmukset	2023	2024
Aloituskokous	8	12
Sijainnin merkitseminen	8	12
Rakennekatselmus	12	8
Hormikatselmus	5	8
Käyttöönottokatselmus	18	5
Loppukatselmus ja -tarkastus	85	56
Yhteensä	136	101

Omakotitalotonttien vuokrasopimuksia tehtiin kaksi ja myytiin neljä.

LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

Palvelun yleistavoite

Liikenneväylät ja yleiset alueet kuuluvat osana tekniseen osastoon ja tuottaa kuntalaisille katujen ja puistojen sekä liikunta-alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluja.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

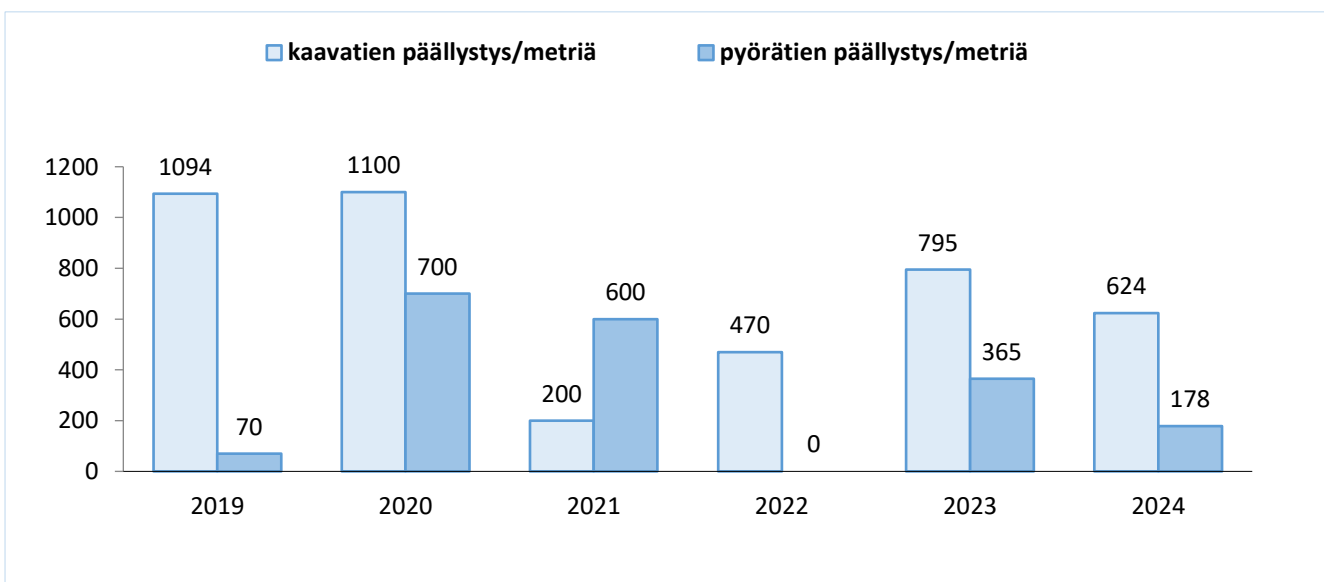
Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosalueen vastuualueina ovat investointikohteiden suunnittelu- ja rakennuttamistehtävät, katujen, leikkipuistojen ja puistojen sekä liikunta-alueiden kunnossapitotehtävät. Päämääränä on, että liikenneväylät ja yleiset alueet tuottavat kunnan palvelutuotantoon liittyviä rakentamis- ja kunnossapitopalveluja laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

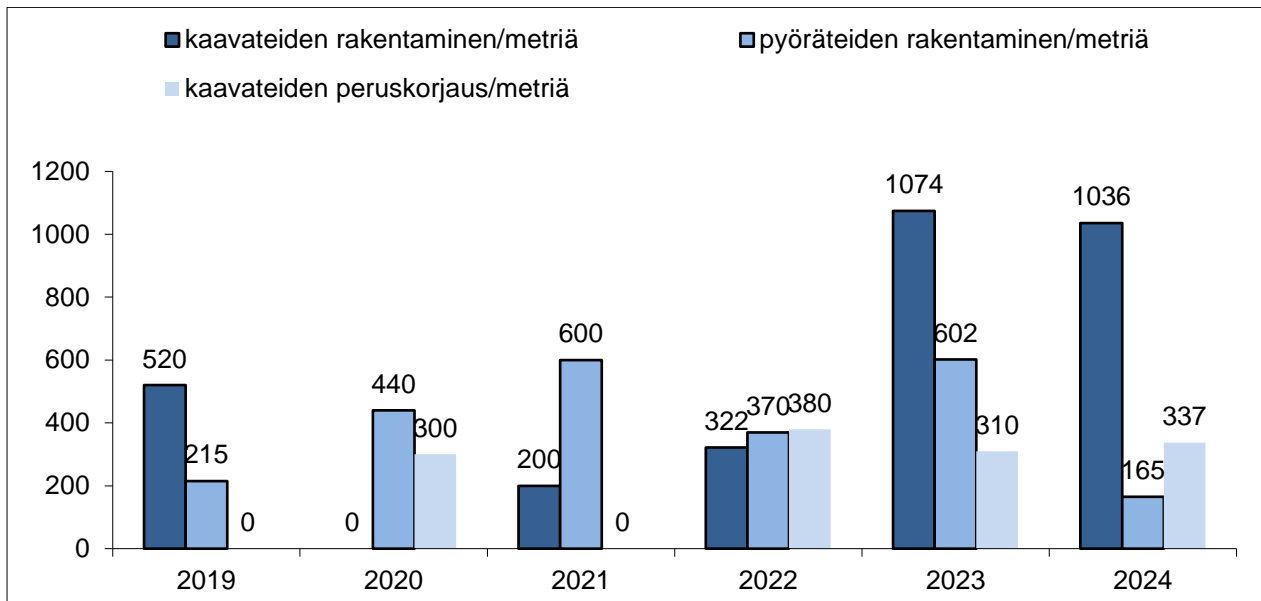
Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit / Tavoitetaso	Toteutuminen
Luomme mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle	Ammattitaitoinen henkilöstö, jonka osaaminen on hyvä	Pätevyysrekisterin laattiminen ja ylläpito	Ajan tasalla olevat työturvallisuus todistukset	Kaikki kortit ovat voimassa
Pidämme huolta yhteisestä ympäristöstä erityispiirteitä arvostaen	Laadukas ympäristö ja viihtyisät asuinalueet	Asemakaava-alueiden katuverkon rakentaminen ja ylläpito	Korjatut kadut	Päällysteet Tehtaan-tielle ja klv:lle Katuvallot Hirvelään ja klv:lle Villentie-Karjatie
	Hoidetut viheralueet	Puistojen niitot/ruohonleikkaus, istutusten hoito, maisemanhoito Suunnitelmallinen maisemanhoito	Jatketaan aikaisemmin toteutettua suunnitelmallista maisemanhoitoa	Maisemanhoitosuunnitelmaa toteutettu Tyrnävän taajamassa ja Murrossa

	Leikkipaikkojen rakentaminen ja ylläpito	Rakennetaan vuosittain uusi leikkipaikka tai kunnostetaan nykyinen leikkipaikka	Rakennettu/ kunnostettu leikkipaikka	Peuraniemen leikkipaikka rakennettu uudelleen
	Katu ympäristön hoito	Katualueiden raivaukset ja kuivatuksen parantaminen suunnitelmallisesti	Laaditaan suunnitelmat raivauksille ja ojituksille	Näkemäraivaukset Tyrnävän keskustaa-ajan alueella, avojien perkausta tulville alttiilla alueilla
Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Toiminta on talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaista	Talouden ja toiminnan toteutumista seurataan kuukausittain, sisäinen tiedottaminen	Osavuosisiraportit Taloukäärästöt	Kuukausittainen talouden seuranta sitovuustasoinen käyrästöllä
	Energiätehokkuus	Katu- ja aluevalaistukset LED-valaistukseksi	LED-valaistuksen osuuden kasvattaminen	LED-valaistuksen määrää lisätty: Katuvaloista ledeinä n. 65 %
		Toimintojen arviointi, omana työnä vai ostopalveluna, markkinakartoitus	Enemmän aikaansaannosta samalla taloudellisella panoksella	Suunnitelmallisuutta parannettu, tehtävää vielä on. Liikenneväylät pääosin ulkopuolisin palveluin
	Päivitetyn metsänhoitosuunnitelman toteuttaminen ja ympäristön pitäminen siistinä ja houkuttelevana	Kunnan metsiä ja taajamametsiä hoidetaan päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Ympäristö hoidetaan suunnitelmallisesti	Saadut myyntitulot	56 276,24 €
			Kuntalaisten tyytyväisyys ympäristöhoitoon	Ympäristömme tila on hyvä ja hoidettu Aloitettiin metsänhoidon kilpailutuksen valmistelu

Liikenneväylät ja yleiset alueet	Talousarvio €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteutuma %
Toimintatuotot	474 800	545 052,47	- 70 252,47	114,8
Toimintakulut	- 744 656	- 808 336,69	63 680,69	108,6
Toimintakate	- 269 856	- 263 284,22	-6 571,78	97,6

Kaavatien päällysteet sisältävät Mestarintien varikon pihan (958 m²)

Kunta myöntää vuosittain tiekunnille kunnossapitoavustuksia ja peruskorjausavustuksia valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti ja talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Viheralueilla jatkettiin viheralueiden hoitoa, kesätyöntekijöiden ohjausta, leikkipaikkojen huoltoa sekä kesäkukkien hoitoa.

Leikkipaikoilla uusittiin tarvittavia leikkivälineitä. Viheralueita hoidettiin suunnitelmien mukaan.

Kokonaisvaltaisen Tyrnävän asemakaava-aluetta koskevan maisemanhoitosuunnitelman teko jatkui vuoden 2024 ajan. Maisemanhoidon toimenpiteitä toteutettiin vuoden 2024 aikana Tyrnävän keskustan alueella.

Hirvelän asuinalueen omenapuisto rakennettiin loppuun kesän 2024 aikana.

Tapulipuiston siltaelementit uudistettiin.

Murron Peuraniemen leikkipaikan rakennettiin uudelleen vuoden 2024 aikana.

Meijerialueen minigolfsuunnittelua on tehty Tyrnävän kirkonkylän kyläyhdistyksen kanssa yhteistyöllä. Toteutus tapahtuu vuoden 2025 aikana myös yhteistyöllä.

JÄTEHUOLTO

Vuoden 2024 huhtikuun alusta jätehuolto kilpailutettiin uudelleen uusien jätehuoltomääräysten mukaisiksi. Uuden lain mukaan Bio- ja pakkausjätteet kilpailutettiin Lakeuden Ekon toimesta. Kiinteistöjen kiinteät jätteet sekä sakat ja lietteet, vaaralliset jätteet sekä tietoturva ja SER-romut kilpailutettiin teknisen osaston toimesta.

Lakeuden Eko toimii bio- ja pakkausjätteiden osalta Limingan, Muhoksen, Tyrnävän ja Utajärven kuntien operatiivisten palveluiden tuottajana. Näistä jätteistä vastaa Kempeleen Jättekuljetus Ky. Sopimus on voimassa 31.3.2028 saakka.

Tyrnävällä kiinteistöjen kiinteistä jätteistä, sakoista ja lietteistä vastaa Remeo Oy, vaarallisista jätteistä Kempeleen Jättekuljetus Ky, sekä tietoturva ja SER-romuista L&T Ympäristöpalvelut Oy. Sopimukset on voimassa 31.3.2026 saakka ja lisäksi 1+1 optiot erikseen sovittuna.

Tyrnävällä jäteasema sijaitsee osoitteessa Mestarintie 12. Asemalle aloitettiin laatimaan suunnitelma ekopisteen rakentamiseksi Lakeuden Ekon vetämänä. Suunnitelmaa laatii Rambol ja suunnitelma valmistuu kevään 2025 aikana ja Tyrnävän osalta rakentaminen ajoittuu loppusyksyyn 2025 kunnan kilpailuttamana.

Jätehuoltoviranomaisena toimi Lakeuden EKO lautakunta, johon kuuluu kaksi jäsentä kustakin kunnasta. Tyrnävän kunnan edustajina toimivat Anu Suutari sekä Visa Törmä. Teknisellä johtajalla oli oikeus osallistua kokouksiin asian-
tuntijana. Lautakunnan puheenjohtajana toimi isäntäkunta Limingasta Tuomas Ahola. Lakeuden EKO-lautakunnan asi-
oiden valmistelusta ja hoitamisesta sekä asiakaspalvelusta vastasi palvelupäällikkö Tanja Sarkkinen ja kiertotalousasi-
antuntija Henna Silvola.

Jätetaksat on hyväksytty 11.12.2024 ja ne astuivat voimaan 1.1.2025. Jätehuoltomääräykset on päivitetty 1.12.2023.

LIIKUNTAPAIKAT

Liikunta-alueiden rakentaminen, kunnossapito ja hoitotyö toteutetaan teknisen osaston toimesta.

Liikunta-alueiden talviajan kunnossapito kilpailutettiin loppuvuodesta uudelle kaudelle (2023–2026). Jääalueista vas-
taa kirkonkylällä oma henkilökunta (iltaisin ja viikonloppuisin Maanrakennus Kallinen Oy) Murron, Markkuun ja Tem-
meksen osalta jääalueista vastaa Maanrakennus Kallinen Oy. Latujen osalta kirkonkylän osalta vastuu on omalla hen-
kilökunnalla, Murron ja Temmeksen osalta Koskimaatiloilla. Latukoneelle on myös oma sopimus koskien koko kunnan
latuverkostoa. Toimija on Oulun piharakennus Oy.

Puistotyönjohtajan työkuva on kirkastettu ja puistotyönjohtaja toimii liikunta-alueiden hoitajien esihenkilönä.

Murron Peuraniemen frisbeegolf-radan heittopaikkojen uudistaminen aloitettiin yhteistyössä paikallisten aktiivien
harrastajien kanssa.

Temmeksen kuntosali kunnostettiin ja sali laajeni aulan puolelle saaden lisätilaa kuntosalivälineille. Lisäksi Temmeksen
ja Kuulammen kuntosaleille hankittiin uusia välineitä. Kunnostus tehtiin yhteistyössä Sivistus- ja hyvinvointiosaston
kanssa.

Liikunta-alueiden ja -paikkojen pitkäntähtäimen suunnitelman teko aloitettiin yhteistyössä liikuntakoordinaattorin
kanssa. Työssä tullaan inventoimaan liikuntapaikat ja laatimaan niiden kehittämiseen suunnitelma. Lisäksi luodaan
vuosikello työtoimenpiteille.

KIINTEISTÖT

Palvelun yleistavoite

Taata käyttäjille terveelliset ja turvalliset tilat panostamalla suunnitelmalliseen kiinteistöjen kunnossapitoon sekä ke-
hittämiseen.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Tulosalueen vastuualueina ovat pienten investointikohteiden suunnittelu- ja rakennuttamistehtävät, kunnan omista-
mien kiinteistöjen peruskorjaussuunnittelu ja rakennuttaminen sekä kunnan omistuksessa olevien rakennusten kiin-
teistöhoito, kunnossapito ja vuokraus.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit / Tavoitetaso	Toteutuminen
Kasvamme parhaaksi kuntatyönantajaksi	Ammattitaitoinen henkilöstö, jonka osaaminen on hyvä	Henkilöstön koulutus- suunnitelman laatimi- nen	Ajan tasalla olevat työturvallisuustodis- tukset	100 %
			Koulutuksen määrä	Ei vuonna 2024
Mahdollistamme avoi- men ja osallistavan vuorovaikutuksen	Yhteistyö muiden osastojen kesken	Kiinteistökierrokset	Kiinteistökierrosten kattavuus	Toteutettiin sähköpostilla
	Kiinteistöjen palaute- järjestelmä (Louhi) ja sähköisen huoltokir- jan kehittäminen	Sähköiset palvelu- pyynnöt kohteittain otettiin käyttöön kai- kille käyttäjille kunnan netin kautta (Louhi). Huoltokirja on kehi- tysvaiheessa.	Sähköisten palvelu- pyyntöjen määrä. Ta- voite: Kaikki palvelu- pyynnöt Louhen kautta	Toteutuneet: 2024 yht. 735 kpl (osin tulee vielä puhelimitse, suusanallisesti) (v. 23, 1157) (v. 22, 695) (v. 21, 1135) (v. 20, 799) (v. 19, 842)

Huolehdimme hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista	Toiminta talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaista	Talouden ja toiminnan toteutumista seurataan kuukausittain	Osavuosisraportit	2 kpl
	Kiinteistöjen kokonaisvaltainen käyttösuunnitelma	Aloitetaan laatimaan kiinteistökohtaiset huolto-ohjelmat sekä kunnossapito- ja pitkäntähtäimen suunnitelmat	Kiinteistöjen kehittämissuunnitelma	Kunta on liittynyt Senaatti-kiinteistöjen ylläpitämään kuntien tilatietopalveluun (Skenarios), jonka kautta mm energiankulutusta voidaan seurata kiinteistöittäin sekä saadaa benchmarking – tietoa vastaavista kiinteistöistä maan kattavasti
		Toimialakohtaiset toimitilojen tarveselvitukset		
	Energiankulutuksen hillitseminen	Kiinteistöjen toiminnan mukainen energiankulutuksen hallinta	Toimintakohtaisen energiankulutuksen vertailu aikaisempien vuosien kulutuksiin, HINKU, Väre. Skenarios käyttöön	Energia kustannuksia seurataan jatkossa myös Skenariosen kautta (kesken)
50–50 energiansäästökampanja kouluissa				

Kiinteistöt	Talousarvio €	Talousarvionmuutos €	Talousarvio + muutos €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteutuma %
Toimintatuotot	2 491 313	-	2 491 313	2 696 157,54	- 204 844,54	108,2
Toimintakulut	-2 064 840	- 110 000	- 2 174 840	- 2 377 887,35	203 047,35	109,3
Toimintakate	426 473	- 110 000	316 473	318 270,19	- 1 797,19	100,6

Kunnan jätehuoltoon liittyvät sopimukset on mainittu ylempänä tässä dokumentissa kohdassa Jätehuolto. Sopimukset sisältävät myös jätehuollon kehittämisen asiantuntijapalvelua. Kehittämistyön tavoitteena on parantaa kiinteistökohtaisten jätteiden lajittelua, materiaalien kierrätysastetta ja vähentää polttokelpoisen jätteen määrää sekä nostaa erilliskerättyjen jätejakeiden laadun taso mahdollisimman korkeaksi.

Kuluvana vuonna korjattiin takuuseen kuuluvana Kuulammen koulun vesikaton vuotokohtat ja saatiin sisäilmaongelmat korjattua Kotolan vanhainkodissa. 1 huoneisto peruskorjattiin As Oy Kirstinkujalla Kytkytiellä ja pienempiä pintaremontteja tehtiin useassa eri kohteessa. Temmeksen koulun kuntosali korjattiin.

Aikaisemmin tehtyjen tutkimusten ja korjausehdotusten pohjalta jatkettiin sisäilmakorjauksia Kirkkomännikön koululla ("mutteriosa"), Kuulammen koululla, Kunnantalolla, Kotolassa sekä Temmeksen koululla.

Tyrnävän kunta on liittynyt Senaattikiinteistöjen lanseeraamaan kiinteistöjen tilatietopalveluun nimeltään Skenarios. Palvelussa on mukana Suomesta 225 kuntaa. Palvelun kautta on mahdollista ylläpitää kiinteistökohtaisesti kaikkea kiinteistöihin liittyvää tietoa kustannuksista vuokrien laskentaan sekä vertailla vastaavia kiinteistöjä toisiinsa maan kattavasti.

ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT

Palvelun yleistavoite

Tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita ruoka- ja siivouspalveluita vauvasta vaariin.

Kuvaus palveluista ja tarkoituksesta

Ateria- ja puhtauspalveluiden tavoitteena on tuottaa laadukkaita tukipalveluja kouluille ja päiväkodeille. Elintarvikehankinnoissa ja ruokalistasuunnittelussa huomioidaan lähialueen tuottajien raaka-aineet ja sesonkiloontoisuus. Ruokalistat laaditaan seudullisesti yhteistyössä valtion ravitsemusneuvottelukunnan suosituksen mukaisesti.

Ateriapalvelujen tavoitteena on lähiruuan ja kasvisruuan suosiminen. Siivouspalvelusopimukset laaditaan asiakkaan tarpeiden mukaisesti kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Puhtauspalveluiden tuottamisessa kiinnitetään huomiota aineiden ja tarvikkeiden ympäristöä säästävään käyttöön.

Strategiset valinnat	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit / Tavoitetaso	Toteutuminen
Kasvamme parhaaksi kuntatyönantajaksi	Ammattitaitoinen henkilöstö, jonka osaaminen on hyvä	Koulutukset	1–2 krt/ vuosi Henkilöstö osaa kehittää omaa työtään	100
	Työntekijän tukeminen työssä ja vapaa-ajalla parantaa työssäjaksamista	E-passi, virkistyspäivä, työnkierto	Sairauspoissaolojen vähentäminen	80
	Ajantasaiset mitoitukset kouluissa ja päiväkodeissa	Työnohjaus Taukoliikunta	Työntekijän työssä jaksaminen paranee, kuormitus vähenee	80
		Työohjeet ja mitoitukset ajantasaiset	Viestintä tavoittaa työntekijät	100
		Avoin ja vuorovaikutuksellinen työyhteisö, säännölliset palaverit	Henkilöstöpalaverit, puhtauspalvelut joka kk / ruokapalvelut 6 kertaa / vuosi Toimipistekohtaiset 5 min päiväkatsaukset	
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Palvelun laadun kehittäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Asiakaspalautteet	90
		Asiakkaiden osallistaminen		
		Yhteistyöpalaverit: Sivistosaston ja varhaiskasvatuksen kanssa	Ruokalatoimikunta / ruoka-agentti (Kuumlampi)	
		Tuotannonohjausjärjestelmien hyödyntäminen	Tuotannonohjausjärjestelmien tehokas käyttäminen	90
Mahdollistamme avoimen ja osallistuvan vuorovaikutuksen	Toiminta on talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaista	Talouden ja toiminnan toteutumista seurataan kuukausittain	Osavuosi- ja kuukausiraportit	100
Edistämme yrittäjyyttä ja lähiruokaa	Lähiruokaa tarjotaan vähintään yhdellä aterialla. Kaksi lounasvaihtoehtoa tarjolla, kerran viikossa kasvisruoka. Toive-/lähiruoka-/perinneruokapäivä	Lähiruokapäivät. Lähiruokatuottajien tunnettavuuden lisääminen	Lähiruokapäivä 2 krt / 6 vkoa. Lähiruokatuotteita esille kouluissa	100

Ateria- ja puhtauspalvelut	Talousarvio €	Talousarviomuutos €	Talousarvio + muutos €	Toteutuma €	Poikkeama €	Toteutuma %
Toimintatuotot	1 685 534	-	1 685 534	1 539 451,67	146 082,33	91,3
Toimintakulut	-1 578 745	- 10 000	- 1 588 745	- 1 440 910,41	- 147 834,59	90,7
Toimintakate	106 789	- 10 000	96 789	98 541,26	- 1 752,26	101,8

Vuoden 2024 aikana on ateria- ja puhtauspalveluita kehitetty kokonaisuutena. Työntekijöiden eläköitymisen ja pitkien poissaolojen takia on tehtävänkuvia muutettu ja työnkiertoa järjeistetty. Yhdistelmätyöntekijän toimenkuvaa on kehitetty eri kohteissa ja siitä on saatu hyviä kokemuksia, mutta myös kehittävää palautetta. Henkilöstölle on järjestetty lyhyitä koulutuksia muun muassa työergonomiasta, koneista ja laitteista sekä puhdistusaineista ja välineistä. Yli puolet henkilöstöstä osallistui seudulliseen yhteiseen koulutuspäivään. Henkilöstölle on myös järjestetty HÄTÄ EA 8 h-kurssi.

Ateria- ja puhtauspalveluissa on kiinnitetty huomiota henkilöstön työssäjaksamiseen monella eri tavalla. Työssäjaksamista on tuettu työnkierrolla ja yksilöidyillä työaikaratkaisuilla sekä muuttamalla tarvittaessa työnkuvaa. Henkilöstöä on kannustettu ja motivoitu löytämään mielekästä tekemistä vapaa-ajalla, joka auttaa omalta osaltaan jaksamaan työssä. Työyhteisössä kohdellaan kaikkia tasa-arvoisesti ja vuorovaikutus on avointa. Yhteisöllisyyttä on pidetty yllä yhteisten virkistyspäivien ja säännöllisten viikko- ja kuukausipalaverien avulla.

Ateriapalvelut

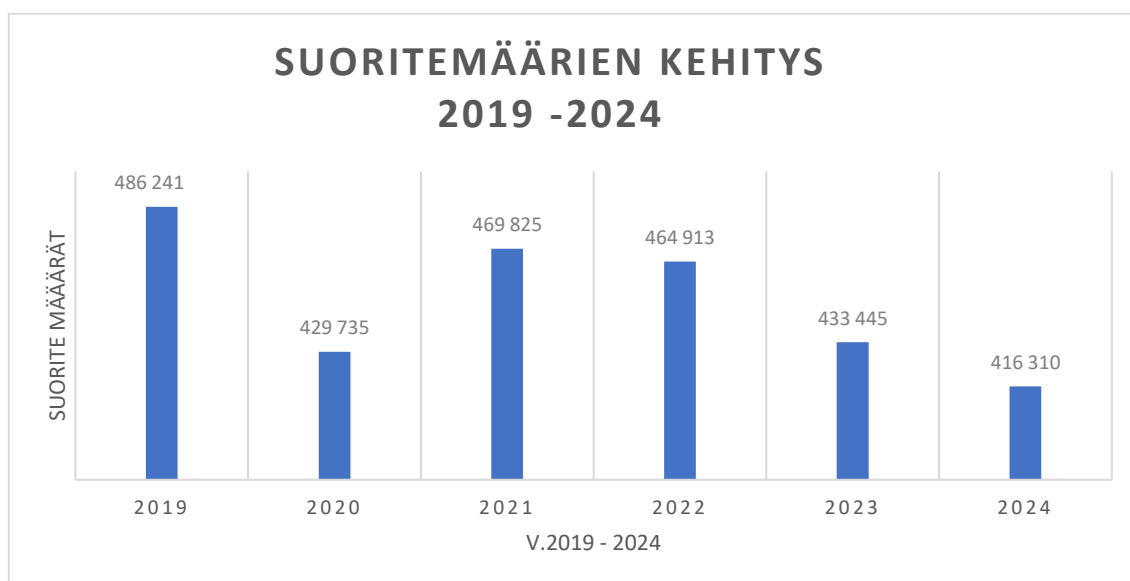
Kevään aikana toteutettiin asiakastytyväisyyskyselyjä koulujen 3 lk:n, 5 lk:n, 8 lk:n ja lukion 2. vuosikurssin oppilaille. Saatua palautteita ja kehitysideoita on otettu huomioon ruokalistasuunnittelussa ja toteuttamisessa. Lounaslistoja on muokattu enemmän asiakaslähtöiseen suuntaan ja tarpeeseen. Hyväksi havaittuja yhteistyömalleja on jatkettu ruokalapalaverien muodossa koulujen ja päiväkotien välillä. Elintarvikehankinnoissa pyrittiin käyttämään lähialueen tuottajia ja toimittajia niin paljon kuin mahdollista. Lasten osallisuutta lisättiin toiveruokapäivän muodossa. Uuden toiminnanohjausjärjestelmän avulla on pystytty kehittämään ruokatuotannon eri vaiheita.

Puhtauspalvelut

Puhtauspalvelut huolehtivat 20 kohteen puhtaanapidosta ja siivottavaa pinta-alaa on n. 25 000 m². Osana toiminnan uudelleen organisointia kohteissa jatkettiin siivoustyönmitoitusten tekemistä ja yhtenäistettiin toimintamalleja kohteissa. Riittävän puhtaustason ylläpitäminen pitää pintamateriaalit kunnossa, parantaa sisäilman laatua ja auttaa pidentämään kiinteistöjen elinkaarta. Siivousaineissa ja -menetelmissä korostuivat nykyaikaiset menetelmät ja ympäristöystävällisyys. Henkilöstön työssäjaksamisen tueksi on työtehtäviä räätälöity, kokeiltu vaihtoehtoisia työaikoja ja annettu mahdollisuus osa-aikaiseen työhön. Henkilöstöpalaverit ovat osana työviikkoa.

Suoritemäärien kehitys

Alla olevassa kuvassa näkyy suoritemäärien kehitys vuodesta 2019 vuoteen 2024. Suoritemäärän lasku vuodesta 2021 vuoteen 2023 selittyy osittain Covid 19 -pandemiasta johtuvista poissaoloista kouluissa ja päiväkodeissa, pienentyneistä ikäluokista ja vuoden 2023 osalta asiakkuuksien siirtymisestä hyvinvointialueelle. Vuoden 2024 suoritemäärän lasku johtuu pienentyneistä ikäluokista.

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitase. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja –asetuksia kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

Kustakin tuloslaskelman ja taseen erästä on esitetty vertailutieto edelliseltä vuodelta.

5.2 Tyrnävän kunnan tuloslaskelma

Tuloslaskelma

Toimintatuotot	1.1. – 31.12.2024		1.1. – 31.12.2023	
Myyntituotot	503 641,18		565 649,12	
Maksutuotot	605 825,16		529 184,17	
Tuet ja avustukset	1 035 398,50		970 145,49	
Muut toimintatuotot	1 460 715,35	3 605 580,19	1 392 734,00	3 457 712,78
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-12 084 587,17		-12 443 794,60	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 448 734,19		-2 520 784,69	
Muut henkilösivukulut	-338 905,90		-452 882,92	
Henkilöstökorvaukset ja muut				
Palvelujen ostot	-6 428 292,51		-5 768 278,38	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 925 115,71		-1 963 377,93	
Avustukset	-792 234,16		-1 065 276,71	
Muut toimintakulut	-274 787,01	-24 292 656,65	-310 468,88	-24 524 864,11
Toimintakate		-20 687 076,46		-21 067 151,33
Verotulot	12 633 820,39		12 064 660,82	
Valtionosuudet	11 047 666,00		12 189 387,00	
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä				
Korkotuotot	28 453,83		39 607,10	
Muut rahoitustuotot	26 035,28		36 944,41	
Korkokulut	-797 973,40		-439 737,84	
Muut rahoituskulut	-16 750,19	-760 234,48	-70 199,59	-433 385,92
Vuosikate		2 234 175,45		2 753 510,57
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-2 231 212,55		-2 113 141,83
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät		0,00		0,00
Tilikauden tulos		2 962,90		640 368,74
Poistoeron lisäys (+) / vähennys (-)		-383 018,09		
Varausten lisäys (+) / vähennys (-)		400 000,00		-400 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		19 944,81		240 368,74

5.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Vuosikate	2 234 175,45	2 753 510,57
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-114 204,22	-90 780,53
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 409 942,48	-4 326 566,97
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	126 822,63	280 455,39
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 163 148,62	-1 383 381,54
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-67 474,88	-178 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	45 000,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 224 183,34	-3 774 183,34
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-2 200 000,00	5 000 000,00
Tyrnävän kuitu Oy osakaslaina	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	73 553,40	-1 180 888,89
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	44 732,02	-18 172,20
Saamisten muutos	-89 158,44	518 394,36
Korottomien velkojen muutos	117 979,82	-1 681 111,05
Rahoituksen rahavirta	5 626 895,18	-133 072,23
Rahavarojen muutos	463 746,56	-1 516 453,77
Rahavarat 31.12.	1 173 906,82	710 160,26
Rahavarat 1.1.	710 160,26	2 226 614,03
Rahavarojen muutos	463 746,56	-1 516 453,77

5.4 Kunnan tase

Kunnan tase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	52 172 586,93	46 984 000,53	OMA PÄÄOMA	13 552 055,01	13 532 110,20
Aineettomat hyödykkeet	1 024 831,83	1 109 044,83	Peruspääoma	9 964 412,20	9 964 412,20
Aineettomat oikeudet	44 057,69	62 520,53	Muut omat rahastot	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	980 774,14	1 046 524,30	Edellisten tilikausien ali/ylijäämä	3 567 698,00	3 327 329,26
Ennakkomaksut			Tilikauden ali/ylijäämä	19 944,81	240 368,74
Aineelliset hyödykkeet	48 071 577,93	42 821 253,41	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	0,00	400 000,00
Maa- ja vesialueet	5 928 255,61	5 940 874,02	Poistoero	383 018,09	0,00
Rakennukset	37 066 825,72	29 893 669,41	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	400 000,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 698 095,34	4 479 152,10	PAKOLLISET VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	285 774,57	94 794,09	Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	35 453,87	35 453,84	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	113 817,30	115 925,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	57 172,82	2 377 309,92	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Sijoitukset	3 076 177,17	3 053 702,29	Lahjoitusrahastojen pääomat	995,23	995,23
Osakkeet ja osuudet	2 484 400,52	2 484 400,52	Muut toimeksiantojen pääomat	112 822,07	114 930,05
Muut lainasaamiset	200 474,88	178 000,00	VIERAS PÄÄOMA	40 480 001,03	34 786 204,55
Muut saamiset	391 301,77	391 301,77	Pitkäaikainen	28 458 698,26	21 591 268,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	112 822,07	114 930,05	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 458 698,26	21 591 268,60
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	112 822,07	114 930,05	Lyhytaikainen	12 021 302,77	13 194 935,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 243 482,43	1 735 309,45	Joukkovelkakirjalaina	2 800 000,00	5 000 000,00
Vaihto-omaisuus	25 101,77	69 833,79	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 682 570,34	3 774 183,34
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	25 101,77	69 833,79	Ostovelat	2 137 483,53	1 809 707,76
Saamiset	1 044 473,84	955 315,40	Muut velat	301 949,22	326 246,53
Pitkäaikaiset saamiset	324 056,17	320 285,88	Siirtovelat	2 099 299,68	2 284 798,32
Lainasaamiset	320 285,88	320 285,88	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	54 528 891,43	48 834 240,03
Muut saamiset	0,00	0,00	TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Siirtosaamiset	3 770,29	0,00	Omavaraisuusaste %	25,56	28,52
Lyhytaikaiset saamiset	720 417,67	635 029,52	Suhteellinen velkaantuneisuus	197,23	125,53
Myyntisaamiset	294 216,69	344 334,68	Kertynyt yli/alijäämä €	3 587 642,81	3 567 698,00
Muut saamiset	410 352,53	290 694,84	Kertynyt yli/alijäämä €/ asukas	552,20	546,77
Siirtosaamiset	15 848,45	0,00	Lainat 31.12. €/asukas	5 531,98	4 653,71
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 173 906,82	710 160,26	Lainakanta 31.12.	35 941 268,60	30 365 451,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	54 528 891,43	48 834 240,03	Lainat ja vastuut 31.12.	36 145 357,57	30 621 454,10
			Lainat ja vastuut €/asukas	5 563,39	4 692,94
			Lainasaamiset	320 285,88	320 285,88
			Kunnan asukasmäärä	6 497	6 525

5.5 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Toimintatuotot	5 146 761,71	4 617 876,65
Toimintakulut	-27 405 064,74	-27 495 105,53
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	46 625,43	32 238,60
Toimintakate	-22 211 677,60	-22 844 990,28
Verotulot	12 633 820,39	12 064 660,82
Valtionosuudet	13 222 656,45	14 228 194,34
Rahoitustuotot ja kulut	-751 795,36	-426 559,10
Korkotuotot	50 639,15	56 818,91
Muut rahoitustuotot	37 045,65	37 264,05
Korkokulut	-822 195,20	-449 533,04
Muut rahoituskulut	-17 284,96	-71 109,02
Vuosikate	2 893 003,88	3 021 305,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 804 037,56	-2 637 110,18
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	88 966,32	384 195,60
Tilinpäätössiirrot	-11 476,98	14 333,93
Tilikauden verot	-39,02	-3 942,18
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	77 450,32	394 587,35

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,78	16,79
Vuosikate/Poistot %	103,17	114,57
Vuosikate euroa/ asukas	445,28	463,04
Asukasmäärä	6 497	6 525

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 893 003,88	3 021 305,78
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-182 482,51	-128 004,16
Tilikauden verot	-39,02	-3 942,18
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 811 940,76	-4 782 493,81
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 075,47	22 915,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	134 237,69	288 288,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 963 145,25	-1 581 930,18
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antosaamisten lisäykset	-67 474,88	
Antosaamisten vähennykset	223 000	
Lainakannan muutokset	5 810 338,71	1 102 812,39
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 489 661,29	-3 897 187,61
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 200 000,00	5 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	11 361,52	-40 974,94
Saamisten muutos	-134 292,79	662 936,03
Korottomien velkojen muutokset	123 198,70	-1 653 527,19
Rahoituksen rahavirta	5 966 131,26	71 246,29
Rahavarojen muutos	2 986,01	-1 510 683,90
Rahavarat 31.12.	1 818 331,54	1 815 345,53
Rahavarat 1.1.	1 815 345,53	3 326 029,43
Rahavarojen muutos	2 986,01	-1 510 683,90

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-1 063 921,60	-2 200 334,12
Investointien tulorahoitus	32,85	63,48
Laskennallinen lainanhoitokate	0,68	0,76
Lainanhoitokate	0,70	0,80
Kassan riittävyys pv	25	18

Konsernitase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	58 606 156,95	52 513 219,68	OMA PÄÄOMA	17 369 193,17	17 251 660,00
Aineettomat hyödykkeet	1 034 185,26	1 116 818,03	Peruspääoma	9 964 412,20	9 964 412,20
Aineettomat oikeudet	51 532,05	69 463,51	Säätiöiden ja yhdistysten	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	982 653,21	1 047 354,52	Muut omat rahastot	247 766,50	236 289,52
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Edellisten tilikausien ali/ylijäämä	7 079 564,16	6 656 370,93
Aineelliset hyödykkeet	54 539 332,23	48 475 293,14	Tilikauden ali/ylijäämä	77 450,31	394 587,35
Maa- ja vesialueet	5 641 096,23	5 654 242,68	VÄHEMMISTÖOSUUDET	639 519,61	634 885,66
Rakennukset	43 440 294,32	34 987 980,25	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 829 858,66	4 625 230,71	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	515 387,16	351 492,35	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	44 306,65	44 306,65	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	14 850,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	68 389,21	2 812 040,50	Muut pakolliset varaukset	0,00	14 850,00
Sijoitukset	3 032 639,46	2 921 108,51	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	251 311,27	343 634,04
Osakkuusyhteisöosuudet	1 555 179,38	1 475 314,10	Valtion toimeksiannot	91 014,96	157 246,47
Muut osakkeet ja osuudet	1 053 704,36	1 044 513,57	Lahjoitusrahastojen pääomat	7 133,63	7 194,67
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	Muut toimeksiantojen pääomat	153 162,68	179 192,90
Muut lainasaamiset	22 474,88	0,00	VIERAS PÄÄOMA	44 233 102,30	38 106 408,30
Muut saamiset	401 280,84	401 280,84	Pitkäaikainen	31 545 538,81	24 255 012,78
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	250 309,26	342 632,03	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 220 045,23	21 939 049,20
Valtion toimeksiannot	91 014,96	157 246,47	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskate	6 138,40	6 199,44	Liittymismaksut ja muut velat	2 325 493,58	2 315 963,58
Muut toimeksiantojen varat	153 155,90	179 186,12	Siirtovelat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 636 660,14	3 495 586,32	Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	244 762,87	256 124,40	Lyhytaikainen	12 687 563,49	13 851 395,52
Aineet ja tarvikkeet	28 079,06	25 134,90	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	969,64	1 292,98	Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus	4 804 530,29	3 897 187,61
Valmiit tuotteet	189 679,36	159 862,73	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	26 034,81	69 833,79	Saadut ennakot	31,06	192,99
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Ostovelat	2 276 153,64	1 963 071,52
SAAMISET	1 573 565,73	1 424 116,39	Joukkovelkakirjalainat	2 800 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaiset saamiset	326 114,40	322 178,79	Muut velat	384 968,65	413 824,22
Lainasaamiset	320 285,88	320 285,88	Siirtovelat	2 421 879,85	2 574 752,72
Muut saamiset	1 206,68	1 206,09	Laskennalliset verovelat	0,00	2 368,42
Siirtosaamiset	4 621,84	686,82	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 493 126,35	56 351 437,98
Lyhytaikaiset saamiset	1 247 451,33	1 101 937,60	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Myyntisaamiset	378 618,15	397 272,33	Omavaraisuusaste %	27,79	30,61
Lainasaamiset	317 435,51	320 370,45	Suhteellinen velkaantuneisuus	142,67	123,78
Muut saamiset	441 698,55	328 926,20	Kertynyt ylijäämä €	7 157 014,47	6 650 958,26
Siirtosaamiset	109 699,12	55 368,62	Kertynyt ylijäämä € /asukas	1 101,59	1 019,30
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	Konsernin lainat €/asukas	5 667,94	5 080,80
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	Konsernin lainakanta	36 824 575,52	33 152 200,40
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	Lainat ja vastuut 31.12.	37 155 529,40	33 521 516,27
Rahat ja pankkisaamiset	1 818 331,54	1 815 345,53	Lainat ja vastuut € /asukas	5 718,87	5 137,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 493 126,35	56 351 437,98	Konsernin lainasaamiset	320 285,88	320 370,45
			Kunnan asukasmäärä	6 497	6 525

6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet

Liitetietojen sisällöstä on säädetty pääosin kirjanpitolaisissa ja -asetuksissa. Kunnan tilinpäätöksen liitetietojen laatimissa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolain 3 luvun sekä kirjanpitoasetuksen 2 ja 4 luvun säännöksiä.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Liitetietojen ryhmittely

Kunnan tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään tilinpäätöksessä tilinpäätöksen laatimista, tuloslaskelmaa, taseen vastaavia ja vastattavia, vakuuksia ja vastuusitoumuksia, henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskeviin liitetietoihin.

Kunnan konsernitilinpäätöksen liitetietoina esitetään soveltuvin osin vastaavat tiedot kuin kunnan tilinpäätöksen liitetietoina.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennen 1.1.2013 hankituissa hyödykkeissä vanhan poistosuunnitelman mukaisesti ja 1.1.2013 jälkeen hankituissa hyödykkeissä uuden poistosuunnitelman mukaisesti.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuus on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Suomalaisessa kirjanpitoikäytännössä nykyisin aikaisempien tilikausien virheet ja laskentaperiaatteiden muutokset kirjataan aikaisempien tilikausien ylijäämän oikaisuksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt Tyrnävän Kehitys Oy ja Tyrnävän Vesihuolto Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen, kuntayhtymät omistussuuden suhteessa ja osakkuusyhteisöistä Hirsijärven Vesi Oy ja Tyrnävän Kuitu Oy pääomaosuus-menetelmällä. Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

KILA:n kuntajaosto on päivittänyt konsernitilinpäätöksen yleisohjetta joulukuussa 2015. Merkittävimmät muutokset koskevat poistoeron ja vapaaehtoisten varausten käsittelyä.

Kunnan taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan. Tytäryhteisöjen poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Muutoksen myötä pyritään antamaan parempi kuva kuntakonsernin omasta pääomasta huomioiden kuntalain perusteella tehtävät konsernitilinpäätökseen perustuvat alijäämäisyystarkastelut.

Tilikausien vertailtavuus sekä tilikauden päättymisen jälkeiset merkittävät tapahtumat

Vuoden 2023 alussa tapahtuneen hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden toteuttamisvastuu siirtyi Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohteelle. Muutoksen myötä kunnan taseessa olleet Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymäosuudet sekä kyseisten palveluiden järjestämiseen hankittu omaisuus kirjattiin pois kunnan taseesta peruspääomaa vähentäen. Käyttötaloudessa kyseinen uudistus vaikutti mm. kyseisten palveluiden poistumiseen vuodelta 2023 sekä verojen ja valtionosuuksien pienenemiseen. Tästä syystä vuosien 2023 ja 2024 muutosluvut eivät ole vertailukelpoisia. Muilta osin vuosien 2023 ja 2024 luvut ovat vertailukelpoisia.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut merkittäviä raportoitavia tapahtumia.

6.1 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina

Euroa	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Yleishallinto	949 001,19	714 442,19	804 581,86	649 269,09
Sosiaali- ja terveystaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 334 177,64	1 403 990,59	1 010 860,87	1 118 590,31
Yhdyskuntapalvelut	2 855 718,72	2 490 007,25	1 732 662,09	1 689 853,38
Muut palvelut	7 864,16	9 436,62	0,00	0,00
Kunnan toimintatuotot yhteensä	5 146 761,71	4 617 876,65	3 548 104,82	3 457 712,78

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2024	2023
Kunnan tuloverot	11 148 806,48	10 497 930,00
Osuus yhteisöveron tuotosta	446 605,47	552 935,40
Kiinteistövero	1 038 408,44	1 013 795,42
Verotulot yhteensä	12 633 820,39	12 064 660,82

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 083 924,00	12 193 866,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	4 622 364,00	4 826 238,00
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-980 250,00	-972 699,00
Verotulomenetysten korvaus	943 992,00	968 220,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	11 047 666,00	12 189 387,00

Kunnan palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	1 812 380,07	1 713 876,04
Muiden palvelujen ostot	4 615 912,44	4 054 402,14
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	6 428 292,51	5 768 278,38

Suunnitelman mukaiset poistot

Poistot tase-erittäin	2024	2023
Aineettomat oikeudet	18 462,84	18 462,84
Poistot muista pitkävaikutteisista menoista	65 750,16	65 750,16
Rakennukset	1 193 457,79	1 158 448,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	889 497,74	771 410,11
Koneet ja kalusto	64 044,02	99 070,66
Yhteensä	2 231 212,55	2 113 141,83

Poistosuunnitelma ennen 1.1.2013 hankittuihin hyödykkeisiin

Aineettomat hyödykkeet	tasapoisto	5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v
Talousrakennukset	tasapoisto	15 v
Vapaa-ajanrakennukset	tasapoisto	20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	40 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet, kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto	15 %
Koneet ja kalusto	tasapoisto	5 v

Valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman perusteiden pohjalta kunnanhallitus hyväksyy aineettomien hyödykkeiden osalta ja aineellisissa hyödykkeissä rakennusten ja rakennelmien sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat, jotka pohjautuvat arvioon hyödykkeiden taloudellisesta käyttöajasta ottaen huomioon esim. rakennuksen tai rakennelman käyttötarkoituksen ja rakentamistavan tai muita käyttöaikaan olennaisesti vaikuttavia seikkoja.

Tyrnävän kunta

Poistosuunnitelma 1.1.2013 jälkeen hankittuihin hyödykkeisiin

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2–5 vuotta*	tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5–20 vuotta*	tasapoisto
Liikearvo	2–5 vuotta*	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2–5 vuotta*	tasapoisto
Muut	2–5 vuotta*	tasapoisto

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20–50 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20–30 vuotta	tasapoisto
Talousrakennukset	10–20 vuotta	tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20–30 vuotta	tasapoisto
Asuinrakennukset	30–50 vuotta	tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	15–20 %	menojäännöspoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10–25 %	menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	10–20 %	menojäännöspoisto
Vedenjakeluverkosto	7–10 %	menojäännöspoisto
Viemäriverkko	7–10 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkko	10–15 %	menojäännöspoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	15–20 %	menojäännöspoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20–22 %	menojäännöspoisto
Maakaasuverkko	12–15 %	menojäännöspoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15–20 %	menojäännöspoisto
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15–25 %	menojäännöspoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15–20 %	menojäännöspoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	20–25 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20–25 %	menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet	4–7 vuotta	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5–10 vuotta	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10–15 vuotta	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5–10 vuotta	tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5–15 vuotta	tasapoisto
Atk-laitteet	3–5 vuotta	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3–5 vuotta	tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	
---------------------	----------------	--

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.*)	14 850,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	14 850,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	14 850,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12 *)	0,00	14 850,00	0,00	0,00
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	14 850,00	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot		0,00		0,00
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	114 204,22	90 780,53	114 204,22	90 780,53
Rakennusten myyntivoitot		0,00		0,00
Muut myyntivoitot	7 410,70	7 833,52		0,00
Myyntivoitot yhteensä	121 614,92	98 614,05	114 204,22	90 780,53
Muut toimintakulut		0,00		0,00
maa- ja vesialueiden myyntitappio		0,00		0,00
rakennusten myyntitappiot	79,80	0,00		0,00
muut myyntitappiot		0,00		0,00
Myyntitappiot yhteensä	79,80	0,00	0,00	0,00

6.2 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet	5 211 173,36	5 224 219,81	5 498 232,74	5 510 851,15
Kiinteistöjen liittymismaksut	430 022,87	430 022,87	430 022,87	430 022,87
Muut maa- ja vesialueet	0,00	0,00	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet yhteensä	5 564 096,23	5 654 242,68	5 928 255,61	5 940 874,02

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

Pysyvien vastaavien hyödykkeet €	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset					
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 109 044,83	1 109 044,83	5 940 874,02	29 893 669,41	4 479 152,10	94 794,09	35 453,87	2 377 309,92	42 821 253,41
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		8 366 614,10	1 108 440,98	255 024,50	0,00		9 730 079,58
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-12 618,41	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 320 137,10	-2 332 755,51
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-84 213,00	-84 213,00	0,00	-1 193 457,79	-889 497,74	-64 044,02	0,00	0,00	-2 146 999,55
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon korotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 024 831,83	1 024 831,83	5 928 255,61	37 066 825,72	4 698 095,34	285 774,57	35 453,87	57 172,82	48 071 577,93

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset €	Osakkeet ja osuudet		Osakkeet osakkuus ja muut omist. yht.		Jvk-, muut laina ja muut saamiset			Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Osakkeet osakkuus ja muut omist. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Oulun kaupungin jätehuolto	Palautuskelpoiset liittymismaksut		
Hankintameno 1.1.		475 005,40	1 165 932,41	843 462,71	178 000,00		391 301,77		3 053 702,29
Lisäykset					22 474,88				22 474,88
Vähennykset									
Hankintameno 31.12.		475 005,40	1 165 932,41	843 462,71	200 474,88		391 301,77		3 076 177,17
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.		475 005,40	1 165 932,41	843 462,71	200 474,88		391 301,77		3 076 177,17

Omistukset muissa yhteisöissä

Tyrnävän Vesi Oy on kunnan 68 %:sti omistama tytäryhteisö, joka on yhdistetty Tyrnävän kuntakonserniin.

Vuonna 2021 kunta on perustanut 100 % omistamansa tytäryhtiön Tyrnävän Kehitys Oy:n, joka on yhdistetty Tyrnävän kuntakonserniin.

Hirsijärven Vesi Oy ja Tyrnävän Kuitu Oy on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitaseeseen.

Asunto-osakeyhtiöitä ei ole yhdistelty konsernitaseeseen. (Eivät ole suuruudeltaan olennaisia)

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Omasta pääomasta €	Vieraasta pääomasta €	Tilikauden voitto/tappio €
Tytäryhteisö						
Tyrnävän Vesihuolto Oy	Tyrnävä	68 %		1 350 662	2 311 003	-8 290
Tyrnävän Kehitys Oy	Tyrnävä	100 %		-16 036	210 064	-16 036
Pohjois-Pohjanmaan liitto						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	1,05 %		18 541	10 251	1 025
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä OSAO	Oulu	2,70 %		2 198 357	721 851	27 498
Asunto Oy						
Asunto Oy Kirstinkuja	Tyrnävä	39,50 %		165 622	18 184	0,00
Asunto Oy Tyrnävän Murto *)	Tyrnävä	30,80 %		194 348 *)	3 563 *)	2 060 *)
Hirsijärven Vesi Oy	Muhos	40,00 %	46,80 %	534 075	42 235	28 449
As Oy Murron Miinanmutka	Tyrnävä	28,50 %		154 036	1 871	474
As Oy Temmeshovi	Tyrnävä	30,38 %		120 908	472	-88
As Oy Kotipesä	Tyrnävä	22,79 %		128 163	2 376	4
As Oy Tyrnävän Koivupuisto	Tyrnävä	25,21 %		133 300	319	-1 061
As Oy Temmeksenrivi	Tyrnävä	33,30 %		33 875	336	-399
Tyrnävän Kuitu Oy	Tyrnävä	49,00 %		239 902	1 012 917	18 177

*) Asunto Oy Tyrnävän Murto vahvistettu tulos vuodelta 2023

Saamisten erittely

Saamisten erittely	2024		2023	
	Pitkäaikaiset €	Lyhytaikaiset €	Pitkäaikaiset €	Lyhytaikaiset €
Saamiset tytäryhteisöltä				
Myyntisaamiset	0,00	5 223,79	0,00	8 313,28
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	5 223,79	0,00	8 313,28
Saamiset kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	13,23
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	13,23
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	5 223,79	0,00	8 326,51

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät €	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot	851,55	686,82	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	851,55	686,82	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Tasausrahastolaskutus	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	66 478,23	47 744,56	60 000,00	40 000,00
EU-tuet ja avustukset	38 759,92	35 200,29	0,00	0,00
Muut tulojäämät	64 460,97	12 423,77	15 848,45	0,00
Tulojäämät yhteensä	169 699,12	95 368,62	75 848,45	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	169 699,12	95 368,62	75 848,45	40 000,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoman erittely €	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Peruspääoma 1.1.	9 964 412,20	9 964 412,20	9 964 412,20	9 964 412,20
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Peruspääoma 31.12.	9 964 412,20	9 964 412,20	9 964 412,20	9 964 412,20
Osuus ky:n oman pääoman lisäyksestä				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Muun oman rahaston pääoma 1.1.	236 289,52	399 186,54	0,00	0,00
Siirrot rahastoon tilikaudella	11 476,98	162 897,02	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella			0,00	0,00
Muun oman rahaston pääoma 31.12.	247 766,50	236 289,52	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 656 370,93	7 169 714,98	3 327 329,26	3 127 902,42
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 079 564,16	6 656 370,93	3 567 698,00	3 327 329,26
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	77 450,31	394 587,35	19 944,81	240 368,74
Oma pääoma yhteensä	17 369 193,17	17 251 660,00	13 552 055,01	13 932 110,20

Pitkäaikaiset velat (Erääntyvät viiden vuoden kuluttua)

Pitkäaikaiset velat €	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 901 143,00	9 884 075,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	12 901 143,00	9 884 075,00

Vieras pääoma

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	6 830,05
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	6 830,05
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus tai muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00	0,00	6 830,05

Shekkilimiitti

Shekkilimiitti €	2024	2023
Tyrnävän Osuuspankki FI14 5483 0120 0000 34		
Luotollisen shekkilimin limiitti 31.12.	168 187,93	168 187,93
Käyttövara 31.12.	168 187,93	168 187,93

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat	2024	2023
Kuntatodistustulot, alle 1 v	2 800 000,00	5 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	2 800 000,00	5 000 000,00

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	211 284,28	435 447,61	144 048,65	372 945,79
Menojäämät	0,00	0,00	0,00	0,00
Palkkojen ja henkilöstökulujen jaksotukset	1 673 433,59	1 592 328,61	1 439 843,80	1 436 914,59
Korkojaksotukset	212 136,72	115 035,47	204 643,49	113 077,40
Muut menojäämät	325 025,26	431 941,03	310 763,74	361 860,54
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 421 879,85	2 574 752,72	2 099 299,68	2 284 798,32

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velkojen vakuudet, kiinnitykset kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Vuokravastuiden määrä

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	4 183,64	4 743,68	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	245 177,78	284 029,10	204 088,97	256 002,16
Maa-alueiden vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	81 592,46	80 543,10	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	330 953,88	369 315,88	204 088,97	256 002,16
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	171 654,50	184 836,57	104 595,90	129 229,21
Siitä PPP-hankkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00

Leasingopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Järjestelyjen tarkoitus				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 300 000,00	800 000,00	1 300 000,00	800 000,00
Jäljellä oleva pääoma	808 520,00	366 766,00	808 520,00	366 766,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	992 151,97	992 151,97	992 151,97	992 151,97
Jäljellä oleva pääoma	232 762,12	306 322,47	232 762,12	306 322,47

Muut taloudelliset vastuut

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Rantaroustin koulun ylläpitosopimus 2017–2037	4 224 187,50	4 562 122,50	4 224 187,50	4 562 122,50
Sopimusvastuut yhteensä	4 224 187,50	4 562 122,50	4 224 187,50	4 562 122,50
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Sitoumukset avustukseen OSAO	274 143,96	174 588,64	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut OSAO	430 471,42	430 471,42	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 346 879,54	1 728 364,82	1 237 375,90	1 613 520,97
Perustamishankkeiden valtionosuudet	3 520 747,20	3 520 747,20	3 520 747,20	3 520 747,05

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2024	2023
Kunnan vastuu takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	56 392 421	54 437 232
Kunnan vastuu takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	60 515	43 333

Koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimuksilla 311538 ja 324337 suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Molempien sopimusten alkamispäivä on 15.1.2024. Sopimus 311538 päättyy 15.1.2030 ja sopimus 324337 päättyy 15.1.2031. Molempien sopimusten nimellismäärä on 4 000 000 euroa.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Koronvaihtosopimus 311538 Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimusaika on 15.1.2024-15.1.2030. Sopimuksen nimellisarvo on 4.000.000,00 euroa. Sopimuksen mukaisesti Tyrnävän kunta vastaanottaa kiinteää korkoa 3,150 % p.a.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 000 000,00	0	4 000 000,00	0
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-182 191,22	0	-182 191,22	0
Koronvaihtosopimus 324337 Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimusaika on 15.1.2024-15.1.2031. Sopimuksen nimellisarvo on 4.000.000,00 euroa. Sopimuksen mukaisesti Tyrnävän kunta vastaanottaa kiinteää korkoa 3,358 % p.a.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 000 000,00	0	4 000 000,00	0
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-257 975,76	0	-257 975,76	0

Tilintarkastajan palkkiot €	2024	2023
Tarkastusyhteisö A		
Tilintarkastuspalkkiot	11 110,14	17 109,92
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät		
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	11 110,14	17 109,92

Luottamushenkilöiltä perityt puolueverot €	2024	2023
Tyrnävän Kokoomus Ry	2 633,50	2 463,00
Tyrnävän Perussuomalaiset Ry	964,50	994,50
Tyrnävän Sosiaalidemokraatit	873,00	1 124,50
Suomen Keskusta Tyrnävän paikallisosasto	11 776,50	7 104,75
Yhteensä	16 247,50	11 686,75

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilikauden aikana käytetyt kirjanpidon asiakirjat:

- Päivä- ja pääkirjat
- Myyntireskontra
- Ostoreskontra
- Tase-erittely
- Konserni-kirjanpito
- Liitetietotositteet
- Muistiotositteet
- Sisäiset tositteet
- ProEconomica - käyttöomaisuuskirjanpito
- Palkkakortit
- Muu palkkakirjanpito
- Tasekirja
- Käytetyt tositelajit ja tositenumerot (sisältyy tasekirjaan)

Asiakirjojen säilytysmuoto: paperi

Asiakirjojen säilytyspaikka: Tyrnävän kunnantalo

Tyrnävän kunta						
Tositelaji	Alaraja	Yläraja	Käytetty 2023	Alaraja	Yläraja	Käytetty 2024
001	001001	002999	002013	001001	002999	001426
002	005001	005999	005000	005001	005999	005008
003	003001	003999	003013	003001	003999	003082
151	021001	024000	021643	021001	024000	021491
221	050001	059999	050804	050001	059999	050347
301	030001	030999	030116	030001	030999	030094
404	615001	635000	625003	615001	635000	624704
450	450001	459999	450452	450001	459999	450360
602	611001	614999	611658	611001	614999	611795
603	639500	639999	639500	639500	639999	-
604	640001	649999	640130	640001	649999	640153
605	650001	659999	650042	650001	659999	650049
609	690001	699999	690105	690001	699999	690103
611	710001	719999	710025	710001	719999	710022
617	730001	739999	730012	730001	739999	730026
618	740001	749999	740663	740001	749999	740598
620	750001	759999	750411	750001	759999	750436
623	770001	779999	770101	770001	779999	770035
624	780001	789999	780338	780001	789999	780317
625	790001	799999	790091	790001	799999	790054
627	810001	819999	810095	810001	819999	810077
628	820001	829999	820276	820001	829999	820296
629	830001	839999	831276	830001	839999	831086
630	840001	841999	840014	840001	841999	840014